National Library
Bibliothèque Nationale
AUG 11 1983
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

B103 /c/1914

LATVIJA AMERIKĀ

NR. 32 SESTDIENA, 1983. GADA 6. AUGUSTĀ 33. GADS

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

SATURDAY, AUGUST 6, 1983.

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1 DOLARS

Pagrieziens Centrālamerikā

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Varbūt ka pēc pašreizējiem notikumiem Centrālamerikā acis atdarīsies ne vien amerikāņiem, bet arī visai rietumu pasaulei, un šo to aiz auss varēs likt arī Maskava.

Liberālie pasaules lāpītāji Rēgena stingro nostāju Centrālamerikā jau iztēlo par Trešā pasaules kaŗa uvertīru. Kad Rēgens pavēlēja doties manevros uz Centrālamerikas piekrasti trim amerikāņu flotes vienībām, viņi vaimanāja, ka prezidents esot pārgājis uz nekrietnu lielgaballaivu politiku. Kas notikšot, ja Rēgens iedomātos apturēt kādu Pad. savienības kuģi, kas atrodas ceļā uz Nikaragu? To, vai uz šī kuģa atrastos priecīgi padomju tūristi vai arī tanki un cita nāves mašīnērija, viņi nepiemin. Andropovs varot kuģiem drošības pēc sūtīt līdz kādas lielgaballaivas, un tā varot notikt bruņota flotes sadursme uz jūras ar vēl neparedzamām sekām.

Patiesībā Nikaragas blokāde nav izsludināta, un neviens kuģis, ieskaitot arī Pad. savienības, vēl nav aizturēts.

Prezidents ir vairākkārt deklarējis, ka Centrālamerikā Vašingtona mēģina atrast politisku atrisinājumu, kuŗa ietvaros tā būtu ar mieru sniegt arī palīdzīgu roku sociālo reformu īstenošanai šajā telpā.

Tajā pašā laikā prezidents ir nepārprotami pateicis, ka ASV nevar atļauties komūnistu sazvērnieku ieperināšanos savā durvju priekšā. Daļa amerikāņu preses neattaisnojamā partejiskumā nostājusies pret prezidentu Rēgenu. Kāds lasītājs nupat The Washington Post redakcijai jautāja: ,,Vai tad jums nekas cits nav kā tikai noriet prezidentu? Katrā laikraksta lapā ir pārmetumi Rēgenam, un rodas iespaids, ka prezidents absolūti neko pareizi nedara.''

Kanadā pag. nedēļā viesojās populārais nēģeŗu dziedātājs Belafonte. Cik lojāls šo salkano dziesmiņu skandinātājs ir pret savas valsts galvām, liecina viņa izteiciens: ,,Tāpēc, ka Baltajā namā sēž muļķa nelga, es atjaunoju savu politisko aktīvitāti.'' Vai piezīmēt, ka teicējs ir Jamaikas emigrants, kas Amerikā kļuvis par miljonāru?

Arī vairāki Rēgena politiskie pretinieki sacēluši trauksmi: ,,Rēgens mūs ved tiešā ceļā uz kaŗu.'' Šajā illūzorā kaŗa histerijas ietekmē Tautas vietnieku nams ar 30 balsu vairākumu pieņēma rezolūciju, ar kuŗu prasīta amerikāņu palīdzības atraušana Nikaragas nacionālās frontes partizāniem. Jādomā, ka Senātam būs vairāk prāta, un tādā gadījumā prezidentam nebūs jāizlieto savas speciāltiesības.

Tauta nav mazais bērns, un tai pašai sāk jau rasties savs spriedums par Rēgena politikas pareizumu Centrālamerikā.

Amerikāņu flotes manevri — amerikāņu spēku demonstrācija uzlēja aukstu ūdeni uz sakarsēto latīņu politiķu galvām. Kubas diktātors Kastro pēkšņi paziņoja, ka Kuba būtu ar mieru atsaukt savus padomdevējus un apmācītājus no Nikaragas, ja visi darītu to pašu. Protams, ,,visi'' nozīmēja — amerikāņi.

Rēgena īpašais sūtnis senātors Stons devās otrreizējā misijā, un šoreiz kā par brīnumu Panamā viņu sasniedza El Salvadoras dumpinieku vēsts, kuŗā tie lūdza tiešas sarunas. Stons arī tikās divas stundas ar El Salvadoras valdības pretiniekiem, un jādomā, ka ne bez panākumiem. Drīz pēc tam viņš devās uz San Salvadoru, lai tur dzirdēto pastāstītu El Salvadoras likumīgai valdībai. Viss, ko amerikāņi vēlas, ir, lai salvadorieši paši izvēlas savu politisko iekārtu bez komūnistu sazvērnieku neattaisnojama spiediena. Nav jāaizmirst, ka El Salvadorā, Maskavas un Havannas atbalstīta, tikai ap 7 tūkst. vīru liela sazvērnieku banda, saņemot ieročus ar Nikaragas palīdzību, mēģina uzspiest savu režīmu, reizē izvairoties no demokratiskām vēlēšanām. Rēgens norādīja, ja Kastro patiesi grib palīdzēt miera radīšanā Centrālamerikā, Vašingtona ar interesi sekos viņa tālākiem soļiem.

Kisingera komisija vēl nav uzsākusi darbu. Sākotnējā Kisingera izvēles kritika sāk apklust. Tagad dzird balsis: ,,Kisingers ir darītājs. No viņa var sagaidīt panākumus.'' Varbūt ka senātors Stons panākumu ražu ievāc pirmais.

Turpinājums 20. lp.)

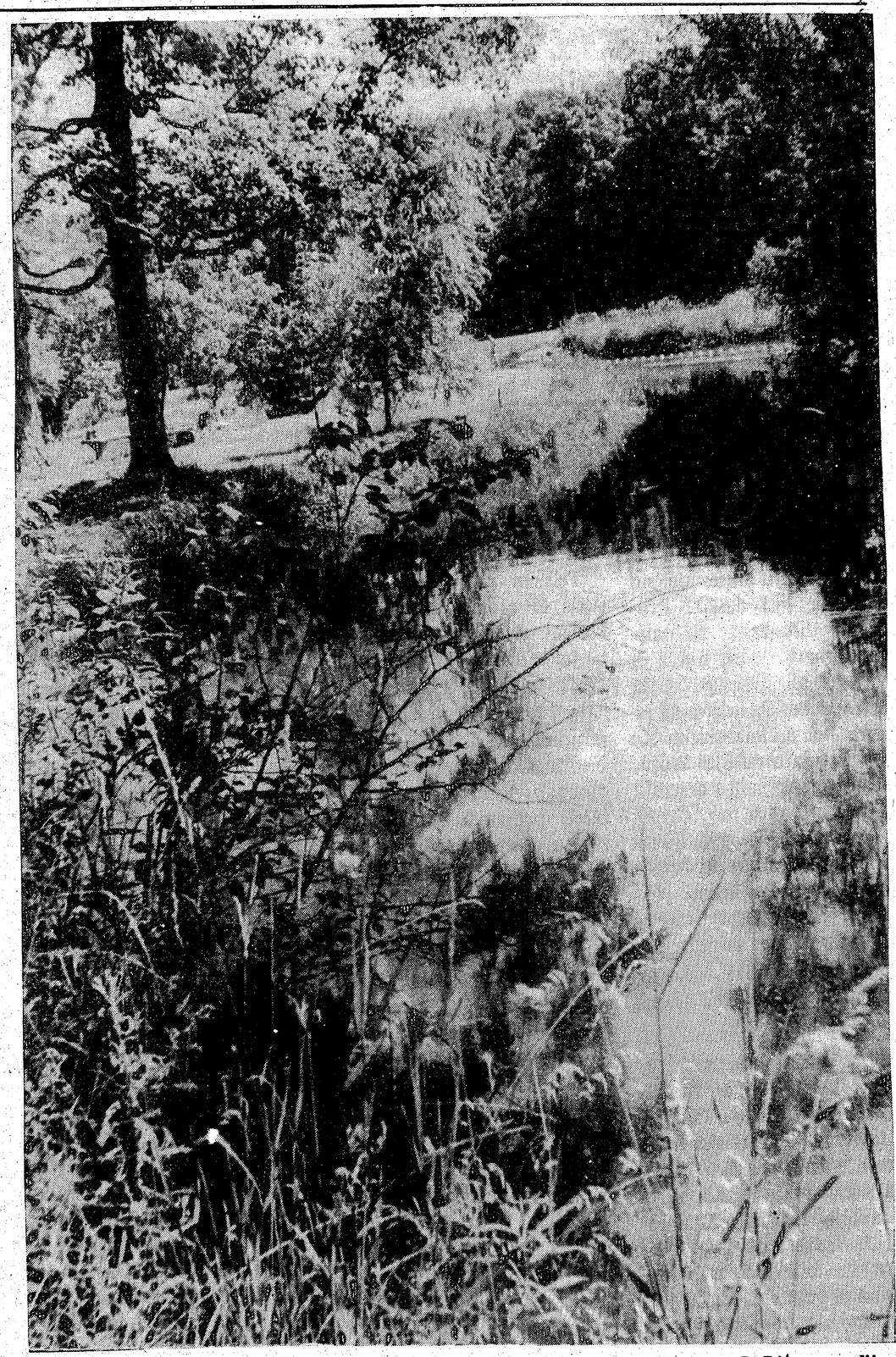

Skaistā upmalā — tālajā Kanadā. J. Liģera studija.

Latviešu Preses dienas

Sidrabenē no 25.—28. augustam.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1983. GADA 6. AUGUSTĀ, 32. NUMURS.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — V. Plūdons, T. Kronbergs, A. Šterns. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas

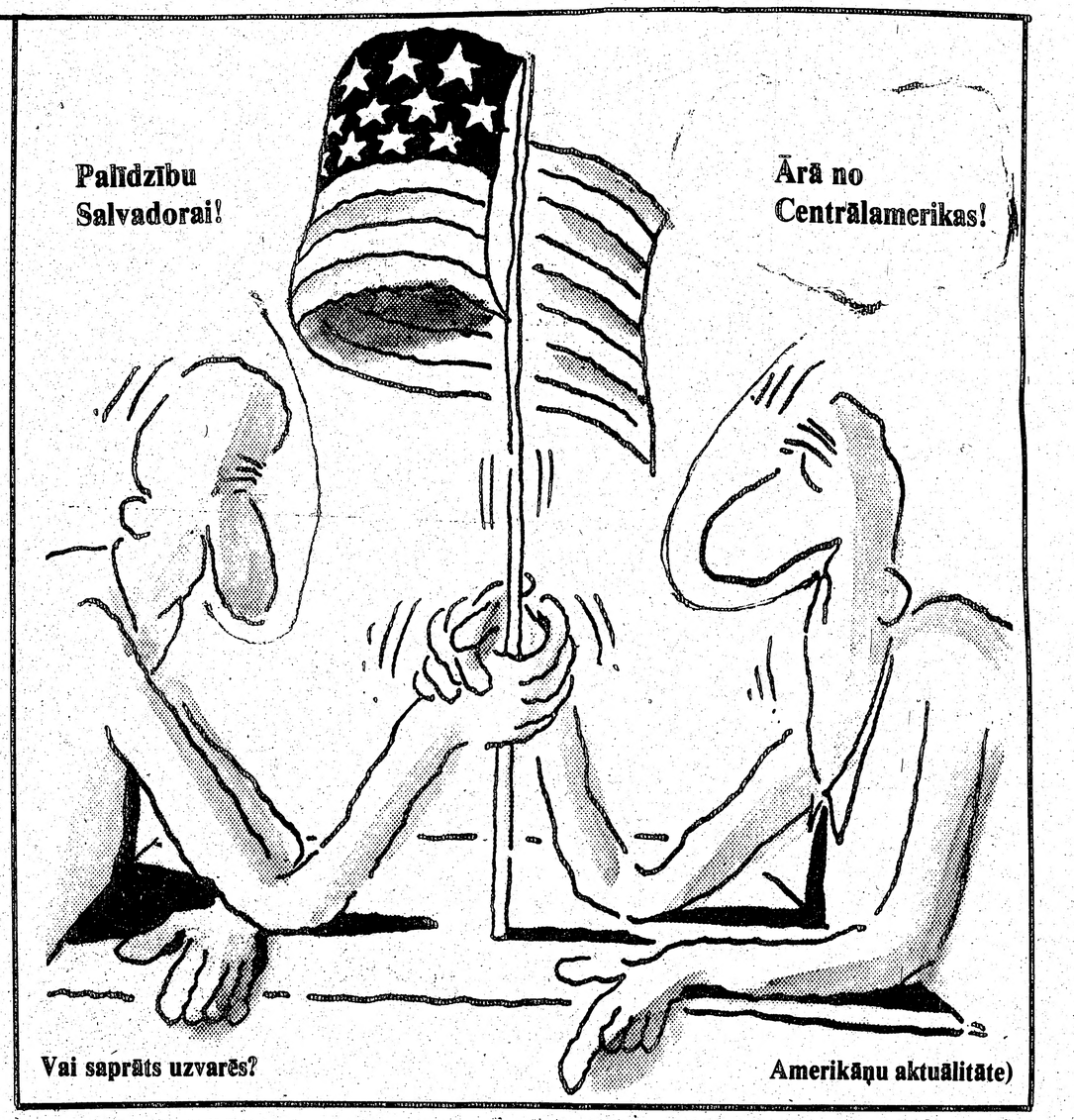

Vai saprāts uzvarēs?

Amerikāņu aktuālitāte)

Viktors Kalniņš

Sarkanie blēži

Par padomju preses meliem var stāstīt ļoti daudz. Propaganda dibinās uz zinātniskiem pamatiem, bet šoreiz es nevēlos analizēt melus, ko ik dienas padomijas iedzīvotāji lasa žurnālos un laikrakstos. Ko darīt, citu informācijas avotu, izņemot traucējamos ārzemju radio raidījumus, nav. Gribētos pakavēties pie padomju izdevumiem, kas domāti brīvās pasaules iedzīvotājiem, t.i. tādiem, kam ir iespēja izvēlēties informācijas avotus, izvērtēt tos. Diemžēl, rupjie, bezkaunīgie meli iedarbojas arī šajā gadījumā.

Pirms kāda gada man tūri nejauši nonāca rokās žurnāls „Soviet Life." Zināju, Padomju savienība izplata Amerikā šādu izdevumu, bet dažos Amerikā nodzīvotajos gados kaut kā nebija ienācis prātā ieskatīties šajā izdevumā. Numurs, kas bija man trāpījies, ir pilnībā veltīts Baltkrievijai, mūsu kaimiņu republikai, kuras dzīvi samērā labi pazīstu. Nabadzīgā, stipri pārkrievināta republika padomju propagandas greizajā spogulī izskatījās tāda kā paradīze zemes virsū.

Speciāli sameklēju un pāršķirstīju vairākus šī izdevuma numurus. Jebkurš raksts par padomju dzīves veidu pat rūdītu padomju preses un propagandas virtuves pazinēju pārsteidz ar nekaunību. Gandrīz vai jāpievienojas izplatītai Krievijā pārveidotai parunai: „Ar drošību ieņem pilis, ar nekaunību — veselas valstis." Jāsaka, ka, piemēram,tāds propagandas izdevums kā Dzimtenes Balss, salīdzinājumā ar „Soviet Life," izskatās tāds kā objektīvitātes kalngals, jo acīm redzot — lai gan ārzemju latviešiem melo, nav nozīmes to darīt tik bezkaunīgā veidā kā galīgi naivajiem amerikāņiem. Arī diferencēta pieeja!

Teiksim, padomju arodbiedrības. Protams, tās ir neatkarīgas no valsts un sarga darba ļaužu tiesības. Pierādījums? Kādēļ citādi visi strādājošie un pat studenti, kopskaitā 130 miljoni, būtu iestājušies arodbiedrībās? Argumentēts pierādījums? Amerikāņa mentālitātei, protams. Kā lai viņš zinātu, ka arodbiedrībās jāiestājas faktiski obligāti, ka visas arodorganizācijas ir komūnistu vadītas, ka arodsapulcēs nedrīkst pateikt asu vārdu par vietējo administrāciju, kur nu vēl par augstākajiem partijas organiem, ka vienīgais arodbiedrību uzdevums ir organizēt sociālistisko sacensību un sestdienas talkas, kā atlīdzību sadalot dažas nožēlojamas ceļazīmes pirmrindniekiem.

Pārtikas programma? Stāstot par to, tā vien liekas, ka autori ir sajūsmā par pārpilnajiem padomju veikaliem, bet ka šeit, Amerikā, stāvoklis ir drūmāks, jo cenas aug. Tikai kurš no kura pārtiku pērk, to gan autori piemirsuši teikt. Un tas ir rakstīts, lai gan katrs tūrists var pārliecināties par tukšiem veikaliem padomijā, kamēr amerikāņu lielie veikali lūst no pārtikas, un cenas, salīdzinot ar izpelņu, ir zemākas par padomju.

Reliģijas brīvība? Protams, nav nevienas citas zemes pasaulē, kur tik brīvi ticīgie varētu kopt savu reliģiju. Arguments? Padomju konstitūcija. Un protams, neviena vārda par attiecīgajiem pantiem kriminālkodeksā un padomju represīvo organu praksi un tās pašas konstitūcijas interpretāciju čekā!

Un tādā garā arī par citām problēmām, nemaz jau nerunājot par padomju baletu! Pēdējais ir stiprākais trumpis padomju propagandistu rokās. Līdzīgi sporta sasniegumiem.

Tādēļ nav brīnums, ka klaji meli iedarbojas uz atsevišķiem individiem. To jau sen ir izskaidrojuši psīchologi. Bet šajā sakarā rodas jautājums, ko dara paši amerikāņi. Pēc vienošānās ar Padomju savienību ASV izdod krievu žurnālu Amerika. Vispirms jāsaka,ka parastie mirstīgie to tikpat kā nevar dabūt, pat ne ar „blatiem." Otrkārt, kaut padomju propagandisti dažādās lekcijās un rakstos apgalvo, ka Amerika ir propagandisks izdevums, tas atšķirībā no „Soviet Life" nemaz nav tāds. Parasti Amerika publicē tulkojumus no amerikāņu izdevumiem.Šīs publikācijas ir interesantas, bet nav rakstītas tieši padomju lasītājam, kam nav pazīstama Amerikas dzīve. Daudzas parādības, kas pašas par sevi ir saprotamas amerikānim,nav zināmas padomju lasītājiem, tādēļ nerodas Amerikas patiesā aina, nav pilnībā pastāstīts par Amerikas dzīvi tā, lai tas būtu saprotams pie stereotipiem pieradušajam un propagandas apstulbinātajam padomijas iedzīvotājam, kas turklāt tic, ka arī žurnālā Amerika autori dzīvi izskaistina.

Lasītāju Vēstules

PATIESĪBAS UN MŪSU PAŠU LABĀ

Rakstā „Prezidents Rēgens par Baltijas valstu brīvības atgūšanu" (Latvija Amerikā 18. jūnijā) esmu minēts kā viens no tiem, kam ir lieli nopelni, ka ASV prezidents Rēgens 13. jūnijā pieņēma baltiešu delegāciju. Šī slava man nepienākas. Lieli nopelni ir gan Baltiešu amerikāņu brīvības līgai, kas ciešā sadarbībā ar Baltā nama personālu kārtoja šo pieņemšanu. Es esmu tikai viens no līgas darbiniekiem.

Līgas darbs ir veltīts Baltijas valstu brīvības labā, un ja vispār kādu piemin atsevišķi par Baltijas brīvības dienas rezolūcijas un tās parakstīšanas ceremonijas lietu sekmīgu kārtošanu, tad tam ir jābūt līgas priekšsēdim Valdim Pavlovskim un vēlreiz Valdim Pavlovskim, tāpat vicepriekšsēžiem A. Mažeikam, A. Pīrisildam (Piirisild) un Dr. A. Blāķim. No latviešiem būtu vēl pieminami līgas direktori A. Lambergs, M. Mantenieks un I. Bergmanis, kā arī A. Bēdele (nav līgas darbiniece), kas kopā ar lietuvieti L. Kojēli paveica ļoti nozīmīgu darbu Vašingtonā.

Brīvības dienas rezolūcijas pasākuma kārtošana no līgas priekšsēža prasīja lielu uzupurēšanos, daudz darba un gaŗas vientulības stundas: viņam bija jāvar, kad mēs neviens nevarējām.

Patiesības un mūsu pašu labā būsim objektīvi. Neslavēsim tos, kam tā nepienākas, citādi mēs zaudēsim tos nedaudzos darbiniekus, kas var un grib kaut ko darīt, un mums vispār vairs panākumu nebūs.

Kārlis Kalējs
La Crescenta, Kalifornijā.

RĪGAS DZEJNIEKI SPECIĀLĀ MISIJĀ

Gada sākumā Toronto ciemojās Māris Čaklais ar savu „palīgu" Ivaru Zaļecki, bet Imants Auziņš Kalifornijā. Viņi arī skandēja savu dzeju tiem, kas vēlējās klausīties, tomēr īstais dzejnieku „ekskursijas" nolūks bija ievākt ziņas par kādu trimdas latviešu organizāciju. Protams, ar tik necilu pasākumu (ko ikdienas valodā sauc par spiegošanu) Rīgas dzejnieki nenodarbojās. Viņu uzdevumā ziņas vāca to draugi „sakarnieki". Nav zināms, kā viņiem šinī pasākumā veicies. Toronto mēģināta arī kāda provokācija, kas tomēr nav sekmējusies.

A. C. Bostonā.

VAI SAULE VAR PUKSTĒT

Kā pareizas latviešu valodas zinātāji — baltu filologi izskaidro dīvainos apzīmējumus, kādi arvien vairāk sāk parādīties, kaut vai piemēram: „loga sile" (Vētrasputns kaulus kaļ un asina uz loga siles", Sarma Muižniece, sile — koka ūdens tvertne?) Saules puksts (Jaundeja VII Dziesmu svētkos Milvokos), pukstēt var tikai sirds?

Ilze Šīmane Čikagā.

PROGRESA IZTULKOJUMI

Es nezinu, ko gudrie vīri sauc par progresu. Tautsaimniecības fakultātē manā laikā par progresu sauca ziepju patēriņa pieaugumu. Vēlāk izrādījās, ka augstāki debesskrāpji ir progress. Tagad to vairs nesaka. Tas esot regress. Varbūt progress ir kaut kur vidū starp pirmo stāvu un četrdesmit devīto? Viens gan man šodien ir skaidrs, — ka progresīvs nav tas, kas tic Dievam, un regresīvs ir tas, kas ir pret sociālismu. Un fašists tas, kas ir pret komūnistiem.

Dr. A. Melliņš
Austrālijā.

Pirmpublicējums.

- Jāni, Jāni, kas tie Jāņi?
Aiz Jāņiem atkal Jāņi.
Kā mēs vien Jāņosim,
Mūžiem pāri dzīvosim -

Gotlandē aizvadītās
jāņu nakts dziesmas
1953. gada jūnijā

Andrejs Eglītis

I

Jāņu nakts. Neatraujies no manis, maigi lēni. Nepaņemama, nepadarāma. Jāņu naktij [illegible]. Kur nu iesi. Tepat sākums, tepat mala.
Vētrainā lakstīgala dziesmā svētē vakarēliena dala. Prasu ceļu, kas vēl tālāk ved aiz jāņu nakts?
Nakts.

II

Visas senās jāņu naktis sanākušas sargāt. Visi senie ugunskuri [illegible] dziesmu.

Ugunis un dziesmās [illegible] tavu roku rokā turēt, neko neņemot, neko nepaturēt.
Priecīga [illegible] sāpe mani ieliek ar seniem ugunskuriem dzīvot mani [illegible].
Kur tie visi došies, kur tās jāņu naktis [illegible]?
Ar visiem un ar vienu vienā mirklī [illegible].

III

Salnas iekritušas Jāņu naktī.
Kur tie ļaudis, kur tie [illegible] ugunskuri, kur tie dūmi, kas [illegible] salnas pretim dzina?
Kur tās sievas, meitas, vainagus kas pina?
Nāk pretī man sejas un pagriež kā dūmi [illegible] velties -
Tā mirušie [illegible].

Pulcēsimies

Latviešu Preses dienās Sidrabenē no 25.—28. augustam

Atklāšana 25. augustā pl. 19.30

ar māc. A. Celma svētbrīdi un PBLA priekšsēža vietnieka Dr. L. Luksa runu. Draudzības vakars.

Referātu cikls un paneļdiskusijas

par mūsu rakstniecības un preses jautājumiem 26., 27. un 28. augustā no pl. 9 rītā līdz 18 ar ASV un Kanadas literātu piedalīšanos.

Literāri cēlieni un draudzības vakari

26. un 27. augustā pl. 19.30. Savus jaunākos darbus lasīs ASV un Kanadas latviešu rakstnieki.

„Mazās preses" skate

(Organizāciju biļeteni, apkārtraksti un līdzīgi izdevumi)

Silvijas Šteineres-Jēgenes darbu skate.

Grāmatu galds
Bibliografiski reto grāmatu skate Purvainē
28. augustā pl. 14.

VISI SARĪKOJUMI IR PUBLISKI UN DISKUSIJAS IR ATKLĀTAS!

Preses dienās visus laipni ielūdz
LPB Kanadas kopa.

Sacensības valodniecībā

Profesores Annas Ābeles Piemiņas Fonds, kas pastāv pie Akadēmiskās Organizācijas Ramave, izziņo trejādas sacensības valodniecībā par latviešu valodu.

Viena sacensība ir zinātniskiem darbiem. Tie var būt iespiesti pēdējo triju gadu laikā vai arī manuskriptā. Darbiem svešvalodā vēlams pievienot kopsavilkumu latviešu valodā. Paredzēta viena godalga: 500.- ASV dolaru. Godalgu var dalīt starp diviem autoriem vai to var nepiešķirt nevienam.

Vērojumi rāda, ka kolledžu un universitāšu studenti labprāt izvēlas saviem darbiem tematus par latviešu jautājumiem, bet viņu nodošanās paliek bez atbalsta no sabiedrības puses. Turklāt arī doc. Dr. Pēteris Ābele, ar kuŗa dāvanu fonds nodibināts viņa māsas valodniecības profesores piemiņai, sirsnīgi vēlas, lai jo sevišķi tiktu veicināts jaunās paaudzes darbīgums. Tā kā šī fonda nozare ir latviešu valoda, tad par to izziņojam divējas sacensības studentu zināšanu līmenī.

Pirmā sacensība šai pakāpē paredzēta studentiem, kas jau iepazinušies ar valodniecības metodēm. Lai atvieglinātu komisijai spriest taisnīgi, autoriem jāmin izglītības gaitas, kaut tām nebūs noteicēja nozīme. Godalga: 150.- dolaru.

Otra no šīm jauniešiem domātajām sacensībām paredzēta mūsu dažādo vasaras kursu zināšanu pakāpē, kā arī akadēmisko studiju iesācējiem. Šai sacensībai ierosinājumam dodam divus tematus: 1. Latviešu valoda salīdzinājumā ar kādu svešvalodu; 2. Latviešu valodas īpatā izteiksme un skaistums. Katrs no tematiem var tikt ierobežots ar kādu nelielu nozari. Vēlams rakstīt latviešu valodā. Jāmin ziņas par autora izglītības gaitām. Trīs godalgas: 70.-, 50.- un 30.- dolaru.

Iesūtītājiem jāatzīmē, kuŗai sacensībai darbs domāts. Vērtētāju komisijai ir tiesības pēdējām divām sacensībām iesūtītos darbus pārskaitīt no vienas otrā, jo autori dažkārt novērtē savus darbus par zemu vai par augstu. Darbi godalgošanai iesūtāmi **līdz 15. oktobrim** (pasta spiedoga datums), adresējot: **B. Jēgers, 216 Evans Ave, DeKalb, Ill., 60115, USA.**

Darbs iesūtāms **trīs eksemplāros.**

Lasītāji, īpaši skolotāji, lūdzam vērst jauniešu uzmanību uz šīm sacensībām!

Profesores Annas Ābeles Piemiņas Fonda vārdā
B. Jēgers.

Latviešu panākumi Otavas izstādē

Latvieši šogad jau trešo reizi piedalījās Otavas „Homelands" daudzkultūru festivālā. Lai uzlabotu izstāžu kvalitāti, Otavas „Folk Arts Council" šogad izsludināja sacensību, kuŗā latvieši ieguva pirmo un vienīgo godalgu — ceļojošu trofeju, kuŗas pašā pirmajā plāksnītē ir iegravēts *„1983 Latvija"*.

Mūsu izstādes sienas bija veidotas ar L. Purviņa izgādātajiem paneļiem. Gar vienu sienu D. Staško interesantā veidā bija izstrādājusi mūsu tautas vēstures pārskatu, sākot ar senajiem dzintara ceļiem, nobeidzot ar mūsu tautas pašreizējo likteni un karti, kuŗā bija parādītas visas latviešu pašreizējās dzīves vietas, ieskaitot Sibirijas vergu nometnes. Šajā stūrī arī bija novietotas trīs grāmatas angļu valodā — „These Names Accuse", Rūtiņas U. „Dear God, I wanted to live" un igauņa A. Kinga „A Dream of Freedom" par visām trim Baltijas valstīm. Šis stūrītis ieguva sevišķi daudz ievērības. Tika daudz fotografēts un pat filmēts.

Pretējā sienā bija I. Ancānes izstrādāti folkloras paneļi. Apmeklētājiem sevišķi patika mūsu mīklas. Blakus šiem bija A. Staško kokļu darināšanas paneļi ar koklēm dažādās gatavības stadijās. A. Staško pats sēdēja klāt, paskaidrojot un demonstrējot.

Aizmugurē daiļamatniecības nozare — jostas, audumi, baltie darbi, keramika, ādas izstrādājumi, rotas lietas, lelles un cimdi.

Priekšā V. Milleres pārraudzībā (pārdošanai) Kalupes rotas, V. Jansones keramika, M. Pārupes grāmatzīmes, jostas, prievītes, A. Sīpoliņas ādas izstrādājumi. Tirdziņā nopelnītie procenti ir vienīgais ienākums rīcības komitejai.

Nepārtraukti notika dažādi daiļamatniecības demonstrējumi — jostu un prievīšu aušana (M. Pārupe), ceļu aušana (L. Galdiņa), cimdu adīšana (E. Krumberga, S. Vilka), salmu puzuru darināšana (S. Vilka), ozollapu un ziedu vainagu vīšana (D. Staško, I. Purviņa u.c.).

Rīcības komiteju vadīja D. Staško un S. Svilāne, A. Ponem veicot kasieŗa pienākumus.

Otavas ev. luterāņu baznīcas nams, kas pēc pārbūvēm kalpos arī sabiedriskām vajadzībām.

Atklāšanas vakarā apsveica latviešu draugu, ukraiņu izcelsmes senātoru P. Juziku, 70 gadu dzimšanas dienā ar ozollapu vainagu, alus kausu un rozēm senātora kundzei.

Sestdienas rītā izstādi apmeklēja arī Otavas pilsētas galva M. Dewar un pasniedza rīcības komitejas vadītājai Dagnijai Staško latviešu izstādes izpelnīto godalgu.

Brīnumainā kārtā iegūts daudz ievērības vietējā presē, radio un TV. Sestdienas vakarā CTV ziņās bija redzama mūsu izstāde un intervija ar D. Staško. Svētdienas vakarā CBOT ziņās bija redzama M. Pārupe aužot. Pirmdienas „Citizenā" raksts un fotografija ar latviešu ozollapu vainagu franču zēna galvā. „Le Droit" — franču avīzē ceturtdaļlappuses lieluma krāsu fotografija ar E. Krumbergu Krustpils novada tautas tērpā, adot cimdus. Svētdien CKOY radio gaŗa intervija ar D. Staško, kuŗā viņa atkal pastāstīja, ka mūsu tēvzeme ir nelikumīgi okupēta un ka Kanada, ASV, Anglija un citas valstis šo nelikumīgo okupāciju neatzīst.

Kultūru var pavisam labi apvienot ar polītiku.

L. G.

Sidrabenes nometnes svētki

Savā laikā latviešu jaunatnes nometņu svētki bija liels notikums latviešu sabiedriskā dzīvē, un tos apmeklēja arī tādi, kam pavisam nebija bērnu nometnē. Ja šoreiz Sidrabenes nometnes svētkos apmeklētāju bija ap 250, tad varam uzskatīt, ka bērnu svētki bija labi apmeklēti. Dievkalpojums brīvdabas baznīcā bija pārpildīts, un to vadīja mācītājs Juris Cālītis, bet spredikī teica teoloģijas students Aldis Elberts. Dievkalpojumā dziedāja arī Sidrabenes nometnes vadītāju — meiteņu vokālais ansamblis Astrīdas Kalnas vadībā un beigās arī nometnes koris.

Sidrabenes nometnes dalībnieku priekšnesumi notika basketbola laukumā, piedaloties arī Saulaines nometnes bērniem, kas bija ieradušies kopā ar saviem vadītājiem.

Programmu pieteica 10 g. vecā Māre Eglīte un 12 g. vecais Andrejs Jēkabsons. Priekšnesumi bija ļoti labi sagatavoti un ritēja raiti. Sidrabenes kori vadīja pārmaiņus Astrīda Kalna un Dzintra Ozola. Krāšņos kostīmos Cāļu kalna iemītnieki „cālīši" „cāļu mātes" — Astrīdas Kalnas vadībā sniedza jauku uzvedumu — Dziesma par putniem. Plašā programmā mainījās dziesmas ar meiteņu, zēnu un dažādu vecuma grupu bērnu priekšnesumiem. Iespaidīgs bija meiteņu vingrojums ar stīpām (apļiem) un lakatiņiem. Programmu nobeidza nometņotāju interesantā figūrālā soļošana.

Saulaine iepriecināja ar piramidām un kori, kuŗu vadīja Vilma Vītola. Pēcpusdienā sidrabenieši un saulainieši jauktās grupās devās „jautrā" gājienā no stenda uz stendu. Mazajiem bērniem bija iekārtotas īpašas novietnes, un tieši tajās piedalījās arī daudzi bērni, kas nebija nometnē.

Kā parasti, skatītāju interesi saistīja tradicionālā Sidrabenes un Saulaines nometņu sacensība volejbolā. Sidrabene pārsteidza viesus šoreiz ar negaidīti labu vienību, kāda nav nometnei bijusi gadiem. Abas puses spēlēja tehniski slavējami labu volejbolu, bet sidrabenieši kļūdījās mazāk, un neatvairāmas bija viņu vadītāja — 16 g.v. Pēteŗa Siksnas gremdes. Pirmā setā uzvarēja Sidrabene ar 15—1. Otrā setā, kad P. Siksna sēdēja malā, spēle bija jau daudz vienlīdzīgāka, bet sidrabenieši tomēr uzvarēja ar 15—6. Pēteris Siksna ir pašreiz viens no labākiem Kanadas jaunatnes volejbolistiem, un viņš aicināts piedalīties Kanadas jaunatnes volejbola izlasē, kuŗā bija aicināti vēl divi latviešu jaunieši, bet dažādu iemeslu dēļ tie šo iespēju neizmantoja.

Nometnes kalnā bija arī neliela, bet jauka izstāde, kuŗā redzējām E. Zīvertes vadībā bērnu austās prievītes. Gaumīgi sakārtotas un interesantas bija nometnes sienas avīzes — Sidrabenes Taure, kuŗas deva ieskatu par ikdienas notikumiem un nodarbībām nometnē. Nometnes žurnāls Zils un Balts bija izdots visas Sidrabenes 30 gadu jubilejas zīmē, un tanī daži pašreizējie vadītāji varēja arī atrast savus rakstus un dzejoļus, kas savā laikā rakstīti žurnālam, kad viņi bija vēl bērni.

Sidrabenes nometne atstāja disciplīnētu un kārtīgu iespaidu. Nometnes komandants Juris Eglītis ir ļoti apmierināts ar savu vadītāju sastāvu un arī ar bērnu uzvedību. Jaunā programma — kompjūteru istabā radījusi lielu interesi vecākos bērnos. Sevišķi labi rit arī apmācības peldēšanā, jo instruktore Daina Vāgnere veic šo uzdevumu ar profesionālu vērienu. Notiek arī attiecīgās Sarkanā krusta peldēšanas pārbaudes, un bērni saņem arī oficiālās peldēšanas mākas apliecības. Nepārtraukti rit arī tā sauktās maratona peldēšanas sacensības, saskaitot katru dienu nopeldētās distances. Uzvarētāji saņem medaļas. Kaut šovasar dažādu iemeslu dēļ nav paredzēta sporta nometne, sporta nodarbības nav pamestas novārtā, un bērni tiek iepazīstināti ar vairākiem sporta veidiem. Paredzams, ka basketbola laukumā ierīkos arī zemākus, augumā mazākiem piemērotus basketbola grozus. Pēdējās divās nedēļās būs arī latviski nerunājošo bērnu nometne.

Par labām maltītēm rūpējās izdarīgā saimniece Rasma Gaile.

Tikai tad, kad bija izdzisis ugunskurs un apklusa mūzika dejas laukumā, viesi saulainieši devās uz Saulaini un nakts miers iestājās Sidrabenē.

Ž. Zentiņš.

Sidrabenes zēnu šī gada futbola un volejbola komandu dalībnieki. Pirmajā rindā pa kreisi vadītājs Mārtiņš Keršteins, pirmajā rindā pa labi vad. Rolands Ezers. Foto J. Liģers.

Dr. E. Leimanis

Archibīskapa un profesora Kārļa Kundziņa dzīve un darbība

1. Kundziņu dzimta

Kundziņu dzimta cēlusies no Dobeles apriņķa Sīpeles pagasta Kundziņiem. Tā devusi latviešu tautai daudz akadēmiķu. Profesora Kārļa Kundziņa tēvs ir pazīstamais Smiltenes mācītājs un vēlākais Valkas iecirkņa prāvests Kārlis Kundziņš, sen. (1850—1937), kuŗa jaunības dienas gadījās tautas atmodas laikmetā. Ģimnazijā viņš bijis latviešu skolnieku pulciņa dalībnieks un priekšnieks, studiju laikā piedalījies Tērbatas latviešu rakstniecības vakaru dibināšanā un izveidošanā. Viņš bija arī viens no pirmajiem un ievērojamākiem latviešu biografiem, kas iedziļinājies apcerētās personas dzīvē un darbos (Gliks, Dīcs, Vecais Stenders, Hūgenberģers, Kronvalds un Vēbers). Tā, piemēram, viņa monografija par Kronvalda Ati palikusi nepārspēta vēl līdz mūsu dienām. Rakstniecībā viņš sevi parādījis par vispusīgu un pieredzējušu literātu. Vēl tikai pāris gadu pirms viņa nāves (tātad 85 gadu vecumā) iznāca viņa atmiņu grāmata Mans mūža gājums (1935.g.).

Prāvests Kundziņš bija pirmais latviešu teologs, kas uzsvēra nacionālus principus baznīcā. Viņš aktīvi piedalījās arī Rīgas latviešu biedrības dzīvē un bija rosīgs sabiedrisks darbinieks savā apkārtnē. Tā, piemēram, viņš bija Smiltenes—Palsmanes—Gaujienas-Aumeisteru zemkopības biedrības dibinātājs un vadītājs. 1924.g. Latvijas universitāte piešķīra prāv. Kundziņam teoloģijas goda doktora gradu.

Prāv. Kundziņa brāļi: Ludvigs Kundziņš (1855—1940) bija LU veterinārās medicīnas profesors, bet pirms tam Tērbatas veterinārā institūta profesors un kādu laiku arī šī institūta direktors. Brālis Jānis Kundziņš (1857—1912) bija ārsts Vecpiebalgā. Brālis Augusts (1859—) bijis dārzkopis un miris jaunekļa gados. Pauls Kundziņš (1862—) studējis lauksaimniecību Rīgas politechniskā institūtā, 1919.g. Latvijas bankas nodaļas Jelgavā un kopš 1920.g. Jelgavas pilsētas krājkases direktors un vēlākais ,,Kundziņu'' saimnieks. Jaunākais brālis Ādolfs Kundziņš (1865—1940) bija Rīgas iecirkņa prāvests un Sv. Pāvila draudzes mācītājs.

Profesora Kārļa Kundziņa brālis Pauls Kundziņš (1888) bija LU profesors architektūrā. Viņš projektējis lielāku skaitu baznīcu, dibinājis un vadījis Brīvdabas mūzeju Rīgā, pētījis latviešu tautas celtniecību un apcerējis atsevišķu ēku tipus, kā, piemēram, dzīvojamo riju. 1974.g. viņš publicējis plašu darbu par latviešu sētu. Brālis Aleksandrs (1893—1917) kritis Pirmā pasaules karā.

Kundziņu jaunākais brālis Haralds Kundziņš (1898—1981) bija LU asistents architektūras vēsturē.

Prof. Kundziņa māsas Rita dēli Armīns Treus (1901) un Fēlikss Treus (1903—1958) abi ir teologi, pie kam Fēlikss Treus bija LU docents Vecā Derībā. Trešais māsas dēls Maksis Treus (1907—1981) bija klasiskās filoloģijas profesors Minchenē.

Prof. Kundziņa meitas Rita (prec. Dūce) un Ilze (prec. Lazdiņa) abas beigušas LU, jaunākā meita Baiba (prec. Dunn). Kundziņa dēls Alfs studējis teoloģiju. Kundziņu mazbērni: Ilze Dūce, Ph.D. farmakoloģijā, Ieva Reicha-Lazdiņa, Ph.D. ķīmijā, Andris Lazdiņš, M.D., ārsts; Māris Kundziņš, techniskais zīmētājs, Baiba Michelson-Kundziņa, skolotāja un Dace Nordstrom-Kundziņa, valodas terapiste.

2. Kārļa Kundziņa skolas un studiju gadi

Kārlis Kundziņš, jun. dzimis 1883.g. 12. aprīlī Smiltenes mācītāja mājā, kur, kā viņš pats izsakās savās Atmiņās, ,,mēs, kas šeit dzimām un augām, saņēmām savas dzīves vērtīgāko mantojumu.'' Pirmās skolas mācības viņš ieguvis tā sauktajā ,,mājas skolā'', ko noturējusi māte, pa daļai arī tēvs, un vēlāk jaunie latviešu mācītāji, kas savu kandidāta gadu strādājuši pie prāvesta Kundziņa. Ar lielu sirsnību viņš piemin māc. Jāni Ērmani un vēlāko profesoru Ludi Bērziņu.

Kā zēns viņš tēva mājās sastapies ar jauno latviešu gleznotāju Jāni Rozentālu, kas restaurējis Smiltenes baznīcas altāŗa gleznu un pa šo laiku dzīvojis pastorātā. Tāpat viņš atceras brāļu Jurjānu viesošanos ar mežragu priekšnesumiem un citus latviešu mākslinieku, jo Smiltenes kultūrālā dzīve toreiz bijusi rosīga.

1897.g. Kundziņš iztur iestāju pārbaudījumus Tērbatas ģimnazijā. Vecāki bija izvēlējušies Tērbatu tādēļ, ka tur tai laikā dzīvoja tēva brālis Ludvigs Kundziņš, kas bija Tērbatas Veterinārā institūta docents. Toreiz Tērbata ar apmēram 30.000 iedzīvotāju bija igauņu nacionālās kustības centrs, bet vāciešiem tā ar savu veco universitāti (dib. 1632.g., atjaunota 1802.) bija izveidojusies par vācu gara citadeli Eiropas austrumos.

Latviešu tautiskā atmodas laikmeta gara liesmas, kas, Kronvalda iedvesmotas, apmēram priekš 25 gadiem bija sākušas kvēlot latviešu studentu pulciņā, bija gandrīz jau apdzisušas. Par latviešu sabiedrību, kas koptu savu kultūrālo dzīvi, toreiz bijis grūti vairs runāt. Vienīgi atsevišķas ģimenes vēl bijušas saglabājušas latvisko apziņu, valodu un interesi par latviešu literātūru. Tērbatas universitātē par filozofijas profesoru toreiz strādāja Jēkabs Osis (Ose) un par latviešu valodas lektoru Jēkabs Lautenbachs. Kopš 1896.g. pēdējais bija arī salīdzināmās valodniecības privātdocents. Studenti toreiz bija vēlākie LU profesori Ernests Felsbergs, Jānis Endzelīns, Voldemārs Maldonis, Ernests Paukulis, vēlākais prāvests Edgārs Bergs un citi. Latviešu skaits pilsētā bijis 200—300 personu.

Ģimnazijā Kundziņam bijis grūti samierināties ar krievu garu, kas aizstāja līdz tam valdošo vācu garu, jo ar pagājušā gadsimta deviņdesmitajiem gadiem jau bija sācies rusifikācijas laikmets Baltijas provincēs. 1902.g. Kundziņš beidz ģimnaziju ar zelta medaļu un kļūst par mājskolotāju barona fon Traubenberga ģimenē, Vīlandes tuvumā, Igaunijā.

1903.g. rudenī pēc mājskolotāja darbā pavadītā gada Kundziņš iestājas Tērbatas universitātē, lai studētu teoloģiju. Izvēloties teoloģiju par savu studiju priekšmetu, viņam bijusi vēlēšanās tuvoties patiesībai un reizē pašam kļūt labākam. Mazāk viņu toreiz interesējis pats mācītāja amats.

Profesora Alfrēda Zēberga lekcijas par Jauno Derību bijušas ierosinošas. Šis teologs uzsvēris, ka kristietība savos sākumos nav bijusi ,,grāmatu reliģija'', līdzīgi islamam vai vēlākajam jūdaismam, bet ka tā, pirms tās mācības uzrakstīšanas pārdzīvojusi nozīmīgu orālās tradicijas posmu, kuŗā izveidojušies jau noteikti mācības un apliecības pamati. Ētikā, piemēram, mācība par divi ceļiem, vienu uz dzīvību, otru — uz nāvi; otra atziņa ir pārliecība, ka Kristus ir Dieva Dēls un pasaules Pestītājs.

Reliģijas filozofijā privātdocents Kārlis Girgensons savos semināros, kuŗos piedalījušies arī neteologi, modinājis studentu interesi par laikmetīgām pasaules uzskata problēmām un asi kritizējis moderno materiālismu un ateismu. Viņš rādījis studentiem materiālisma maldus un tā vietā licis pamatu dievišķās atklāsmes izpratnei.

Filozofijas vēsturē ļoti skaidrā un saprotamā veidā studentus ievadījis profesors Jēkabs Osis. Otrā mācību gadā Kundziņš par studentu sacensības darbos izsludināto temu Jaunā Derībā ieguvis zelta medaļu.

1905. gadā Krievijā izcēlās revolūcija un universitātes slēdza. Tā kā arī 1906. gadā mācības Tērbatas universitātē vēl nebija atjaunotas, tad Kundziņš dodas uz Berlīnes universitāti, kuŗas Teoloģijas fakultāte toreiz lepojās ar slaveniem mācībspēkiem. Tur katrai katedrai bijuši vismaz divi profesori, no kuŗiem viens pārstāvējis tā saukto konservātīvo virzienu, bet otrs — kritiski liberālo. Berlīnes universitātē Kundziņš klausījies vairāku profesoru lekcijas, kā, piemēram, Ādolfa Harnaka par reformācijas laika vēsturi, Reinholda Zēberga par ētiku, Hermaņa Gunkela par Izraēļa praviešiem un citas. Pa reizei viņš iegriezies arī profesora G. Lasona lekcijās, kas, savu piekritēju sumināts, bet marksistu pelts, ar temperamentu lasījis vēstures filozofiju un līdz pamatiem noārdījis vēsturiskā materiālisma dogmas. Berlīnes universitātes tā laika lielākais spīdeklis Ādolfs Harnaks bija Tērbatas universitātes profesora Teodozija Harnaka dēls un ievērojamā matēmatiķa Akseļa Harnaka dvīņu brālis. Pēc Harnaka uzskata no vēstures notikumu mudžekļa mūsu uzmanības vērts esot tikai tas, bez kā mēs nevarot izprast savu personīgo dzīvi un sava laikmeta dzīvi. Mūsu tautietis profesors Kārlis Badzis, kas savā laikā pie Kundziņa tēva Smiltenē bija pavadījis savu kandidāta gadu, toreiz Berlīnes universitātē vadījis semināru par agrāriem jautājumiem Krievijā.

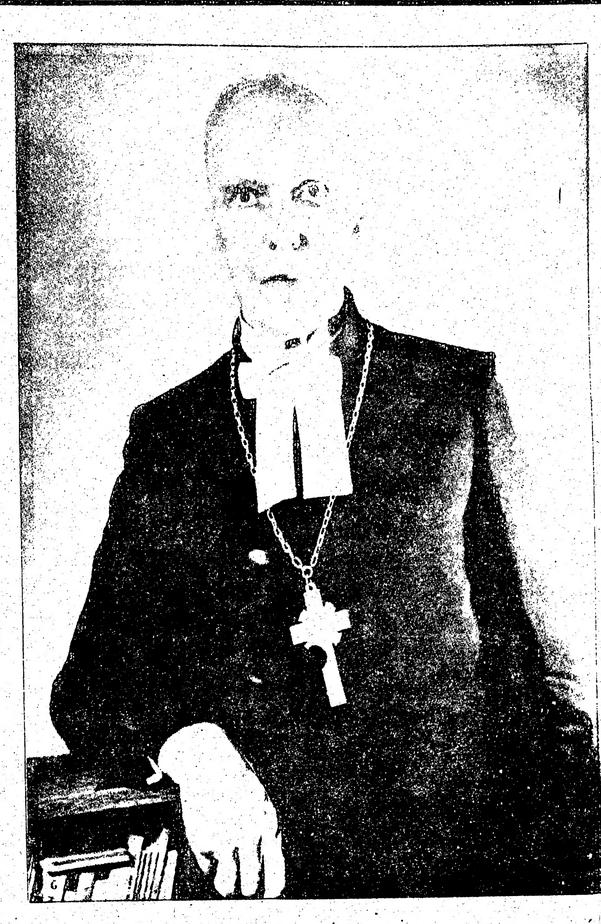

Kundziņš atgriežas mājās bagāts iespaidiem un atziņām, ko viņš guvis it īpaši no profesora Gunkela un Harnaka lekcijām un kas viņu vadījušas līdz pat sirmam vecumam. Vācbaltu baznīcas aprindas toreiz izturējušās diezgan skeptiski pret tā saukto moderno teoloģiju, ko pārstāvējuši profesori Gunkels un Harnaks. Uz laikmetīgo jautājumu, vai kristiānisms nav pārdzīvojis savu laiku, kļūdams ,,nemoderns'', Gunkels atbildējis, ka Kristus evaņģelijs savā būtībā nekad nevar novecot, jo tas nav ne moderns, ne nemoderns, bet ir *mūžīgs*.

1907. gada decembrī Kundziņš pieteicās uz gala pārbaudījumiem. Kaut Tērbatas universitāte oficiāli vēl bija slēgta, mācībspēki pārbaudīja studentus, tā sakot, mājas kārtībā, apsolot vēlāk noliktos priekšmetus ieskaitīt. 1908. gada sākumā Tērbatas universitāte atjaunoja mācības un Kundziņš saņēma teoloģijas kandidāta grada diplomu.

(Turpinājums sekos)

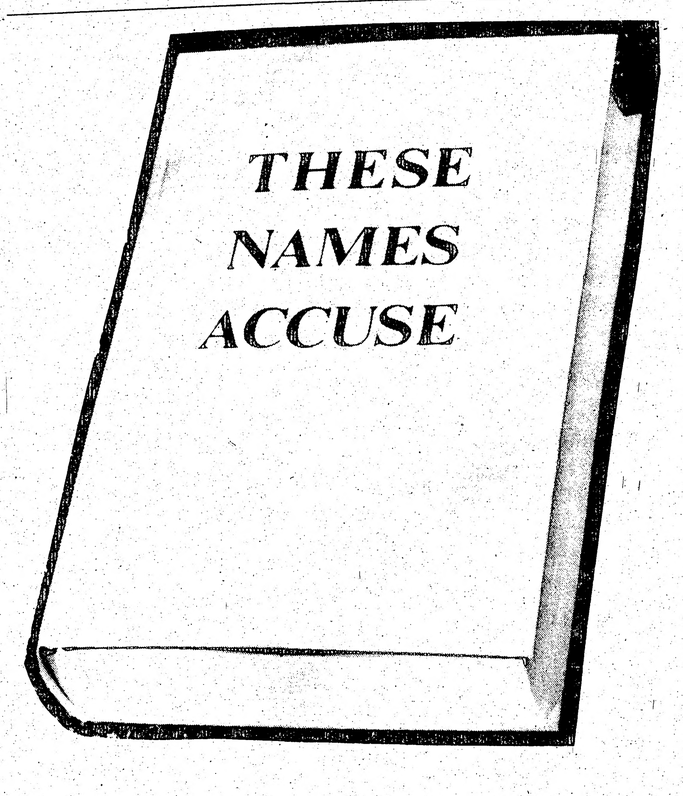

Jānis Širmanis

Alberta Cilpas piedzīvojumi

Copyright by Jānis Širmanis

Spēcīga straume mani izmeta no pazemes ar desmit dolariem kabatā. Ne centa vairāk. Biju slapjš, netīrs, bārdu apaudzis, pārplēstu bikšu stilbu un stērbelainām krekla piedurknēm. Jāsaka - neglīts kā bankrotējis ubags. Ko gan tāda izskata vīrs šai pasaulē lai iesāk, ja tam kabatā tikai divi piecnieki? Tie paši pazemes strautā pamatīgi izmirkuši! Varētu likties, ka visi dzīves labumi nu paskries garām. Pat ilgi kārotā cigarešu turziņa būs liegta. Bet es neraizējos. No pazemes iznākušie vairs nemēdz piesiet sirdi lietām. Vismaz - ne pārāk stipri. Mierīgu prātu mēģināju naudu saulē un vējā izžāvēt.

Gods un slava Amerikas papīra fabrikām! Piecnieki pēc žāvēšanas vēl arvien izskatījās kā nauda. Visi dzīves labumi nu man vairs nevarēja garām paskriet. Drošiem soļiem devos uz Valridu, Rokiju kalnu sānā pielipušo pilsētiņu.

Ja vīram, kas gan izskatās kā bankrotējis ubags, rokā labi izžāvēta nauda, ar suņiem to projām neraida. Valridā ieguvu šo atziņu. Un pēc tam pārliecinājos, ka ar divi piecniekiem cilvēks var sākt atkal pasaulē ķepuroties.

Vispirms noīrēju Kūlerta kundzes vistu šķūnīša bēniņus. Dzīvoklim. Septiņām dienām. Tā nodrošināju sev tiesības izsmiet katru, kas iedrošinātos saukt mani par bezpajumtnieku. Lepošanās dēļ vairāk gan nedrīkstēju tērēties. Varonīgi atvairīju kārdinājumu dabūt veselas bikses un kreklu. To vietā nopirku pāris maizes klaipu, desas līkumu un cigaretes. Dvēseles miera pastiprināšanai telegrafiski lūdzu mātes brāli Jākabu Kūli, lai tas steigšus aizdod ceļa naudu līdz Čikāgai. Tas viss par diviem piecniekiem. Atlika arī sīknauda. Vēl gan vajadzēja iegādāties bārdas skūšanas piederumus, bet Kūlerta kundze man aplieciņāja, ka tai neesot iebildumu, ja skūšanos atlieku uz kādu citu dienu. Viltīga sieviete. Viņa laikam cerēja, ka vistas mani ieraudzījušas, aiz bailēm sāks dēt divas olas dienā. Tas tad būtu ievērojams saimniecības uzplaukums.

Jaunais dzīvoklis man patika. Tur nebija vietas nekādām mēbelēm. Atkrita visas rūpes par galdu, krēslu, gultu. Apsēdos uz siena gružiem un, aiz prieka, ka visi pasaules labumi nav gājuši secen, vienā paņēmienā paēdu brokastis, pusdienas, launagu un arī vakariņas. Pēc tam jutos jauna spara pilns. Tūliņ sāku nākotnes plānu kaldināšanu:

»Kaut kas jādara! Bet lai kaut ko darītu, vajadzīga nauda. Un lai iegūtu naudu, kaut kas jādara,« apmēram tā domas riņķoja pusstundu, stundu. Varbūt vairāk. Neskatījos pulkstenī. Nebūtu nozīmes. Tas jau pazemes plūdos bija beidzis darboties, kā tas dažreiz notiek ar pulksteni, kam vākā iegravēts - Waterproof.

Ap to laiku, kad vistas sarindojās laktās, arī es izstiepos uz siena gružiem. Pazemes strauta pieveikto pulksteni vistas aizstāja vakarā, gaiļa dziesma — rītā.

Bet agrā rīta stunda nebija gudrāka par vakara krēslu. Domas griezās tāpat kā vakar. Kā apburtas.

Reizēm, kad grūti izšķirties, cilvēki izlīdzas ar zīlēšanu. Arī es tā darīju. Atcerējos, pirms pamošanās sapnī redzēju vardi.

»Būs atkal pazemes alās jārāpo,« tā nodomāju un kāpu kalnā. Gribējās paskatīties, vai ieeja pazemē vēl ūdens pilna, vai rādīsies cerības atkal piekļūt Noslēpumu aizas dārgumiem.

No alas tecēja mērens strauts. Nevajadzēja būt gaišreģim, lai saprastu, ka katru, kas mēģinās pa šo ceļu iekļūt pazemē, sagaida tas pats liktenis, kādu piedzīvoja mans pulkstenis ar ierakstu - Waterproof.

»Sapnis nelaikā rādījies. Vēl jāgaida,« skumji nopūtos, jo Kūlerta kundzes vistu mājas bēniņi nebija tā vieta, kur gribētos kavēties ilgāk par septiņām dienām. Tā bija samaksāts.

Gurdi soļoju atpakaļ.

»Nogaidīšu,« izlikos vienaldzīgs. Bet pēc brītiņa piesitās nepacietība:

»Gaidīt? Muļķība! Noslēpumu aiza izskatās zaudēta. Viens piedzīvojums vairāk. Tas viss. Labāk aizmirsti . . « gribēju pārvilkt bijušam svītru, bet tad notika kaut kas gluži neparasts. Jauna ideja!

»Neaizmirsti vis aizu,« man pakausī pēkšņi sāka darboties it kā radio uztvērējs. Kāds nezināms raidītājs centās iestāstīt: »Tavs piedzīvojums bija diezgan neparasts. Reti tā gadās. Uzraksti to! Liec kādam pārtulkot angliski un steidzies uz Holivudu. Kārdini filmu karaļus. Naudas tiem netrūkst, tie mocās ar manuskriptu trūkumu. Ja būsi veikls, pārdosi savus piedzīvojumus par desmit, divdesmit vai piecdesmit tūkstošiem. Tāda ir Amerika! Nepalaid garām labu izdevību!«

Prātīgs cilvēks neklausītos šādā musināšanā. Bet es nebiju prātīgs. Musināšana man patika. Ne pirmā reize sākt darbu, par ko pašam ne jausmas, kā tas beigsies.

»Pamēģināšu,« priecīgi berzēju plaukstas. Toreiz vēl nezināju, kas par ērkšķiem būs rakstnieka ceļmalā.

Grūtības sākās jau ar papīra sagādi. Izskaitīju naudu. Septiņdesmit pieci centi. Lai suņiem nerastos kārdinājums aizdomīgi mani apošņāt, kvartu iemetu atpakaļ kabatā. Pārējais papīram un zīmulim. Bet par piecdesmit centiem varēju dabūt nieku. Vienu rakstāmo bloku. Uzsmaidīju veikala meitenei:

»Varbūt jums krājumā kaut kas lētāks? Mani neinteresē papīra labums. Rūpējos vienīgi par daudzumu. Esmu rakstnieks. Tikko atgriezos no pazemes. Lai piedzīvojumus uzrakstītu, papīra vajadzēs — kaudzēm, bet nauda izsikusi. Esmu gatavs rakstīt kaut uz vecām aploksnēm.«

»Vecām aploksnēm . . .« meitene pārsteigta pārlaida acis plauktiem. Tai laikam bija pavisam cits priekšstats, kāds izskatās rakstnieks. »Pajautāšu šefam,« viņa manījās projām.

Durvis uz blakus telpu palika šķirbā. Dzirdēju saraustītu sarunu:

». . . rakstnieks. Pilns ar . . .«

»Ar ko?« šefa dzirde nebija visai asa.

»Ar idejām. Izskatās briesmīgs. Prasa . . . «

Pakurlais izrādījās rakstniecības veicinātājs.

»Dodi viņam kalendārus. Lai ņem, cik var panest,« viņš pamācīja meiteni.

Par piecdesmit centiem dabūju zīmuli un pilnu padusi pagājušā gada sienas kalendāru. Labs papīrs. Viena puse apdrukāta, otra atstāta balta trūcīgu rakstnieku vajadzībām. Rakstāmlietas vairs nebija šķērslis ceļā uz slavu un piecdesmit tūkstošiem. Sāku.

Virsraksts. Punkts. Pirmās rindas. Jāatzīstas — jutos kā kaulainā zirgā bez sedliem. Mierināju sevi, ka grūtībām jābūt:

»Rakstniekam drusku jācieš. Bada dēļ, mīlestības dēļ, gramatikas dēļ. Vienalga. Jācieš! Tāds esot rakstnieka liktenis. Ja stāstu vai romāna rakstīšana viegli veiktos, tad tā spēlīte sen būtu izspēlēta — visi stāsti un romāni uzrakstīti.«

No jauna sagrābu zīmuli:

»Kusties!«

Zīmulis paklausīja. Viena lapa, divas, piecas. Svētīgs brītiņš. Vēl otrs, vēl trešs.

Kad ciešanu augļi jau bija uz desmit lapām redzami, sāku lasīt.

(Turpinājums sekos.)

Agris Āboliņš Karalienes universitātē Kingstonā ieguvis B.Sc. gradu elektrības inženieŗa zinātnēs, speciālizējoties elektronikā un komūnikācijas nozarē. Ir studentu korporācijas Gersicania saimes loceklis.

TORONTO LATVIEŠU PENSIONĀRU APVIENĪBA

rīko izbraukumu

***uz Kleinburgas mākslas salonu* 1983.g. 17. augustā**

Pieteikšanās līdz **4. augustam pa tel. 233-3064** vai 4. augustā **no pl. 14—18** Latviešu namā bibliotēkas telpās pie R. Bērziņa, iemaksājot **5 dol.** no personas. Tuvāka informācija **233-3064.**

Broadview Delicatessen

(A. Miķelsone)

veikals būs slēgts

no 31. jūlija līdz 15. augustam.

Laikr. **LATVIJA AMERIKĀ** var saņemt **GARDENIA** puķu veikalā.

Pārdodami

2 AKRI ZEMES

SKAISTĀ VIETĀ Saulaines apkārtnē. Vasaras mītne un garāža. Zvanīt (416) 661-7568.

Meklēju aukli

2 meitenītēm —

3 1/2 g. un 3 mēn. vecām Highparka rajonā. Zvanīt vakaros **767-9066.**

izīrējams

2 istabu dzīvoklis

(flat) bezbērnu pārim St. Clair Avenue Rd. rajonā. 922-5913.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466—1514 465—7902

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 90

Ar gandarījumu jāpiemin, ka daudzos latviešu pagastos 14. jūnija sēru akti nebija tikai formāli referāti, bet gan pārdomāti sarīkojumi ar piemērotām programmām. Īpašs tencinājums pienākas baltiešu jauniešiem Vašingtonā, kas Potomokas upē ielaida ozola vainagu ar 3 degošām svecēm, kas simbolizēja mūsu trijtautu grūto likteni tēvzemē. Pirms tam jaunieši, sastājušies lokā ar svecītēm rokās, pārmaiņus lasīja traģiskākās rindas no Rūtiņas Upītes grāmatas.

Baltijas tautu federācija Toronto bija rūpējusies, lai kopīgajā baltiešu dievkalpojumā visi korāļi būtu iespiesti baltiešu un angļu valodā. Mūsu 3 valstu nacionālos karogus svētbrīdim ienesa baltiešu brīvības cīņu veterāni. Diez vai kāds aizsūtīja paldies ASV sūtnei Apvienotajās Nācijās Dr. Dž. Kirkpatrikai, kas savā priekšlasījumā 14. jūnijā Džordžtaunas universitātē pieminēja, ka prasības par Baltijas valstu jautājuma iztirzāšanu AN neapsiks. Ko nu mēs ar šo viņas norādi un iedrošinājumu darīsim? ,,Latvija stāv uz liela laikmeta sliekšņa, bet tās pilsonis latvietis — viņš tikai pīpē savu pīpīti! Viņš pat aizmidzis, ar pīpi mutē!'' (Dzimtenes atbalss, 1917. gada 11. martā). Mosties, celies, strādā!

* * *

,,Bet tie taču nav krievi!'' Bonnas laikrakstā Die Welt 14. jūnijā bija raksts par čekas terroru Rīgā. To pārzina un vada Rīgas čekas komandieris ,,Stūŗa mājā'' (Brīvības ielas 61. namā, 551. istabā) mūsu tautas brālis Alberts Kondratovs. Sociālistiskā piespiedu-,,pāraudzināšana'' un paklausības iedresēšana notiek nama pagrabā, kur lielā bardzībā valda bāliņš Egons Kaucis. Viņa ,,adjutantos'' jeb zilinātāju komandā ir letiņi Spalva, brāļi Egīls un Juris Kauči u.c.

Uz tiem šejieniešu lāga vīriem, kuŗi sludina, ka čomiņi Rīgā taču ir kauls no mūsu kaula, viņus nevajagot nīst, jo maizes darbu pildot, viņu krūtīs arī pukstot nacionāla latvieša sirds, lieliski attiecas Jāņa Klīdzēja rindas: ,,Reizēm uznāk vēlēšanās šos sagrābt pie kakla ādas un pacelt gaisā kā kaķus, kas pašu mājās taisa netīrības!'' — ,,Kad beidzot mūsu stāja sāks izskatīties pēc cīņas un būs arī tāda?!'' (Viktors Upeslācis).

* * *

Nomalē dzīvojot, kādreiz jāpaļaujas uz ziņām ,,no drošiem avotiem'', pēc kam jāatvainojas par kļūmēm, ja ,,drošie avoti'' pienesuši provokāciju. Tā šoreiz, kad prof. V. Klīve patiesībā sirsnīgi un sirdīgi bija vēlējies (sk. 2. jūlija Piezīmes) par ALA pārstāvi PBLA nevis savdabīgiem ieskatiem ziedošo Kanadas prof. Dr. V. Freibergu, bet gan latviskās audzināšanas rosinātāju Dr. Līgu Zirnīti-Rupertu. Rakstītājs nožēlo apmaldišanos ērkšķainajā ērkšķrozīšu dārzā...

* * *

Žēl, ka atklājot dižos ASV 7. dziesmu un tautas vienības svētkus Milvokos, rīcības komitejas priekšsēdis E. Krūmiņš turēja par nepieciešamu savā runā, domātā ciemiņiem, sūdzēties par mājiniekiem, kas svētku rīkotājiem ,,palīdzīgas rokas vietā darbā metuši sprungulus.'' Laikam dzirdēto pārmetumu iespaidā viņam radās kļūme, kad atklājot koŗu mirdzošo lielkoncertu (visi pateicīgi priecājās par viņa īso uzrunu!) piemirsa uzsaukt ,,Dievs, svētī Latviju!'' un neveiklā situācija bija jāglābj ar jaunu pieteikumu...

Atzinība, ka par goda viesiem tika ielūgti vīri, kas par Latvijas brīvību bija uz savas ādas izbaudījuši čekas terroru (P. Kļaviņu, M. Grīvānu, P. Brūveri un G. Rodi). G. Pones Avanti (sk. 64. Piezīmes) simfoniskā orķestŗa programmā vairs nebija, taču tā vietā paredzēto J. Vītola Drāmatisko uvertīru arī neatskaņoja! Koncerts bija viduvēji apmeklēts.

Sirdis iesildīja pilsētā vairākās vietās plīvojošie Latvijas karogi. Reiz tie atkal ,,skries pa priekšu pulkiem kaujā, brīvs pats, brīvus darīs mūs, lai ar sauli saules mūžu, latvju tautai dzīvot būs!'' (autors, protams, Edvarts Virza-Lieknis, kuŗam šogad 27. dec. apritēs 100. dzimšanas diena!)

Ar cieņu un pateicību jāatzīmē ASV prezidenta sveiciens svētku apmeklētājiem, kuŗā tas atzina baltiešu tautu taisnīgās prasības pēc nacionālas neatkarības, apliecinot, ka ASV nevar palikt klusas, kad PSRS joprojām atsakās atļaut tām būt brīvām! Takts prasītu, lai šī apsveikuma pilnu tekstu pavairotu un piesūtītu visiem trimdas pagastiem! Atklāšanas aktā tika nolasīts arī mūsu lūgums ASV valdībai palīdzēt latviešiem cīņā par brīvību un neatkarību. Nepiedodami, ka tā teksts nekur nav publicēts!

Vietā piezīmēt, ka mūsu karstie tautas tērpu propagandētāji neapmierināti, ka puisiešus, kas svētkos bija tērpušies baltos kreklos ar prievītēm, pieskaitot tautas tērpu valkātājiem. Tas izraisa atmiņā 1920.g., kad 1. maijā Satversmes sapulces atklāšanas svētku gadījumā Anglijas militārās misijas priekšnieks pulkv. Talents bija sarīkojis mielastu Satversmes sapulces locekļiem. Kad Zemnieku savienības deputāts Nākelis tur ieradās gaišā lauku vadmalas uzvalkā bez kakla saites, stulmju zābakos, Talents to ieskatīja par latvju tautas tērpu!

* * *

Sidrabenes gadskārtējie bērnu nometnes svētki sākās ar dievkalpojumu brīvdabas baznīcā. Sprediķi teica teol. students Aldis Elberts. Foto V. Plampe.

Pēc dievkalpojuma sekoja bērnu priekšnesumi, pieminot arī Sidrabenes 30. dzimšanas dienu — nodziedot Daudz baltu dieniņu. Foto V. Plampe.

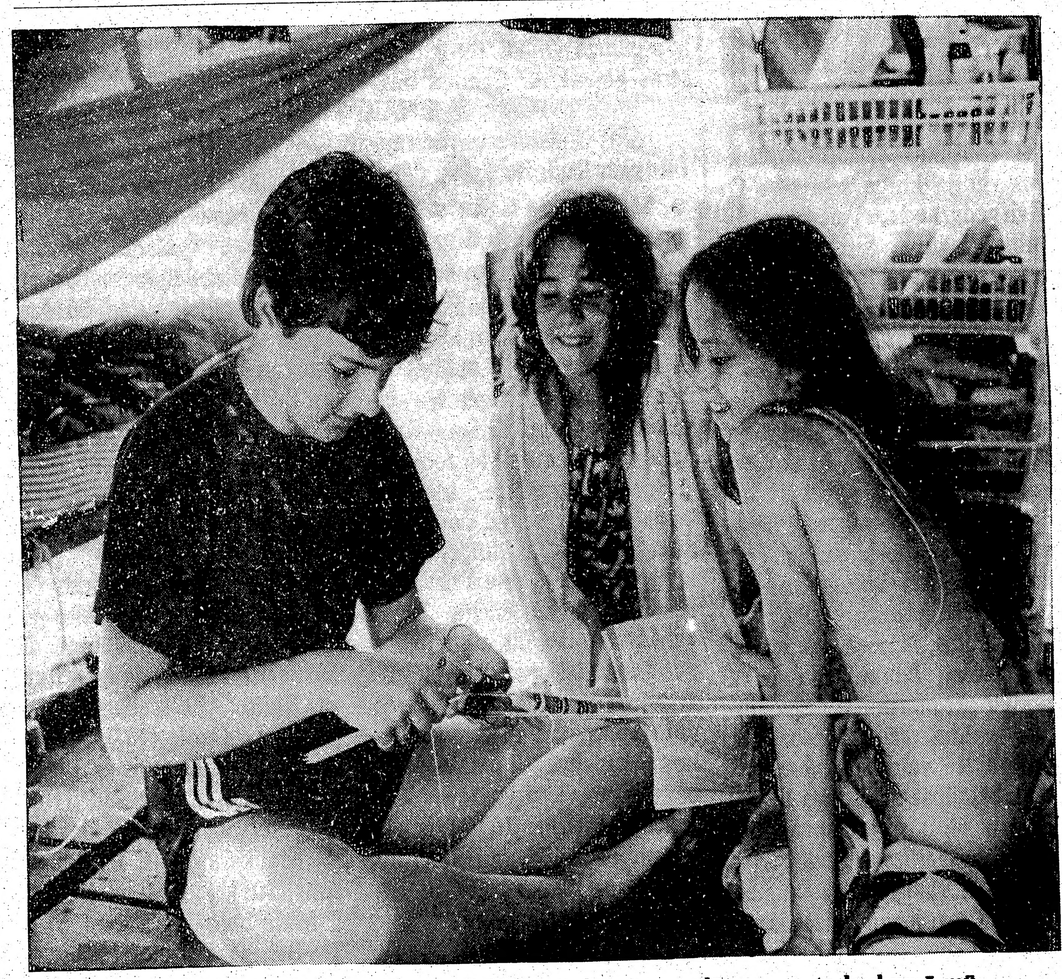

Latviešu bērnu vasaras nometnēs bez priekiem saulē un upmalē un sporta laukumā mūsu jaunā audze mācās, kā darināt latviskas jostas un citus rokdarbus. Attēlā no kreisās Kristīne Gustava darina jostu. Viņas darbam seko Aiva Mačiņa un Dace Miezīte (labajā pusē). Foto J. Ligers.

Tas jau atbilst tam, ko teica KS komitejas ,,vecākais'' Ādolfs Talcis (DP nometņu laikos tas vadīja Komiteju par atgriešanos dzimtenē), ka pēc Hitlera sakāves ,,kādi 10 proc. no mūsu tautas vai nu labprātīgi aizbēga uz rietumiem, baidīdamies no soda par izdarītiem noziegumiem, jebšu ar viltu tika tur aizmānīti, vai ar rupju varu aizdzīti!'' Diezin kuŗā katēgorijā ietilpst tie svētceļnieki, kas kardinālim Vaivodam Romā nožēloja grēkus par Latvijas atstāšanu?!

Pēdējā KS komitejas kongresā Rīgā katoļu bīskaps Valerijs Zeideks arī ziņoja, ka Romā saticies ar latviešu katoļu emigrantiem un aicinājis tos ,,neiesaistīties pretpadomju akcijās''. Arī latviešu radio darbinieki Vatikanā aicināti atturēties no pretpadomju propagandas! Tā komūnistu vara ar bībeli un krustu mēģina atmiekšķēt mūsu cīņas sparu...

TORONTO ZIŅAS

● Toronto latviešu biedrība 35 gadu jubileju atzīmēs ar īpašu sarīkojumu 29. oktobrī pl. 18 Latviešu Namā ar svinīgu aktu. Tas sāksies ar svētbrīdi, ko vadīs TLB goda biedrs mācītājs A. Briedis, TLB priekšnieka L. Ozola uzrunu un dzejnieka Modra Lorberga svētku runu. Biedrības drāmas kopa izrādīs ainas no Raiņa Daugavas. Apsveikumus teiks vakariņu laikā nama vidējā zālē, vispirms noklausoties Sestdienas skolas un koklētāju kopas priekšnesumus. Grāmatas ,,Paaudzes paaudzēm'' sagatavošanas darbs tuvojas nobeigumam, lai tā varētu iznākt jubilejas dienā, kā bija iecerēts. To var pasūtināt jau tagad, iesūtot biedrības kasierei I. Veinbergai, 57 Bledlow Monor Dr., Scarborough, Ont. MIE 1B1 desmit dolaru, tā jau iepriekš nodrošinot sava eksemplāra saņemšanu.

● Toronto latviešu pensionāru apvienība vasaras sezonā, kad kārtējās sanāksmes Latviešu Namā pārtrauktas, rīko vairākus izbraukumus. Apvienības darbiniekiem atsevišķs izbraukums bija rīkots 21. jūlijā uz Latviešu mednieku un makšķernieku kluba lauku īpašumu Bērzaini, kur devās divos autobusos un vairākās privātās mašīnās, pavisam 90 dalībnieku, tur pavadot visu dienu, piedaloties arī šaušanas sacensībās, kuŗas vadīja kluba sekretārs O. Zvirgzdgrauds. Valentīna Šimiņa ieguva četras balvas: trīs ar mazkalibra šauteni un vienu 3. vietu šaušanā ar pistoli. 1. vietas ieguvējs bija Jānis Ozoliņš un 2. vietas — Jānis Komarovskis. Dāmas ar E. Retigu priekšgalā bija sagādājušas bagātu azaidu ar kafiju, skanot mūzikai un dziesmām kluba telpās. Priekšnesumos ar deklamācijām un humoristiskiem lasījumiem piedalījās B. Komarovska, V. Aleksandra, A. Bencone un B. Senkēviča. Izbraukuma laikā notika arī pensionāru apvienības valdes sēde, apspriežot federālās valdības veselības un labklājības ministrijas 15.000 dolaru piešķīrumu apvienībai video aparatūras iegādei. Nākošais izbraukums 17. augustā uz Kleinburgu M. Prikuļa vadībā.

● Toronto latviešu katoļu vienības lauku īpašumā Mežciemā 16. un 17. jūlija nedēļas nogalē plānotais jauniešu kongress neizdevās tik plašs kā iecerēts, jo daudzi jaunieši aizņemti dažādās vasaras nometnēs un citos pasākumos. Mežciemā tomēr bija ieradušies vairāk nekā 20 jauniešu, kas spēlēja volejbolu un vakarā iededzināja ugunskuru. Svētdienas rītā jaunieši piedalījās dievkalpojumā, ko vadīja tēvs Jānis un prāvests A. Pekšs no Montrealas, kuŗi patlaban vadīja atvaļinājumu Mežciemā.

● Austrumu draudzes lauku īpašumā Tālavā brīvības cīņu piemiņas dievkalpojumu 14. augustā pl. 12.30 vadīs draudzes mācītājs A. Celms. Pēc dievkalpojuma sadraudzības brīdis ar priekšnesumiem un kafijas galdu. 28. augustā kapu svētki Alistonas kapsētā pl. 11, kuŗus vadīs māc. A. Celms. Pēc tam kafijas galds Tālavā.

● Saulaines vasaras nometnes jauno talantu vakars 6. augustā pl. 19 Saulainē. Priekšnesumos dziedās nometņotāju koris; kokļu mūzika u.c. Brigitas Alkas vadībā.

● Toronto latviešu ev. lut. draudžu kopējie gadskārtējie kapu svētki 11. septembrī pl. 11 Jorkas kapsētā, piedaloties šo draudžu mācītājiem. Svētrunu teiks Sv. Jāņa draudzes mācītājs I. Gaide. Pēc dievkalpojuma draudžu mācītāji iesvētīs pēdējā gadā uzstādītos kapu pieminekļus.

● St. John's York Mills baznīcā kanons Džēms O'Neils, piedaloties mācītājam Ā. Čopam, salaulājis Imantu Purvu un Džuditi Margaretu Heggie. Līgavainis bijis LNJAK valdes priekšsēdis, darbojies arī skautu organizācijā. Pašlaik ir atbildīgā amatā Toronto pilsētas galvas A. Egltona birojā. Imants Purvs ir LNAK kultūras nozares vadītājas Intas un Rūdolfa Purva dēls.

● Mācītājs I. Gaide salaulājis Brigitu Andru Kaņķi un Pēteri Sprukuli.

● Mācītājs J. Cālītis salaulājis Āriju Purvu un Uldi Rozi no Čikagas. Laulības ar ērģeļu mūziku kuplināja ērģelniece Anita Grigale-Rundāne un Arturs Jansons ar altvijoli. Dziedāja draudzes koris Jāņa Beloglāzova vadībā. Līgava ir diriģenta un komponista Arvīda Purva un Marijas Purvas meita. Līgavainis vadījis Čikagas deju kopu Dzelmieši, kas izpelnījās 1. vietu astoņu pāŗu tautas deju sacensībā dziesmu svētkos Milvokos. Jaunais pāris par dzīves vietu izvēlējies Toronto. Mācītājs J. Cālītis vēl salaulājis Jāni Olafu Reici no Bafalo un Sandru Silviju Ellen, dzimušu Cicursku.

● Mācītājs J. Cālītis kristījis Jāni Juri Duchesne, Džīnsa Marca un Ievas, dzimušas Jēkabsones, dēlu un Sabrinu Aleksandriju Vieglais, Ulža un Bibī meitu.

● Izvadot mācītājam A. Celmam, 30. jūlijā Sv. Džēmsa krematorijā pārpelnots 28. jūlijā pēkšņi ar sirdstrieku mirušais Valdis Saksons, dzimis 1920. gada 10. jūlijā Pālē. Otrā pasaules kaŗā iesaukts leģionā. Vācijā darbojies skautu organizācijā. Kanadā bijis būvuzņēmējs. Nelaikis atstāj sievu Annu un trīs dēlus — Andri, Juri un Imantu ar ģimenēm.

● Pīterboro savā vasaras mājā 20. jūlijā pēkšņi saslimusi Velta Vītola, dzimusi Krastiņa. Viņa pārvesta uz vietējo slimnīcu, kur mirusi. Nelaikē dzimusi 1920. gada 1. martā Ābeļu pagastā. Latvijā pēc māsu skolas beigšanas 1943. g. darbojusies Sarkanā Krusta slimnīcā, bet Vācijā kaŗavīru slimnīcā Libekā. Kanadā ilgus gadus strādājusi par operācijas māsu Women's college slimnīcā Toronto. Aizgājēju 23. jūlijā no Rosara apbedīšanas mājas uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja mācītājs I. Gaide. Pavadītāju vidū bija daudz kanadiešu kollēgu no viņas slimnīcas. Atvadvārdus no draugiem teica Dr. A. Vanags, kā arī no latviešu žēlsirdīgām māsām. Nelaikē atstāj vīru Arvidu, dēlu Ivaru, svaini Ainu Vītolu un divus brāļus Latvijā.

● Toronto rietumdaļas Dominion pārtikas preču veikalā iepērkoties pēkšņi 22. jūlijā saļimusi Marija Klasinska. Viņas māsa Elvīra Briede izsaukusi ātrās palīdzības auto, bet slimnīcā konstatēta nāve no sirdstriekas. M. Klasinska bija dzimusi 1900. gada 25. janvārī Ventspilī. Latvijā vadījusi savu adītavas uzņēmumu. Kanadā viņa dzīvoja savas māsas Elvīras un svaiņa Kriša Brieža ģimenē. Nelaikes vīrs pazudis bez vēsts Otrā pasaules kaŗā. Aizgājēju 27. jūlijā uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja mācītājs I. Gaide. DV namā bija rīkots bēŗu mielasts kuplam pavadītāju pulkam.

● Mednieku un makšķernieku kluba gadskārtējās internās šaušanas sacīkstes 23. jūlijā kluba īpašumā Bērzainē noritēja labvēlīgos laika apstākļos, pulcinot ap 60 šaušanas sporta entuziastu. Mazkalibra šauteņu klasē tās vadīja E. Viškers, pistoļu — O. Zvirgzdgrauds, bet māla baložu — kluba sporta daļas vad. A. Mackars. Ar mazkalibra šautenēm A klasē atkal uzvarēja iepriekšējo gadu meistars Pēteris Grauds ar 581 p. (iesp. 600). Seko O. Zvirgzdgrauds (559) un E. Viškers (520). B klasē — Laura Eglīte (509), E. Vaināns (492), L. Ozols (487). Pistoļu A klasē: P. Grauds ar 173 p. (200), O. Zvirgzdgrauds (152), V. Pētersons (135). B klasē — A. Mackars (124), H. Jākabsons (107), J. Koškins (104).

Māla baloži A klasē (50) — J. Beitiņš (47), J. Muskats (46), A. Tropiņš (45). B klasē — A. Plūdums (43), A. Kristapsons (42), H. Leitis (41).

Dubultbaloži (50) — J. Muskats (43), A. Mackars (40), A. Plūdums (37). B klasē — H. Leitis (39), G. Paeglis (37), J. Miķelsons (36).

No pagarināta attāluma (50) — A. Āboliņš (49), A. Mackars (47), A. Tropiņš (45). Internacionālie baloži (25) — A. Mackars (20), J. Muskats (20), G. Paeglis (20). B klasē — A. Plūdums (17), J. Miķelsons (15), Ā. Āboliņš (13).

VAJADZĪGAS

vasarnīcas ezera malā. Pircēji maksās skaidrā naudā.

Zvanīt **Sofijai Apinītis,**

A. STIKUTS REAL ESTATE

752-1770 vai 439-5061.

LATVIEŠU APRIŅĶIS

● Gadskārtējie DV Druvas nod. Dārza svētki šogad notiks 13. augustā pl. 15 nodaļas priekšs. A. Kalniņa saimniecībā. Tie jau tur ar pārtraukumiem notika arī iepriekšējos gados. Priekšnesumos piedalīsies režis. Hugo Miķelsons no Toronto u.c. Notiks sporta spēles un saviesīgs sarīkojums ar deju. Vanadzes rūpēsies par viesu pacienāšanu.

Tai pašā dienā pl. 11 šeit notiks Kanadas zemes valdes sēde. Sarīkojuma vieta apm. 8 jūdzes ziemeļvakaros no Oranžvilles (jābrauc pa 10. ceļu līdz 2. šķērsceļam — Lot.12 — Concession 3 — Amarauth), apm. 4 jūdzes no Laurier, tālr. (519) — 941-1979.

HAMILTONA

● Šejienes mednieku un makšķernieku kluba gadskārtējās internās šaušanas sacīkstes 16. jūlijā kluba īpašumā Lielupē pulcināja kuplu skaitu šaušanas sporta entuziastu. Māla baložu A klasē (16 jardi — iesp. 50). Uzvaras laurus guva R. Zilgme (49). 2.v. R. R. Mierkalns jr. (49), 3.v.— V. Krauklis (47). B klasē — T. Tērauds (45), Z. Kurmītis (44), A. Makarēvics (43).

Dubultbaloži (50): A klasē — R. Mierkalns jr. (42), O. Ivanovskis (42), V. Krauklis (39). B klasē — R. Zilgme (41), A. Makarēvics (39), L. Ozoliņš (38).

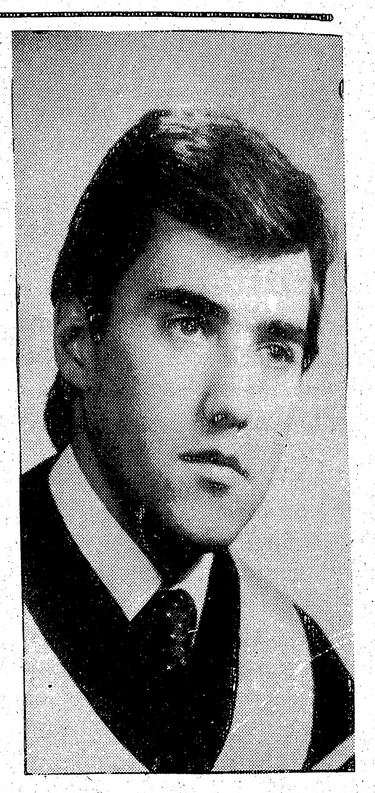

Roberts Uldis Vagners beidzis Waterloo universitāti ar Doctor of Optometry — O.D. — gradu. Ir studentu korporācijas Fraternitas Lataviensis loceklis.

No pagarināta attāluma (25): A. Makarēvics (24), O. Ivanovskis (22), Z. Kurmītis (22). Ar mazkalibra šauteni (600): A klasē — J. Rudzroga (572), V. Krauklis (543), Z. Upīte (526). B klasē — L. Ozoliņš (513), T. Tērauds (464), Maija Upīte (447). Kā dienas labākais māla baložu šāvējs V. Krauķļa ceļojošo balvu izpelnījās R. Mierkalns jr., bet Z. Lappuķes dāvāto pārsteiguma balvu — R. Zilgme.

Sacīkstes vadīja un balvas uzvarētājiem pasniedza kluba priekšn. R. Mierkalns jr. ar šaušanas sekc. vad. Ziedoni Upīti.

Eksternās šaušanas sacīkstes Lielupē 27. augustā.

PASAULES BRĪVO LATVIEŠU DZIESMU DIENAS

Mani draugi būs Minsterē! Kā ar tevi?

MINSTERĒ, VĀCIJĀ

1984. gadā no 31. VII līdz 5. VIII

VĒL PIEŅEM JAUNUS SLUDINĀJUMUS

Latviešu Kreditsabiedrību 1984. gada grāmatai — kalendāram.

Uzņemot kontaktu ar Latviešu Kreditsabiedrību kalendāra 1983.g. sludinātājiem, ar šo ziņojam, ka 1984.g. kalendāram, ko atkal iespiedīs Amber latviešu spiestuve, vēl var pieteikt jaunus sludinājumus. Tapat organizācijas un amatpersonas, kas nav minētas 1983.g. kalendārā un kas ievietojumu vēlētos 1984.g. kalendārā, laipni lūgtas vajadzīgo informāciju piesūtīt Amber spiestuvei līdz 31. augustam.

Sludinājumu maksas par lappuses 6 1/2 x 4'' telpu		**$100**
	'' puslappusi	**'' 60**
	'' trešdaļu lappuses	**'' 35**
	'' ceturtdaļu lappuses	**'' 30**

Sludinātāji saņem gada grāmatu par brīvu.
Uzņēmēju sarakstā minimālā maksa par 3 līnijām $5
Par katru līniju virs 3, piemaksa $2
Ja vēlas saņemt gada grāmatu, jāpiemaksā $2.50

Sludinājumi piesūtāmi līdz 6. septembrim Amber Publ. Ltd., 125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9, tel. (416) 466-1514.

Valentīns Pāvuls

Neptūna kalps

(2. turpinājums.)

Kad pienāca ziema, tēvs kuģīti pārklāja ar brezenta nojumi un turpināja strādāt, arī naktīs — laternas gaismā.

Man tā iznāca gara ziema, jo skolai vēl biju par jaunu, bet aukstajās dienās māte mani laukā nelaida. Tik daudz varēju, kā atkausēt ar dvašu ledus puķes no rūts, lai redzētu, kā lielie ledlauži maļ Daugavas ledu, tam dodot iespēju iziet jūrā. Tēvu redzēju tajās reizēs, kad viņš uz brīdi iekrita gultā ar galvas sāpēm, lai drīz atkal celtos un ietu laukā strādāt.

Māte bieži staigāja ar saraudātām acīm, un mans gaļas gabaliņš pie pusdienu galda saruka aizvien mazāks, līdz beidzot izzuda pavisam. Sapratu, ka naudas vairs nav.

Virs mums augšstāvā dzīvoja vecpuisis Māliņš, kas reizēm iegriezās pie mums paspēlēt zolīti vai tāpat vien pasēdēt. Viņš vienmēr bija kārtīgi apģērbties apdilušā uzvalkā ar baltu apnēsātu apkaklīti, un māte mēdza viņu pacienāt ar pusdienām. Laikam arī viņš redzēja mātes sarkanās acis un tēva galvassāpes, jo pēc kādas sarunas, starp Māliņu un tēvu man uz šķīvja atkal gadījās gaļas gabaliņš. Tāda sulīga cepeša šķēlīte ar visu kraukstošo ādiņu!

Kad Daugava pirms svētkiem aizsala, vīri notīrīja kamanu ceļu pāri Daugavai, lai paši uz slidām stumjot kamaniņas, varētu pārvadāt tos, kas negribēja mērīt tālo ceļu pāri tiltiem.

Kad dienvidvakaru vējš ziemu aizpūta uz Sibiriju, sniegs izčākstēja, un zēni nāca mājās no skolas slapji un dubļaini.

Tikko ledus sakustējās, visi steidzās uz Daugavu. Visi! Veci un jauni, sievas un vīri, tikai puķainās cepures ar saviem takšiem vairs nerunāja vāciski, bet pavisam latviski, vīri lamājās un jokojās tikai latviski. Pat tēvs pameta darbu un steidzās uz krastmalu, un māte, tikko mani brīdinājusi no iesnām, iznāca tēvam līdz. Vīri sastājās ap laivām ar ķekšiem, striķiem vai tīkliem gatavībā, lai varētu noķert kādu baļķi, dēli vai zivi. Bērni klaigāja, sievas pulciņos smējās, čaloja un klačoja. Tā bija vienīgā reize visā gadā, kad redzēju, ka uz salas dzīvo vienīgi latvieši, un aiz augstajiem dēļu žogiem nekādu brīnumu nav. Naktī puiši drīkstēja zagt tukšas darbas mucas un kopā ar vecām laivām tās dedzināt. Mums nebija lielāka prieka kā sviest degošās pagales uz gaļām slīdošajiem ledus plostiem. Ledus steidzās uz jūru grūzdamies un rakdamies krastā, paņēma visu līdz, kas nebija labi piesiets.

Vīriem ar laivām un velkonīšiem sanāca daudz darba, ievelkot drošībā kādu baļķi, liellaivu vai atrāvušos malkas janci. Nākamajā rītā jau nāca Krievijas ledus ar brūnu, duļķainu ūdeni un izjukušām plostnieku būdiņām. Zvejnieki meta tīklus un vilka lielus lomus. Tēvs nosūkstījās, ka mūsu kuģītis vēl nebija gatavs, un strādāja tālāk.

Salinieki gudri spriedelēja, ka tēvs nekad kuģīti peldošu nedabūs un turpināja zoboties par trako Pāvulu. Pie tā jau gan bijām pieraduši.

Pienenes jau ziedēja, kad kuģītis sāka izskatīties pēc īsta kuģa un varēja domāt par tā laišanu ūdenī. Savā prātā gudroju, kā to vislabāk izdarīt: uz ruļļiem, gludiem baļķiem vai riteņiem. Tēvs mana padoma neprasīja. Viņš aizņēmās no kuģa būvētavas eliņus un lauferus. Eliņi bija divi četrkantīgi baļķi, saskrūvēti kopā ar reni pa vidu. Pirmo pāri nolika uz klučiem katrā pusē ķīlim zem kuģa vēdera. Tajos ieguldīja lauferus — četrkantīgus baļķus ar pusapaļu apakšu, kas iegūlās eliņu renē. Iznāca lielas ragavas, kas sniega vietā brauca pa vērša taukiem, ko salēja eliņa renē. Taukus kausēja lielā katlā uz ugunskura un šajā darbā es piedalījos labprāt.

Ar domkratiem kuģis tika pacelts, lai varētu izņemt laukā lielos klučus un tas ar lauferiem varētu uzgulties uz eliņiem. Laukumā pāri ielai izcirta un izraka divi bedres enkuriem. Brīnījos, kas viss no tām nāca laukā! Akmentiņi, ogles, ķieģeļu drumslas, ģipsa plāksnītes un krama šķembas, tik cietas, ka varēja dzirksteles izšķilt!

Ar vinčām nostiepa ap kuģi apliktas troses un kuģītis sakustējās!... Tas lēni slīdēja no viena eliņa uz otru. Mēs steidzāmies ar zirgu aizmugures eliņu nolikt priekšā, lai kuģim būtu pa ko slīdēt.

Pievakarē kuģītis jau bija pāri ielai un laukumam, diezgan tuvu pie krasta slīpuma. Sanāca bars ļaužu zīlēt un spriest, vai kuģis peldēs, vai ūdenī ieskrējis nogrims? Nenogrims! Eliņi tika labi nočokoti un stipri sabultēti viens pie otra. Pietika maza grūdiena, lai kuģītis sāktu slīdēt pats ar savu svaru vienmēr ātrāk un ātrāk, kamēr milzīgā ātrumā ar lielu blākšķi ienira ūdenī līdz pusei, lai tūlīt atkal izpeldētu labu gabalu no krasta.

Vīri, kas tikko bija derējuši, ka kuģis nogrims, sita tēvam uz pleca un slavēja kā tēvu, tā kuģi, sauca par kapteini un rēderi, bet trako Pāvulu vairs nepieminēja.

Kuģīti nokristīja vecākā dēla vārdā par Arnoldu, bet mēs viņu vienmēr saucām par Mūsējo. Viņš bija mūsējais: mūsu dārzā zem virtuves loga izaudzis, pilnīgi kā ģimenes loceklis.

Ar lielu aizrautību krāsojām un spodrinājām katru stūrīti, lai Mūsējais neizskatītos sliktāks par citiem kuģīšiem. Māte pašuva zaļus aizkarus ar baltiem bumbuļiem kajītes lodziņiem, un karogu — zaļu — baltā ielokā — ar kuģa vārdu. Zaļš bija vislabākā krāsa, jo mēs visi no mūsējā daudz cerējām un gaidījām. Pašu kuģīti nokrāsojām baltu ar sudraba līkloci ap skursteni.

Ar eļļu noziestās blīves čīkstēja un smaržoja, tvaikam katlā ceļoties. Pa atvērto svilpi nāca garaiņi un drīz vien tā sāka dūkt vienmēr augstākos toņos. Vēlāk mums, zēniem, ļoti gribējās paraustīt gaļo auklu, lai īsti dzirdētu, kas Mūsējam par skaļu balsi!

Kad tvaiks pacēlās pietiekoši augstu, tuvojās lielais brīdis izmēģināt mašīnu. Atvēra lielos tvaika vārstuļus pie katla un mazos krāniņus pie mašīnas cilindriem un šīberiem. Mašīntelpa pieplūda garaiņiem, un tēvs pazuda baltajā miglā. Vienreiz, otrreiz noklaudzēja tēva cilātā svira, pa skursteni izšāvās balts tvaika mākonītis, un Mūsējais nodrebēja. Mašīna sagriezās. Ātrāk un ātrāk! Kuģītis nostiepa virves, gribēdams tikt projām no krasta. Skrējām uz pakaļgalu un lietpratīgi vērojām, kā skrūve kuļ ūdeni. Mūsējais kustējās kā dzīvs uz priekšu un atpakaļ. Tēvs, no mašīntelpām iznācis, smaidīja. To ilgi nebiju redzējis.

Vēl jau šis tas jāpielabo, jāpārtaisa, jāpiepērk. Kas viss tādam šleperītim tik nav vajadzīgs, lai varētu braukt, strādāt un pelnīt! Tauvas, striķi, fenderi, ķekši, spaiņi, lāpstas un slotas, glābšanas riņķi un vestes, signāllaternas un sikspārņi, ūdens muciņa, vārāmais katliņš un piederumi kajītēm trīs vai četru cilvēku dzīvošanai. To visu vajadzēja, lai varētu braukt uz ostas valdes pārbaudi un taisīt ,,provfāti'' — pirmo izmēģinājuma braucienu. Kuģītis nolakots kā ola. Mastā kuģa vimpelis, vantis pilnas raibiem karodziņiem, pakaļgalā — ,,flagstangā'' — valsts karogs. Māte atnesusi pīrāgus un saldus cepumus. Palīdzu mātei izpušķot kajīti. Te tik labi smaržo! Spožais ,,vakstūks'' uz galda, svaigā krāsa un laka, pīrāgi un meijas un ziedi... Un uz galda liela kārba Goegingera šokolādes.

Ieradās tēva draugi un labvēļi, un nu varam doties pirmajā braucienā pāri Daugavai.

(Turpinājums sekos.)

Valentīne Hermane

Mūžīgā Latvija

Nievas un izsmiekli lēti
Viegli pār lūpām plūst —
Kad pārgudro vārdu sēti,
Dzēlīgi jautājums duŗ:
— Mūžīgā Latvija? Kur? —

Ak, zinu. Nebija ilgi
Būt brīvai Latvijai lemts.
Bet, zinu, latviešu cilti,
Ticību, cerību, visu, kas ņemts —
— Latvieša sirdī neviens nespēs dzēst!

Mūžīgā Latvija dvēselē dzimst,
Dvēsele nemirst nekad.
Latvija bija! Latvija būs!
— Vienalga — ar vai bez mums.

* * *

Edvarts Tūters

Par atmiņām

Par atmiņām es negānos —
Kā dažs to labprāt dara;
Es zinu, nav tās pērkamas,
Nedz gūstamas ar varu.

Tās silda manu dvēseli
Kā brīnišķīga liesma...
Un ja kāds uzpūš liesmu šo —
Tā deg un skan kā dziesma.

Tur prieks un bēdas vienuviet,
Kā ūdens upē lējies.
Tur vasaras un ziemas snauž,
Tur arājs aŗ, sēj — sējējs.

Ar atmiņām kas saradots —
Tāpat kā koks ar lapām —
Tam draudzību šī augļus dos
No šūpuļa līdz kapam.

* * *

Ella Andersone

Latvietis pats

Mēs neesam vesels,
bet tikai zaļi zari,
kas atšķelti
no lielā koka.

Mēs neesam vesels,
bet tikai ļaužu bari,
kas izkaisīti
svešās zemēs.

Mēs būsim vesels
ciešanās saliedēts loks,
kad latvietis pats sev zobenu trīs
un ceļu uz Brīvību — cirtīs.

* * *

Veronika Strēlerte

Gaiss

Griežas pasaules ripa,
Telpa elso un trīc.
Gaiss — visas radības tvērējs,
Dzīvības vārtu vērējs,
Maigais debesu zīds.

Augšup! Kas devis šo līksmi,
Putna dvēseles lidu?
Vēsmu un viesuļu plīva
Pāršalc — un jūra top dzīva,
Klusā ūdeņu sirds.

Tālu tek mēness vizma,
Sudrabā mazgājas ārs,
Turas pie elpas stīgas
Dzīvības bezgalīgas,
Laižoties tumsā, kur šalc
Dēkainais neziņas dārzs.

IN MEMORIAM

Janinu Babri pieminot

Tu aizgāji pa sava Kunga pēdām.
Kam visu mūžu sekoji.
Tu staigāji uz Betlēmi, Ģetzemani, gar Jordānu
— Eļļas kalnu — Golgātu.
Tur Viņu satiki...
Tas viss Tev bija lemts.
Es ilgojos Tev līdzi ceļot.
Uz seno Romu — vēlreiz Golgātu...
Tak laiks bij pienācis —
Tev jāšķiras no zemes šīs.
— Nav Tevis vairs, še tumšā bēdu lejā.
Krīt asaras, man skumjās notrīc sirds.
Tev pateicos! Par Tavu ticību uz Jēzu Kristu.
— Par stundām skaistajām, ko kopā vadījām.
Par Dieva svētību un laimi,
Par stundām neaizmirstamām.
Uz mūžu slēgušās nu Tavas
Brīnišķīgās zvaigžņu acis.—
Tās mirdzēs skaistāki tur mūžībā.
Tā Kunga godībā.
Ko visu mūžu cerēji — to sasniegsi...
Tu baltās drānās Dieva troņa priekšā stāvēsi,
To Kungu debess godā slavēsi.
Nu dusi, dusi — mīļā, labā!
Līdz atkal tiksimies!

Elza Alka-Gaigala.

Kā risināsies Preses dienas Sidrabenē

REFERĀTI, PANEĻI, RAKSTNIEKU CĒLIENI UN DRAUDZĪBAS VAKARI

Tādas solās būt Preses dienas Sidrabenē no 25. līdz 28. augustam, četras dienas no vietas — 4. Latviešu preses kongress, pirmo reizi Kanadā. Trīs iepriekšējie kongresi jau aizvadīti tuvējā kaimiņzemē Amerikā, ceturto nu jau visu vasaru rūpīgi organizē Latviešu preses biedrības Kanadas kopas valde ar daudzajiem palīgiem, šo ieceri jau glabājot trīs gadus, kopš 3. Kongresa 1980. gadā Gaŗezerā.

* Preses dienas sāksies ceturtdien, 25. augustā, ar LPB Centrālās valdes un Kanadas kopas valdes kopēju sēdi no pl. 14—17 jaunajā Sidrabenes ēkā, kur notiks arī visi pārējie sarīkojumi: referāti, paneļi, rakstnieku cēlieni un draudzības vakari. Dienas posmu aizņems arī atbraucēju dalībnieku iekārtošanās telpās pārnakšņošanai, reģistrēšanās un, protams, arī savstarpēja aprunāšanās, satiekoties preses ļaudīm „no malu maliņām", lai pl. 19.30 sapulcētos lielajā zālē 4. Preses kongresa atklāšanā, svētbrīdi vadot mācītājam A. Celmam. Galveno runu teiks PBLA priekšsēža vietnieks Dr. Linards Lukss. Pēc tam apsveikumi. Sarīkojums beigsies ar draudzības vakaru.

* Piektdien, 26. augustā, no pl. 9 līdz pl. 13 paredzēti četri referāti. Pēc pusdienām pl. 15 vēl viens referāts un no pl. 16 līdz 18 literātu panelis, ko vadīs Ojārs Jēgens no ASV ar mūsu redzamāko autoru piedalīšanos: Kā mēs varam kalpot mūsu nacionāliem mērķiem. Pēc vakariņām pl. 19.30 literārs cēliens dzejnieces Ilzes Liepiņas-Šīmanes vadībā no Čikagas un draudzības vakars. Savus darbus lasīs autori no ASV un Kanadas.

* Sestdien, 27. augustā, visa priekšpusdiena būs atkal veltīta referātiem: no pl. 9 līdz 13; no pl. 16 līdz 18 preses panelis Rūdolfa Norīša vadībā. Panelī redaktori: Maksis Čulītis, Aleksandrs Kundrats, Raimonds Čaks, Mārtiņš Štauvers un Viktors Upeslācis; iespējami vēl citi panelisti. Temats: „Lai zobens un spalva nesarūsētu." Pl. 19.30 vakarā otrs literārs cēliens; to vadīs dzejniece Guna Ikona. ASV un Kanadas autori. Pēc tam draudzības vakars jautrā gaisotnē red. Aleksandra Kundrata vadībā.

* Svētdien, 28. augustā, no pl. 9 līdz 12 referāti. Pl. 14 izbraukums uz Purvaini, kur būs iekārtota bibliografiski reto grāmatu skate. Referēs LNAK kultūras nozares vadītāja Inta Purva.

Preses dienu laikā būs izstādīti arī „mazās preses" izdevumi — ASV un Kanadas latviešu draudžu un organizāciju biļeteni un apkārtraksti Ojāra Jēgena vadībā. Labākajiem izdevumiem paredzētas godalgas ar LNAK, ALA un LPB atbalstu.

Preses dienu laikā darbosies arī grāmatu galds Ilonas Zālītes vadībā, kur būs iespējams iegādāties mūsu jaunākās grāmatas ar klātesošo autoru ierakstiem. Tāpat apmeklētāji varēs apskatīt mākslinieces Silvijas Šteineres darbu skati Sidrabenes galvenajā ēkā. Tā kā preses dienas notiek Edvarta Virzas simtgades laikā, par rakstnieku referēs Ojārs Jēgens.

Par referentiem preses dienās piedalīsies: māc. A.Celms, Osvalds Akmentiņš, Elfrīda Ezera, Lolita Gulbe, Viktors Irbe, Ojārs Jēgens, Kārlis Ķezbers, Aleksandrs Kundrats, Laima Kalniņa, Terēza Legzdiņa, Austra Liepiņa, Modris Lorbergs, Dr. Linards Lukss, Inta Purva, Biruta Senkēviča, Ilze Šīmane, Mārtiņš Štauvers, prof. Gunārs Šubiņš, prof. Heronims Tichovskis, Viktors Upeslācis, Ingrīda Vīksna un iespējams — vēl citi.

Preses dienu nobeigumā darbosies atsevišķa vērtēšanas komisija Modŗa Lorberga vadībā, kas izvērtēs to pienesumu un dos savus atzinumus par mūsu rakstniecības un preses nākotnes iespējām, uzdevumiem un vēlmēm.

Visi sarīkojumi būs publiski, un ikviens aicināts tos apmeklēt. Literārajos sarīkojumos un draudzības vakaros piedalīšanās 3 dolari no personas, bet referātos ieeja pret ziedojumiem. Turpat varēs saņemt par 5 dolariem pusdienas, 4 dol. maksājot par vakariņām un 3 dol. par brokastīm. Tāpat būs iespējama arī pārnakšņošana.

Reģistrēšanās maksa kongresa dalībniekiem paredzēta 25 dol. no personas, bet ieskaitot arī uzturu un pārnakšņošanu — 95 dolari pa visu kongresa laiku.

Saimniecības vadību uzņēmusies Rasma Gaile, solot četras latviskas maltītes dienā.

K. S.

Pie prezidenta

Šogad Apspiesto tautu nedēļas proklamācijas parakstīšana Vašingtonā noritēja daudz svinīgāk nekā citus gadus. Dažādās divu dienu sanāksmēs un konferencēs piedalījās daudz ievērojamu runātāju, kas pieminēja apspiestās tautas; vienmēr atzīmēja arī trīs Baltijas valstis. Bez ASV prezidenta Ronalda Rēgena runāja arī viceprezidents Dž. Bušs un citi pārstāvji. Sanāksmēs 18. un 19. jūlijā piedalījās ap 300 viesu, starp tiem arī desmit latviešu pārstāvju. Viesi uzkavējās ne vien Baltā nama zālēs un Rožu dārzā, bet arī citās ievērojamās telpās vai zālēs.

Šogad paiet 25 gadi, kopš prezidents Eizenhauers jūlijā proklamēja Apspiesto Tautu nedēļu, parakstot likumu 86—90. Bez tam šogad uz 40 darbības gadiem atskatās Tautību antibolševistiskais bloks, kuŗu īpaši veido vecie ukraiņi.

Sanāksmi ievadīja 18. jūlija pusdienā ar palaunadzi, kuŗā piedalījās bez apspiesto tautu viesiem arī republikāņu un demokratu pārstāvji. Galvenā runātāja te bija ASV sūtne Apspiestajās Nācijās Džīna Kirkpatrika. Viņa sniedza precīzas ziņas par apspiestajām nācijām, ieskaitot Baltijas valstis, atzīmējot Pad. savienības līgtos līgumus ar Baltijas valstīm.

Dirksona senāta ēkā (nesen par dārgu naudu uzcelta) notika Apspiesto tautu konference. Tanī vēl arī runāja Antikomūnistu līgas goda prezidents, brīvās Ķīnas (Taivanas) pārstāvis Dr. Ku Čengkangs (Kuh Cheng-kang), Dž. Vilkinsons no britu parlamenta, no Padomju territorijā apspiestām tautām B. Fedoraks u.c.

Lielas vakariņas bija sarīkotas Rīdžensijas telpās par godu viceprezidentam Dž. Bušam. Viņš bija vakara galvenais runātājs, samērā bieži pieminot Baltijas valstis.

Nākamajā dienā, 19. jūlijā, bija prezidenta pieņemšana Baltā nama Rožu dārzā pie dienvidu vārtiem. Laiks bija neparasti karsts, 102 gradi (39 gradi C), un gaidīja lietu, tāpēc viesus ieveda Baltā namā, kur sadalīja divās grupās un novietoja divās telpās. Pusstundu vēlāk prezidents runāja, izceldams Apspiesto Nāciju lielo nozīmi, pieminot Baltijas valstis. Apspiesto tautu piederīgie strādājot kopīgi ar amerikāņiem. Kaut arī tie cīnoties par savu zemju brīvību, visiem kopīgi jācīnās par ASV. Vidusamerikā amerikāņi cenšas aizstāvēt tautas no komūnistu valstu aplenkuma. Pēc runas prezidents satikās ar viesiem. Pieņemšana telpās nelikās tik iespaidīga kā Rožu dārzā, bet karstais laiks izjauca šo plānu.

Runāja arī Amerikas Balss raidītāja direktors K. Domlinsons, pasvītrojot raidītāja lielo nozīmi un pateicoties kongresam par piešķirtajiem līdzekļiem.

Pusstundu vēlāk Vidusamerikas Polītikas un Aizsardzības direktors pulkvedis L. Treisijs runāja par komūnisma draudiem šinī apgabalā, rādot uz kartes apdraudētās vietas. Pēdējā runātāja bija Paula Dobrianski no Austrumeiropas nodaļas.

No latviešiem abu dienu sanāksmēs un cienastos piedalījās Latvijas sūtniecības vadītājs Vašingtonā Dr. A. Dinbergs, G. Meierovics no Apvienotās baltiešu komitejas, no Baltiešu sieviešu padomes piedalījās Helga Ozoliņa un Margrieta Buša, no Detroitas bija ieradies S. Rudzītis, bet no jaunās paaudzes republikāņiem Anita Pedele un Roberts Inveiss.Tiem 19. jūlijā piebiedrojās vēl V. Klīve no Amerikas latviešu apvienības, V. Pavlovskis no Baltiešu amerikāņu brīvības līgas un Ludeks no Milvokiem.

Helga Ozoliņa, kas šī gada pavasarī pārņēma Baltiešu sieviešu padomes vadību uz vienu gadu, jau piedalījusies prezidenta Rēgena pieņemšanās divas reizes un vienu reizi pie prezidenta Forda. Bez tam viņa piedalījusies arī ASV ārlietu ministrijas rīkotajā seminārā.

V.I.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO KONCERTAPVIENĪBAS 25. SEZONAS KONCERTI

5. oktobrī pl. 20 (trešdien) Artūrs Ozoliņš — klavieres, Town Hall.
5. novembrī pl. 20 (sestdien) Koŗu un simfoniskā orķestŗa koncerts Castle Frank High School.

1984.g.

13. februārī pl. 20 (pirmdien) Rasma Lielmane — vijole, Town Hall.
13. martā pl. 20 (otrdien) Melita Mičule — mecosoprāns, Town Hall.

LATVIEŠU PAGASTS

13. augustā pl. 15 DV Druvas nod. dārza svētki A. Kalniņa mājā.

MEŽCIEMS

8. oktobrī — Rudens groziņu vakars, pirms tam darba talka.

PORT SEVERN

PĀRDODAMA SKOLAS ĒKA

uz akra zemes ar 2 guļamistabu dzīvokli.

Pašreiz ēku izmanto kā restorānu ar reibinošiem dzērieniem. Prasītā cena $74,900. Ēkas telpas un noteikumi atļauj to izmantot cita veida darījumiem, kā veikalam, podniecībai u.c.

S. Apinītis, A. Stikuts Real Estate.

752-1770 vai 439-5061

RAIBĀ NEDĒĻA

JAUNI SAREŽĢĪJUMI VIDĒJOS AUSTRUMOS

Nesekmīgais Rēgena starpnieks Vidējos austrumos — īpašais sūtnis Habibs pēc divu gadu maldīšanās starp Jeruzalemi, Beirutu, Kairo un Bagdadu beidzot atsaukts mājās. Viņa vietā nāk viens no prominentiem Valsts drošības pa-

Habibs beidzot atsaukts.

domes locekļiem Roberts Makfarlans. Habibs viņam atstājis nelāgu mantojumu. Lebanonas eksistence nonākusi bīstamos svaru kausos, jo Izraēlas un Sirijas okupācijas karaspēks vēl arvien atrodas šajā polītisko pretišķību pilnajā valstī.

Stāvokli vēl vairāk sarežģī asiņainās sadursmes, kas radušās pēc sazvērestības pret Arafatu Lebanonā palikušo palestīniešu starpā. Bija dzirdamas jau trauksmes balsis par Lebanonas varbūtēju sadalīšanu, un stāvokli vēl vairāk sarežģīja pēkšņā opozicijas uznākšana skatuvē prezidentam Gamajelam. Pēdējais vairākkārt uzsvēris, ka Lebanonas nākotni noteiks paši lebanonieši. Uz spēles nav tikai Lebanonas liktenis vien. Reizē tā arī ir Vašingtonas militārā spēka un prestiža pārbaude.

Ne tikai Lebanona vien ir sāpīga skabarga. Izraēlas okupētā Jordānas upes rietumu krastā atkal plūst asinis. Hebronā žīdu un arabu attieksmes nonāca līdz bīstamai konfrontācijai, kad nezināmi laundari atentātā nogalināja vairākus palestīniešu garīgā semināra studentus. Izraēla gan taisnojās, bet palestīnieši apgalvo, ka Jeruzaleme ar terrora palīdzību sākusi plānveidīgu rietumkrasta tālāko kolonizāciju. Ir zināms, ka cionistu pasaules kongresā pieņemts lēmums visiem līdzekļiem atbalstīt izraēliešu pārcelšanos uz pastāvīgu dzīvi okupētajā rietumkrasta territorijā. Dažu gadu laikā cionisti cer iepludināt šajā territorijā vismaz vienu milj. izraēliešu. Rietumkrasta kolonizācija nekādā gadījumā nebija ietilpināta Kamp Dēvida nolīgumā.

Ārlietu ministrs Icaks Šamirs un aizsardzības ministrs Moiše Arens Vašingtonā atteicās runāt par notikumiem Hebronā. Arī viņu deklarācijām, ka Izraēla tomēr atvilks okupācijas karaspēku no Lebanonas, negaidot, kad to vispirms darīs Sirija, pagaidām ir maz ticētāju. Protams, ja Izraēla neradīs jaunu rietumkrasta territoriju uz Beirutas rēķina Lebanonā, agri vai vēlu okupācijas karaspēkam būs jāaiziet. Bet kad? Tūliņ šogad, nākamgad? Ministru prezidenta Begina tuvākie padomdevēji vēl šī gada sākumā runāja par palikšanu Lebanonā vismaz trīs gadus.

JUNIORS MADRIDĒ

Madrides bēdīgi slavenās konferences pēdējā brīdī stūrgalvīgu sprunguli iemeta Malta, prasot, lai drīzumā tiktu sasaukta Vidusjūras telpas drošības apspriede. Delegātu vairākums, ieskaitot arī lielvaras, pagaidām par to negribēja nekā dzirdēt. Tikai ar lielu tielēšanos Malta piekāpās, un tagad viss sagatavots beigu komunikē parakstīšanai, kad uz Madridi dosies piekritīgo valstu ārlietu ministri. Šulcam būs izdevība tikties ar Gromiko. ASV delegācijas vadītājs Maksis Kapelmans apgalvo, ka rietumi esot panākuši cilvēka tiesību respektēšanas jautājumā labus rezultātus. Jāšaubās, vai viņš pats tam tic.

Jaunas disidentu vajāšanas Pad. savienībā nebūt neliecina, ka Kremlis ir labojies. Arī Polijā karastāvoklis gan atcelts, bet patiesībā Jaruzelskis tur tāpat cilpu ap poļu tautas kaklu. Polijā runā, ka Jaruzelskis karastāvokli nav atcēlis, bet tikai pacēlis, citiem vārdiem, padarījis to vēl stingrāku.

Visi madridieši nākamgad vienojušies tikties Otavā, un tad varēs izrunāties līdz sirds patikšanai ne par ko citu kā tikai par cilvēka tiesībām. Tā arī droši vien notiks, ka daudzām runām nebūs nekādu konkrētu rezultātu. Interesanti atzīmēt, ka Madridē Pad. savienības delegācijas vadītājam Kovaļevam pie labās rokas nestāvēja neviens cits kā paša Jurija Andropova dēls. Šī prominentā čekista ģimenes atvasīte parādījās Parīzes skrodeļu darinātā nevainojamā uzvalkā, bet sarunās juniors esot bijis tēvs kas tēvs.

Eiropas prese Madrides maratona sarunām veltīja gauži maz vērības. Tagad objektīvi komentātori norāda, ka vienīgais pozitīvais panākums no šīs 35 valstu konferences esot tas, ka pie viena galda varot atsēsties Vašingtona un arī Maskava.

Jaruzelskis: „Un tā kā solīju — tagad pacelsim karastāvokli."

KĀDĒĻ ANDROPOVS NEATSTĀJ AFGANISTĀNU

Afganistāņu nacionālie partizāni ar okupācijas karaspēkam atņemto bruņu mašīnu.

Afganistānas okupācija Kremlim vēl arvien sagādā galvassāpes. Kaut arī notikuši vairākkārtēji mēģinājumi, nacionālo partizānu pretestība vēl nav salauzta. Šie partizāni nakts melnumā uzglūn sarkanarmiešu transporta kolonnām grūti pieejamās kalnu pārejās un nodara smagus zaudējumus apbruņojumā daudz pārākam pretiniekam. Okupācijas karaspēka soda operācijas pretpartizānu atbalstīšanā turētiem ciematiem prasījušas smagus upurus. Neviens sarkanarmietis Afganistānā vairs nav drošs, jo gūsts nozīmē to pašu ko nāvi.

Pasaulei nezinot, Kremlis četros gados izveidojis Afganistānu par stratēģisku izejas bazi varbūtējām tālākām militārām dēkām šajā telpā. Klusībā ierīkoti jauni lidlauki, uzbūvēts stratēģisko ceļu tīkls un radīti militārā atbalsta punkti, kam var būt izšķirīga nozīme austrumu un rietumu sadursmē.

Andropovs no Afganistānas labprātīgi neizvāksies, jo viņš zina, ka pasaulei pagaidām nav reālas varas, kas varētu piespiest to darīt. Par sarkanarmijas operācijām Afganistānā uztraukušās ne tikai Persijas līča arabu valstis, bet arī Ķīna. Faktiski lielākās briesmas draud Pakistanai. Tur patvērumu atraduši jau apm. 3 milj. afganistāņu bēgļu, un var gadīties, ka Andropovs uzliek Pakistanai kādā dienā ultimatu un pasaules miera nodrošināšanas dēļ vēlīgi okupē arī Pakistanu. Nemaz nav neiespējams, ka līdz tam laikam Pakistanā rodas kāds polītiķis, kas lūgtin lūgsies Kremlim nākt palīgā pasargāt Pakistanu no neesošām imperiālistu briesmām.

MINI ZEMŪDENES SKANDINAVIJAS ŪDEŅOS

Sarkanās flotes zemūdeņu aktīvitāte radījusi pamatotu uztraukumu Skandinavijas valstu ģenerālštābos. Norvēģija ir NATO locekle, bet Zviedrija taču ir neitrāla, un piedevām Olafs Palme ir Maskavai itin draudzīgs. Un tomēr sarkanā flote ciemojas pa Zviedrijas territoriāliem ūdeņiem.

Pēdējās nedēļās presē parādījušies jauni minējumi par krievu zemūdeņu ekskursijām. Domā, ka Kremlis izmēģina punduŗzemūdenes, kam tikai divu vīru apkalpe, un kas pa jūras dibenu pārvietojas ar kāpurķēdēm. Neizskaidrojama esot pieminēto zemūdeņu spēja izvairīties no radara un arī dziļuma bumbām.

Zviedri tagad atceras, ka pagājušā rudenī Baltijas jūrā kopā ar poļiem un austrumvāciešiem sarkanarmijas flotes manevros bijušas arī desanta ātrlaivas. Domā, ka kara gadījumā sarkanā flote aizkorķēs Baltijas jūru, izceļot desantus Dānijas un Zviedrijas jūras šaurumos un drošības pēc okupējot arī Gotlandi.

DĀRGAIS HELMŪT!

Francijas valsts prezidents sociālists Miterans nesen Parīzē tikās ar kristīgo demokratu partijai piederīgo Bonnas kancleru Helmutu Kolu. Abi valstsvīri pārrunāja Eiropas drošības problēmas, kā arī Francijas un Rietumvācijas ciešāku sadarbību saimnieciskā laukā. Sarunas ritēja tik draudzīgā gaisotnē, ka Dr. Kols savu franču sarunu biedru uzrunāja priekšvārdā — „mīļais Fransuā", uz ko Miterans atbildējis — „dārgais Helmūt".

Diplomāti nebeidz runāt par Rēgena un Andropova tikšanās nepieciešamību. Grūti iedomāties, ka šajās sarunās retorikā uzpeldēs „mīļais Ronij" un „dārgais Jurij".

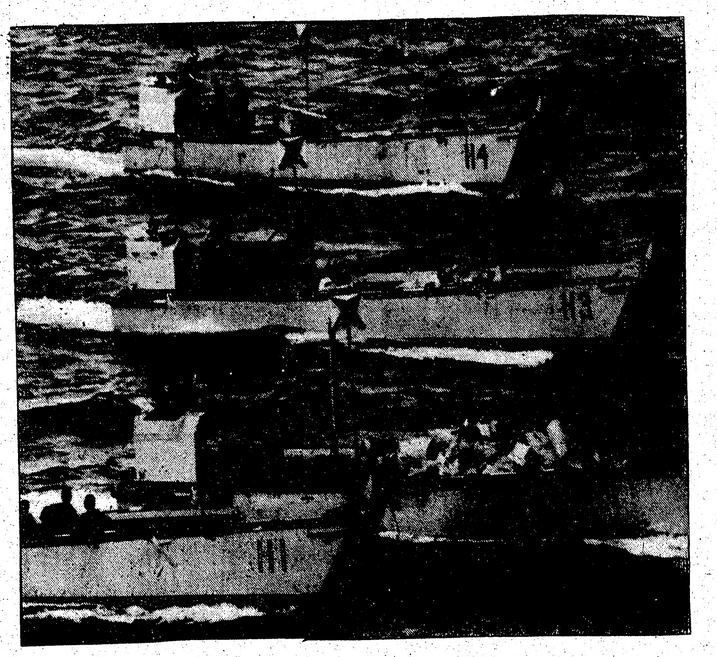

Desanta ātrlaivas Baltijas jūrā.

Kovaļeva labā roka — Andropovs juniors.

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Vasaras mēnešos veikals atvērts darbdienu vakaros līdz pl. 17 un sestdienās līdz pl. 15.
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

RM
ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
NSM
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5.
Tel. 924-1408.
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Jaunie autori!
Jūsu sacerējumus lietpratīgi sagatavo publicēšanai.
* Izvērtē
* Novērš valodas kļūdas
* Rediģē
* Sagatavo salikumu
* Iekārto manuskriptu iespiešanai
* Palīdz aprēķināt publicēšanas izmaksu vai sagādā izdevēju

Kvalificēti lietpratēji romānu, atmiņu, dzeju grāmatām kā arī organizāciju periodiskiem izdevumiem.
Tuvāka informācija:
Latvian Publishing Consultants
38 Morningside Ave.
Toronto, Ontario
M6S 1C4 Canada

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494.
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt **751-6829.**

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā **534-4645**, pēc darba **533-4037.**
A. PUTNIŅŠ

A. EGLĪTIS — TV RENTALS
1708 Queen St. W., Toronto, M6R 1B3
Tel. 537-1401

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

AUTO MECHANIĶIS
licencēts ar pieredzi
vajadzīgs pastāvīgam darbam.
Laimons Auto Service
Toronto
(416) 466-0540
vakaros (416) 494-7048.

Ja domājiet iegādāties jaunu māju vai pārdot esošo, būšu priecīga Jums pakalpot.
A.E. LePAGE (ONTARIO) LTD REALTOR
Maria Tiltins, B.A., B.Ed.
1566 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4
Birojā: (416) 537-3431
Mājās: (416) 536-3702

GRĀMATA LABĀKAIS DRAUGS BRĪVDIENĀS

A. Vīrlaids — Mežos vēl brīvība elpo, rom.	$18.00
Dz. Zeberiņa — Es esmu visur	$13.00
Anšl. Eglītis — Homo Novus, rom.	$16.50
K. Ķezbers — Skābaržu nams, rom.	$13.50
E. Alka — Gaigala — Dzīves mozaīka, dz.	$12.00
V. Kārkliņš — Vēstule no dzimtenes, rom.	$15.50
I. Gubiņa — Uz vienpadsmito stāvu	$13.00
These Names Accuse	$25.00
J. Babre — Svētā gara baznīca, mīl. der.	$14.00
L. Venta-Dobrovoļska — Mīlestība, dz.	$12.00
Edg. Andersons — Latvijas vēsture 1920—1940 Ārpolītika I d.	$41.00
V. Strēlerte — Pusvārdiem, dz.	$12.00
A. Eglītis — Mana banka	$16.50
Z. Mauriņa — Trīs brāļi, rom.	$15.50
E. Grīslis — Dievs Kungs ir latvju stiprā pils, esejas	$15.50
Z. Liepa — Divas saules, dzej.	$ 8.50
A. Balode — Mirkļu meti, dzej.	$12.00
A. Eglītis — Caur daudzām zemju zemēm.	$ 7.00
A. Ivaska — Gaisma ievainoja, dzej.	$13.00
A. Melliņš — Uz klusuma spieķa, dzej.	$12.00
I. Liepa — Vēja slotas, stāsti un nov.	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm.	$24.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom.	$16.00
I. Gubiņa — Pār plašu jūru, dzej.	$12.00
K. Siljakovs — Mana atbilde, atm.	$14.00
L. Kalniņa — Valentīns un viņa sievietes.	$12.50
P. Kalniņš — Viesuļi — Virpuļi, atm.	$22.00
A. Plensners — Vecā liesma, mīl. st.	$ 4.60
VERONIKA STRĒLERTE, sakārt. M. Gūtmane.	$12.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.
DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921 - 7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Izdara
KRĀSOŠANAS DARBUS
Labs darbs, mērenas cenas.
Zvanīt pēcpusdienās 924-7095

VAGA 5. n-rs iznācis
ZIŅAS UN DOMAS PAR LATVIEŠIEM
Piesūtām divus (2) iepazīšanās n-rus par brīvu.
Kam tādu vēl nebūtu, pieprasiet:
„Vaga" — 164 Willowdale Ave, Willowdale, Ont. M2N 4Y6, Canada.

ĒRGĻU LIGZDAS
MEDUS
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs
EGLIESNES

LATVIJA AMERIKA
Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.
Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz
☐ vienu gadu $40.00
☐ 6 mēnešiem $21.00
☐ 3 mēnešiem $12.00
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐
Čeku lūdzu rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

scout roofing
▪ repairs ▪
▪ shingles ▪
▪ flat roofs ▪
929-9088
E. Matiss
33 Rose Ave., Toronto. m4x 1n7

MIRIS IZCILS PRIESTERIS

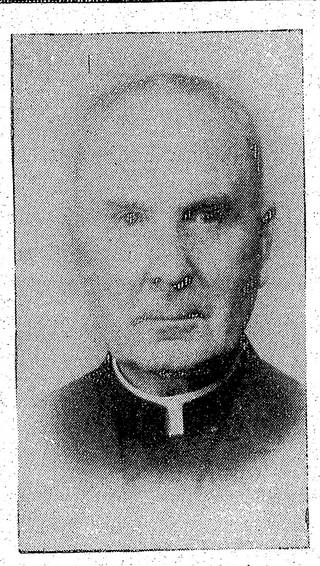

Pēc neilgas slimošanas, St. Paulā 94 g. v. Dieva mierā aizgāja Apustuliskais protonotārs, prel. Vincents Strelevičs. Viņš bija augstākās pakāpes latviešu katoļu priesteris brīvajā pasaulē. Ar viņa aiziešanu latviešu tauta zaudēja izcilu priesteri, stingru un nelokāmu nacionālā un vienības gara kopēju.

Prelāts Vincents Strelevičs dzimis 1888. g. 3. jūlijā Alsungas (tagadējā Gudenieku) draudzē 11 bērnu ģimenē. Pēc skolu beigšanas viņš iestājās Pēterpils garīgajā seminārā, un 1914. g. 26. aprīlī viņu iesvētīja par priesteri. Viņa pirmais kopjamais Vīna dārzs bija Sāpju Dievmātes draudze Rīgā. Pēc trim gadiem — 1917. g. viņu iecēla par kara kapellānu latviešu strēlnieku divīzijā. Latviešu katoļu ģenerālvikārs, vēlākais Rīgas archibīskaps, A. Springovičs 1918. g. viņu ieceļ par savu sekretāru, bet jau 1919. g. viņš ir Līksnas prāvests. Garīgā priekšniecība drīz pamanīja jaunā priestera izcilās spējas un viņam uzticēja arvien nozīmīgākus uzdevumus.

1920.g. viņš jau bija Bebrenes draudzes prāvests un Augškurzemes dekāns. 1924. g. viņu iecēla par Skaistkalnes draudzes prāvestu un Lejaszemgales dekānu. Starplaikā Aglonas draudze Latgalē strauji veidojās par ievērojamu garīgu centru. Tai bija nepieciešams spēcīgs administrātors. Archibīskaps Springovičs par tādu izraudzīja V. Strelevicu un 1928. g. iecēla par Aglonas draudzes prāvestu un dekānu. Ievērojot viņa veiksmīgo darbību, prāvests 1929. g. viņu ieceļ par monsiņjoru.

Četru gadu laikā mons. Strelevics saimniecisko stāvokli Aglonā pārmainīja līdz nepazīšanai. Auga arī draudzes garīgā rosme. Kad mons. V. Strelevics jau bija ieguvis pilnu draudzes uzticību, viņu pārcēla uz galvaspilsētu, kur to gaidīja plašāki un lielāki uzdevumi.

Rīgā viņš ieradās 1932. gadā. Tur viņam bija jāvada Sv. Jēkaba katedrāle un semināra saimniecība, jāveic kūrijas notāra pienākumi un jāceļ baznīca Olainē.

1937. g. pāvests viņu paaugstināja par prelātu. Viņa tālāko garīgo karjēru pārtrauca 2. Pasaules karš. 1944. g. viņš pārcēlās uz Vāciju un apmetās uz dzīvi Burghausenā. Kā neatlaidīgs darba rūķis prelāts arī šeit meklēja un atrada panākumu pilnu darbu. Viņš garīgi apkalpoja apkārtnes latviešu katoļus un brīvo laiku veltīja Svēto Rakstu tulkošanai. Jau 1949. g. prelāts izdeva Jaunās Derības tulkojumu no latīņu valodas, ko latviešu katoļi lietā vēl šodien.

Nu bija pienācis laiks, kad kā tautiešiem, tā to garīgiem ganiem bija jāmeklē jauna apmešanās zeme. Paklausot savai priekšniecībai, prelāts devās uz Braziliju. Viņa vecumā tas bija grūts uzdevums klimatisko apstākļu dēļ.

1957. g. St. Paulas Minesotā latviešu katoļi aicināja prelātu uz ASV, lai uzņemtos turienes draudzes aprūpi. Viņš paklausīja aicinājumam. Šeit noritēja viņa ilgā mūža pēdējie gadi. Starp prelātu un draudzes locekļiem izveidojās tuvas un ciešas attieksmes.

1974. g. pāvests Pāvils VI ievēla prelātu par Apustulisko protonotāru. Tas ir augstākais goda tituls, ko priesteris var iegūt.

Prelāta izvadīšana notika 3. jūnijā. Aizlūgumu vadīja prelāta radinieks Dr. A. Brumanis. Atvadu vārdus aizgājējam teica prel. Dr. L. Vārna, pr. A. Justs, pr. A. Goldikovskis un T.B. Baginskis, M.I.C.

Liels ticīgo pulks, kas piedalījās dievkalpojumā, prelātu pavadīja arī uz pēdējo atdusas vietu Resurrection kapos. Pie kapa no viņa atvadījās vai visa St. Paulas un Mineapoles sabiedrība.

Prāvests T. B Baginskis, M.I.C.

HAMILTONA

DV Hamiltonas nod.gadskārtējais vasaras izbraukums uz B. un P. Pabērzu vasaras mītni, netālu no Mount Forest, notika 23. jūlijā. Laika apstākļi bija ļoti labvēlīgi, un Pabērzu viesmīlība bija pulcinājusi vairāk nekā 50 vanagu un vanadžu ar viesiem. Vasaras skaistajā, zaļajā novakarē Mt. Forestā satikās DV ar draugiem no Toronto, Dundalkas, Sv. Katrīnām, Anglijas un pat no Austrālijas — ar viešņu Ēriku Ābeli.

Vakariņu ievadījumā māc. Art. Dūmiņš teica izjustu galda lūgšanu. Sekoja Pabērzu un pašu sarūpētas bagātīgas vakariņas. Pēc tam DV Hamiltonas nod. priekšn. V. Dāboliņš pasniedza grāmatu Betijai un Pēterim Pabērziem pateicībā par gadskārtējo laipno uzņemšanu viņu vasaras mītnē, kā arī suminăja Kanadas vanadžu priekšnieci Noru Pulciņu, kuŗai nākamā nedēļā piepildās apaļie gadi. viņa saņēma arī grāmatu no nodaļas un ziedus no vanadzēm, bet dzimšanas dienas kliņģeri no Elzas Pētersones Velandē. Sekoja apsveikumu dziesmas un laimes vēlējumi.

Pēc vakariņām sākās tradicionālās volejbola sacīkstes, kur sacentās Maunt Forest un Hamiltonas jauktās sastādītās komandas. Tiesnesis bija Irvalds Krūziņš. Uznāca tumsa, un uzvarētāju neizdevās noskaidrot. Varbūt nākamgad! Sekoja jautrs vakars ar dziesmām, gan no vecā pūra, gan mazāk dzirdētām.

SIDRABENE

Gadskārtējais Kanadas vanadžu draudzības saiets notiks sestdien, 27. augustā, pl. 15 Sidrabenē (Tuvāku vietu izziņos vēlāk). Jaukā laikā tas notiks ārā, bet lietainā laikā telpās. Šoreiz saietā aicināti arī Daugavas vanagi. Sagatavošanā interesanti, humoristiski priekšnesumi. Gaidīsim arī no nodaļām un kopām vokālus un instrumentālus pārsteiguma priekšnesumus. Būtu ļoti vēlams, ja ieinteresētie pieteiktos iepriekš pie Kanadas Daugavas vanadžu vadītājas Noras Pulciņas, zvanot pa telefonu 522-6103 vismaz vienu nedēļu pirms draudzības saieta. Kā vienmēr, tā arī šoreiz, vanadžu saime domājusi par bagātīgu mielastu, jo brīvā dabā viss garšo teicami. Izdevumu segšanai lūgs labprātīgus ziedojumus. Uz redzēšanos draudzības saietā Sidrabenē — sasauksimies lielā skaitā, kā vienmēr.

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, On. M4V 1J6, tāl. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Draudzes mācītājs jūlijā un augustā nebūs parastajās stundās kancelejā. Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17.

Sākot ar 10. jūliju līdz augusta beigām dievkalpojumi dievnamā būs pl. 19, bet jūnijā un atkal septembrī tie ir pulkst. 11.

21. augustā plkst. 10 dievkalpojums ar dievgaldu.

28. augustā plkst. 10 dievkalpojums.

4. sept. pl. 11 dievkalpojums.

11. sept. pl. 11 Kapu svētki Jorkas kapsētā.

18. sept. dievkalpojums dievnamā.

25. sept. dievkalpojums.

2. oktobrī Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Pēc tam draudzes pēcpusdiena dāmu komitejas izkārtojumā.

9. oktobrī dievkalpojums.

16. oktobrī jaunatnes dievkalpojums. Arī svētdienas skolas un jauniešu nodarbību atsākšana.

21.—23. okt. Ērģeļu dienas Mārtiņa Lutera piecsimtgadē (skat. īpašo ziņojumu).

23. oktobrī dziesmots dievkalpojums „Paceliet balsis!" Sv. Andreja baznīcā. Šajā dienā dievkalpojums mūsu baznīcā nenotiek.

6. novembrī Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8. Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cālīša jaunais runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un no 18 — 19. Citā laikā iepriekš sazinoties.

Vasaras mēnešos draudzes mācītāja kārtējās biroja stundas nenotiek. Mācītāju var satikt katrā laikā, iepriekš piezvanot: baznīcā — 924-1563; Sidrabenē — 1-335-9038; mājā — 482-8403; māc. Em. Ā. Čops — 249-6593.

7. augustā plkst. 10 dievkalpojums Sidrabenē. Sporta svētki. Teoloģijas kursi.

13. augustā, sestdienā, plkst. 17 dievkalpojums un bērnu nometnes noslēgums.

14. augustā plkst. 10 dievkalpojums; plkst. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

28. augustā pl. 10 — Kapu svētki Woodland kapsētā; dziesmu lapiņas. Lietainā laikā — pl. 16 baznīcā.

4. septembrī pl. 10 draudzes dievkalpojums.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ontario M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

7. augustā pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

14. augustā pl. 12.30 Brīvības cīņu piemiņas dievkalpojums Tālavā. Pēc dievkalpojuma sadraudzības pēcpusdiena.

21. augustā pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

28. augustā pl. 11 Kapu svētki Alistonas kapos. Pēc Kapu svētkiem kafijas galds Tālavā.

4. septembrī pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

11. septembrī pl. 11 Kapu svētki Jorkas kapsētā Toronto.

18. septembrī pl. 10.30 (ievērot neparasto laiku!) dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

25. septembrī pl. 11 Tālavā Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Pēc dievkalpojuma sadraudzības pēcpusdiena.

2. oktobrī pl. 13 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Barnabas baznīcā.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Māc. A. Briedis, 44 Marrylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street North, Brampton, Ont.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

Svētdienas skola un Bībeles studiju lūgšanas sanāksmes jūnija, jūlija un augusta mēnešos nenotiks.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 28 Wilgar Rd., M8X 1J4, tālr. 239—5741. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pl. 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19 — 21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

7. augustā pl. 10 dievkalpojums.

14. augustā pl. 10 draudzes dievkalpojums; spred. māc. Imants Kalniņš no Bostonas Trimdas draudzes.

21. augustā pl. 10 draudzes dievkalpojums.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6, P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

7. augustā pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

14. augustā pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu Ezerkalnos. Brīvības cīņu piemiņas diena. Dziesmu lapiņas.

18. septembrī pl. 13.30 dievkalpojums baznīcā.

25. septembrī pl. 13.30 dievkalpojums baznīcā.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

7. augustā pl. 18 dievkalpojums Sv. Pētera baznīcā.

14. augustā pl. 11 Brīvības cīņu piemiņas dievkalpojums Sprīdīšos. Draudzes izbraukums (pikniks). Dziesmu lapiņas.

21. augustā dievkalpojums nenotiks.

28. augustā pl. 18 dievkalpojums Sv. Pētera baznīcā.

4. septembrī dievkalpojums nenotiks.

11. septembrī pl. 14 Čiemeņu dievkalpojums Sv. Pētera baznīcā; dievkalpojumā aicināti visi, bet it īpaši vecāki kopā ar bērniem un jauniešiem, tāpat arī skolas saime pirms skolas darba sākuma. Dziesmu lapiņas. Tie jaunieši, kuŗi nodomājuši nāk. gada pavasarī iesvētīties, lūgti pēc dievkalpojuma kopā ar saviem vecākiem pieteikties pie mācītāja.

18. septembrī pl. 11 vasaras noslēguma dievkalpojums Sprīdīšos. Dziesmu lapiņas.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
28. gadu gājumā
katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro, Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

KLAUSIETIES „LABĀS ZIŅAS" RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont.
M9V 2B4
tālr. 749-0832

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $4.50

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk.,no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
Klubs no 19. jūnija līdz 28. augustam svētdienās slēgts.

VALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel.: (416) 465-9905
POKO'S MEAT
376 College St. (netālu no Bathurst ielas), Toronto, Ont.
Tel.: (416) 922-1300

Abos veikalos dabūjamas augstākās kvalitātes preces par mērenām cenām.
Izdarait pasūtinājumus jau labi laikus savam svinīgajam gadījumam.
Svaiga gaļa un gaļas produkti. * Importēti eiropiešu produkti lielā izvēlē. * Viss ir svaigs, tīrs, gaumīgs!
Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni.

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
9 Queen St. East (pie Simpsona un Yonge).
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
TEL.: 368-5011

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas-Bloor nodaļas. Tel. 535-6252.

SAIŅI UZ LATVIJU
Ja vēlaties sūtīt dāvanu saiņus saviem draugiem un radiniekiem uz Latviju, Jūs varat lietot lētāku, ātrāku un drošāku gaisa satiksmi, kādu sagādā
SAVE-O-WAY Parcel Service Ltd.
Mēs esam lielākā sabiedrība, kas pakalpo Austrumeiropas zemēm, iesk. USSR.
Ietaupait $40 uz 10 kg gaisa pasta saini. Var sūtīt arī pa jūras ceļu.
Tuvākai informācijai lūdzam zvanīt
532-3042 **532-3794**
vai arī apmeklēt mūsu biroju 337 Roncesvalles Ave, Toronto.
Hamiltonā — 747 Barton Str.E., tel. 544-3603.

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Alcan Building Products — ALCAN
Māju īpašnieki!
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem
1) Ietaupa darbu un laiku
2) Instalācijas un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot
ALCAN 20 gadu garantija
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

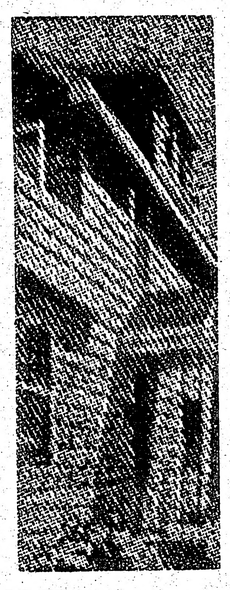

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
Izjusti personīgi pakalpojumi
Pastāvīga kapella
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19. 2/3 märc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.
BALTIC Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
tālr. 531-3098

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Starmeši uz Latviju

LATVISKĀ MANTOJUMA FONDA PANĀKUMI

„Atskatoties uz paveikto, vispirms jāatzīmē, ka Latviskā mantojuma fonda radio raidījumi Bostonā un plašākā apkārtnē sava ilguma, veida un tematu dažādībā joprojām ir vienīgie latviešiem brīvajā pasaulē! Par to paldies mūsu apzinīgajiem tautiešiem brīvajā pasaulē! Par to paldies mūsu apzinīgajiem tautiešiem Bostonā un jums, fonda darbiniekiem!" LMF gada sapulcē par fonda darbību pagājušos 14 gados ziņoja Silvestrs Lambergs. „Sniegā, lietū vai saules tveicē, slims vai vesels, reizi nedēļā 14 gadus nepārtraukti esmu vedis raidāmstacijai pāraidāmo vielu, ko raidītāja studijā ieskaņojām lentēs latviešu pusstundai „Starmeši uz Latviju" (Spotlight on Latvia). Darbs vainagojies ar teicamām atsauksmēm gan pašu tautiešu, gan cittautiešu klausītāju saimē, ar gadiem rūpīgi krātu lielu latviešu mūzikas pūru un bagātu archīvu radio pārraidēm: pāri par 700 augstvērtīgas raidāmpusstundas angļu valodā, kuŗas rakstītas tādā veidā, lai tās būtu izmantojamas raidījumiem visās zemēs, kur runā angliski! Raidāmpusstundas ik nedēļas iepazīstina sveštautiešus ar latviešu brīvības centieniem!"

Raidījumus sagatavo profesionālā līmenī ar stingru redakciju atskaņojamās mūzikas izvēlē; pusstundu tekstu sagatavošana pilnīgi latviešu pārzināšanā, raidāmstacijai neiejaucoties programmu satura noteikšanā; raidījumos neiestarpina veikalnieciskus sludinājumus.

Galvenais mērķis LMF ir raidījumi, taču blakus latviešu kultūras veicināšanai ar radio palīdzību fonds to ir veicis arī ar skaņu plašu izdošanu, koncertiem un gleznu iztādēm.

Nepārtraukti un dažādos veidos veicināti latviešu brīvības centieni: gan pa radio ik nedēļas stāstot par Padomju savienības vardarbībām okupētajā Latvijā, gan palīdzot izplatīt pretkomūnistisku literātūru.

Lai šo kultūras un brīvības centienu darbu veiktu, bija vajadzīgi līdzekļi, tāpēc ik gadus rīkotas dažādas loterijas un bazāri, kas vienmēr bijuši labi apmeklēti un devuši teicamu ienākumu. Ar daiļdarbu un gleznu ziedojumiem fondu allaž atbalstījuši latviešu mākslinieki.

Pārskatu nobeidzot, S.Lambergs izteica pateicību DV Zemes valdei, Bostonas latviešu organizācijām un Bostonas un apkārtnes latviešiem, kas, pretēji citām latviešu kolonijām un pilnam izprotot radio nozīmi latviešu lietas labā, ar apbrīnojamu uzticību un uzticēšanos atbalstījuši fonda centienus un ar ziedojumiem veicinājuši fonda darbību. „Mēs, visi fonda dalībnieki, esam dienišķās maizes pelnītāji, un darbs fondam veicams tikai brīvajās stundās. Taču esam pierādījuši, ka ar Dieva palīgu un dedzīgām sirdīm samērā maza grupa var veikt lielu darbu."

Radio programmu vadītāja V. Lamberga LMF gada sanāksmē ziņoja par ALAs Informācijas biroja vadītāja Māŗa Mantenieka pārzinātiem t.s. „cable-radio" raidījumiem Klīvlandē, kas notiek ALAs atbalstā.Pirmajā pusstundā atskaņo LMF sagatavotās programmas. Rēgulāri izmantotas arī ziņas no ALAs izdota Informācijas biļetēna „Latvian News Digest" un citiem polītiskiem izdevumiem. Vairs nepārsteidz latviešu komponistu darbu atskaņošana WCRB raidītāja rēgulārajās programmās. Raidītājs Ziemsvētkos pārraidīja latviešu ansambļa Kolibri ieskaņotās Saulgriežu dziesmas, un raidāmstacijas viceprezidents Dēvs Meknīls (Dave MacNeill), kas ir arī latviešu raidījumu otrs teicējs (spīkers), savā dienas programmā 17. novembrī stāstīja par Latvijas neatkarības pasludināšanu 1918. gada 18. novembrī, atskaņot arī latviešu mūziku. Kā latviešu pusstundas, tā ārpus pusstundas pārraidāmo latviešu komponistu darbu atskaņošanas datumi uzrādīti žurnālā „Ovation," kas iznāk reizi mēnesī Ņujorkā un domāts klasiskās mūzikas klausītājiem.

Tautieši, kas būtu ieinteresēti noorganizēt latviešu raidījumus savā valodā, lūgti rakstīt Silvestrim Lambergam, 15 Ledgetree Road, Medfield, MA 02052, U.S.A. un pieprasīt izrēķamo raidāmpusstundu sarakstus. LMF pussstundas pārraidītas Mineapolē (KUXL), Losandželosā.Vilimantikā (WHUS), Austrālijā un tagad Klīvlandē. V.V.—L.

GUNĀRS GAIĶIS, B.Sc., Phm., LL.B.
advokāts un notārs
ar šo paziņo advokāta darbības uzsākšanu.
Visāda veida juridiski padomi un pakalpojumi
Birojs: 150 Consumers Rd., Suite 300, Willowdale, Ont. M2J 1P9, (416) 492-8967.

Mūžībā aizsaukta mūsu mīļā

Janina Babris

dzimusi 1919. gada 5. jūlijā Daugavpilī
mirusi 1983. gada 19. jūlijā St. Pētersburgā, Floridā.

Mīlestībā viņu piemin
vīrs, tēvs, dēls, māsa.

Mūžīgo dusu dodi viņai, Kungs.

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīļā un gādīgā

Marija Klasinskis,
dzimusi Kraulis

dzimusi 1900. gada 25. janvārī Ventspilī,
mirusi 1983. gada 22. jūlijā Toronto.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
māsa ar svaini,
krustmeita ar ģimeni,
radi Montrealā un Latvijā.

...Savāda nojauta apstāties liek,
No visa, ko mīlēju, atraisās skati;
Un karstāk un sirsnīgāk ilgojos pati,
Lai dvēsele mūžībai gatava tiek.

Dieva mierā aizgājis inženieris kapteinis-lidotājs

Oskars Dzērvītis

dzimis 1901. gada 6. aprīlī Rīgā,
miris 1983. gada 20. jūlijā Toronto.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
sieva Felicitas.

Es esmu augšāmcelšanās un dzīvība,
Kas man tic, dzīvos, arī ja tas miris.

Mūsu laikraksta līdzstrādniece
dzejniece

Janina Babre

dzimusi 1919. gada 5. jūlijā Daugavpilī,
mirusi 1983. gada 19. jūlijā St. Pētersburgā, Floridā.

Sērās viņu piemin
Latvija Amerikā redakcija.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās, Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Ja jūs neatgriezīsities no grēkiem, tad jūs... iesiet bojā (Lk. 13:3).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3T 5B7.

SAVIENOTĀS VALSTIS

NUJORKA

● Baltijas sieviešu padomes šī gada priekšniece Helga Ozoliņa 2. jūlijā devās uz Vašingtonu, lai piedalītos Apspiesto tautu modrības komitejas (Captive Nations Vigil Committee) demonstrācijās pie Vietnamas kara pieminekļa. Tā bija pretdemonstrācija „ad hoc" 2. jūlija steidzamas (Emergency) mobilizācijas komitejai, kas sastādījās no kreisajiem un homoseksuāļiem, demonstrējot pret prezidentu Rēgenu. Tā teicās, ka runā ASV pilsoņu vārdā, un nodibinājās ļoti ātri. Demonstrācijā piedalījās ap 600 cilvēku. No Ņujorkas bija ieradušies četri autobusi.— H. Ozoliņa 16. jūlijā Ņujorkā piedalījās Apspiesto tautu vakariņās ķīniešu restorānā Čainataunas rajonā, kur bija ieradušies ap 700 cilvēku. Te runāja Dr. Ku Čeng-kangs, kuŗu šinī vakarā ievēlēja par Pasaules antikomūnistu līgas goda priekšnieku un pasniedza viņam atzinības rakstu. Dienu vēlāk, 17. jūlijā, viņa piedalījās afganistāņu demonstrācijā pie Brīvības statujas Ņujorkas ostā, bet 18. un 19. jūlijā kopā ar M. Bušu viņa bija viesis prezidenta Rēgena pieņemšanā Vašingtonā.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes bērnu vasaras nometnes otrā divnedēļu posmā, kas sākās 16. jūlijā, ieradušies 89 dalībnieki. Lielajā sarīkojumu zālē 23. jūlijā notika koncerts, ko izpildīja Martas Prāmnieces vadītais vokālais un instrumentālais ansamblis Varavīksne. To noklausījās ne vien nometnes dalībnieki, bet arī nedēļas nogales viesi. Vasarā svētdienu rītos notiek brīvdabas dievkalpojums. Bērnu nometnes pirmajā periodā dalībnieku skaits bija tikai trešā daļa no otrā perioda skaita.

Vk.

BOSTONA

● Kad temperātūra jau tuvojās simts gradiem, 20. jūlijā valdības laukumā notika publiska demonstrācija, lai atzīmētu apspiesto tautu nedēļu. Demonstrantu skaits bija visai kupls — tautas tērpos ieradās ne vien latvietes, bet arī lietuvji, poļi un ukraiņi, sanāksmi padarot jo krāsainu. Goda sardzē pie Latvijas karoga stāvēja vietējās DV nodaļas dalībnieki.

Sanāksmi atklāja komitejas priekšn. O. Šudloks, bet tālāko norisi vadīja viņa palīgs adv. R. Zozula: ar dievvārdiem piedalījās poļu un ukraiņu mācītāji. Prezidenta Eizenhauera proklamāciju nolasīja kāda vietnamiete savā tradicionālajā melnajā tērpā. Komitejas sekretāre Isabela Rivero-Argules nolasīja Apspiesto Nāciju vārdus, kuŗu skaits sasniedzis 34. Sveicienus nodeva pilsētas galvas pārstāvis, tāpat arī deputāts Marias Hoves, bet galvenie runātāji bija pavalsts senātors Džons Lorings, „Truth" redaktors Erls Tattle un Tedis Temple, kas ir tuvākie apspiesto tautu draugi. Dažas dienas iepriekš viņi abi radio runāja par apspiestajām tautām, tāpat arī A. Lambergs, kuŗu intervēja kabelu TV raidītājs. Pēdējais bija savācis labu skaitu parakstu petīcijai AN, lai tur uzsāk Eiropas parlamenta pieņemto rezolūcijas apspriešanu Baltijas valstu jautājumā.

Sanāksmē redzēja arī tālo ciemiņu — agrāko bostonieti Juri Kažu, kas tagad pastāvīgi dzīvo Stokholmā. Latviešu programmu spēlēja uz kokļēm Inga Grīnberga un māsas Renate un Sandra Galiņas.

Kaut arī ziņu avoti bija labi informēti par apspiesto tautu nedēļas sanāksmi, to ignorēja vietējā prese, ne ar rindu nepieminot šo gadījumu, kas vietējos apstākļos nav nekas jauns, bet parasta parādība. Tikai TV 7 dažas sekundes parādīja sanāksmes skatu un deva tai zīmīgu komentāru — kur komūnisms ienāk, tur brīvība pazūd.

Osvalds Akmentiņš.

JĒLSVILLE, KONEKTIKATA

● Konektikatā, Meridenas Memorial slimnīcā, 10. jūlijā mūžībā aizgāja Kārlis Grudups. Pirms nepilna gada viņš kopā ar piederīgiem un draugiem vēl atskatījās uz aizvadītiem 90 mūža gadiem.

Dzimis 1892.g. 23. augustā Pētertāles pagastā. Dzīves gaitas dzimtenē — bijis lauksaimnieks Mārupes pagastā un darbojies par pagasta vecākā palīgu. Bijis sevišķi rosīgs sabiedriskā dzīvē. 1949.g. kopā ar piederīgiem iecelojis no Vācijas ASV, Meridenā. Bijis ilgus gadus Mančesteras latviešu ev. lut. draudzes loceklis, cītīgi apmeklēja dievkalpojumus. 13. jūlijā draudzes māc. P. Jaunzemis no Jēlsvilles bēŗu nama izvadīja viņu pēdējā gaitā uz vietējo kapsētu. Draudzes vārdā vainagu nolika draudzes sekretārs Alfrēds Sprincis, novēlot aizgājējam saldu dusu. Dzīļi sēro piederīgie un daudzie draugi. Pavadītāji bija lūgti pakavēties Alfrēda un Mildas Sprinču mājā uz bēŗu mielastu.

P. S.

GRAND RAPIDI

● Donats Skudra Bladžeta slimnīcā pēkšņi miris 79 g. vecumā. Viņa dzimtā vieta Galēnu pag., Rēzeknes apriņķī. Jaunībā kopjot savu saimniecību, darbojies sava pagastā saimnieciskās un sabiedriskās organizācijās. Izceļojot uz ASV, nokļuvis dienvidos, bet drīz vien pārcēlies uz Grand Rapidiem. D. Skudra piederēja pie amerikāņu katoļu draudzes. Guldīts zemes klēpī Kalvarijas kalna kapsētā 16. jūlijā. Izvadīšanu bēŗu namā un kapos vadīja lietuviešu pr. Ed. Statkus. Par aizgājēju sēro sieva, māsa dzimtenē un liels bērnu, mazbērnu, mazmazbērnu pulks.

● Kentas slimnīcā 17. jūlijā mirusi 81 g.v. Marta Lesniece, dzimusi Dolmane. Dzimusi Veclaicenes pagastā, skolotāja ģimenē. Beigusi Rīgas pilsētas 3. vidusskolu un Latvijas universitātes filoloģijas-filozofijas fakultāti. Pēc apprecēšanās pārgājusi uz dzīvi Stāmerienas pag., kur abi ar vīru uzsāka saimniekot.— No Valkas nometnes Vācijā līdz ar Dziesmu Vairogu izceļo uz ASV, Mičigenā, vēlāk Grand Rapidos. Brīvais laiks paiet dziedot koŗos. M. Lesniecei veltītā piemiņas un atvadu dievkalpojumā 19. jūlijā Egebīnes bēŗu namā dziedāja Grand Rapidu latviešu koris. Izvadīja māc. J. Mednis. Kapsētā ziedus no draudzes un draudzes koŗa nolika I. Medne, no koŗa diriģenta Rob. Zuikas — Aug. Rēdlichs, no draugiem un personīgi Dr. R. Markus un latviešu koŗa vārdā Vold. Judovics. Par mirušo sēro meita, māsa, citi radi un draugi svešumā un dzimtenē.

● Latviešu biedrības namā 18. jūlijā bija sasaukta latviešu kreditsabiedrības paplašināta valdes sēde, piedaloties arī Kalamazū nodaļas amatpersonām. To vadīja priekšsēdis T. Zeltiņš, sniedzot ziņojumu, ko papildināja grāmatvedis A. Valdmanis, kasieris V. Tarbunas u.c. Pārskati liecināja, ka kreditsabiedrības bilance pārsniegusi 2 milj. dol. robežu, biedru skaits palicis līdzšinējais — 688. Amatpersonas informēja par pēdējā laikā izdarītām naudas operācijām, izsniegtiem aizdevumiem un noguldījumiem. Bijuši daži nokavēti maksājumu gadījumi. Sabiedrības rosmes arī vasarā nav apsikušas. Sapulces dalībnieki noskatījās Nacionālās ģeografijas biedrības izgatavoto filmu — Nauda. Kreditsabiedrības ārkārtas sapulce 6. augustā pl. 13.30. Darba kārtā statūtu grozījumi, atbildēs arī uz jautājumiem.

● DV apvienības vanadžu kopas priekšniece Olga Jansone sakarā ar ASV neatkarības dienu latviešu sabiedrības vārdā nodevusi kongresa loceklim Seijeram These Words Accuse, Nac.Fonda izdevumu. O. Jansone dažādus Nac.Fonda izdevumus šim Mičigenas kongresa loc. nodevusi arī agrāk, par ko viņa saņēmusi pateicību.

V. Z.

DETROITA

● Māc. V. Līventāls kristījis Amandu Astru, Latviešu apvienības valdes locekļu Līgas un Ilgvara Jēkabsonu trešo meitiņu. Kūmās bija Uldis Mednis, Gundega Kuga-Viteka un gleznotāja Daina Dagnija Krūmiņa, kas ir I. Jēkabsona māsa. Viņa pašreiz gatavojas savu darbu izstādei Marokā. Pēc kristībām viesi pulcējās Jēkabsonu plašā īpašuma „Jāņu kalniņā", kur līgo dziesmas skanēja līdz agrai rīta stundai.

Laikraksts Kalamazoo Gazette pirmajā lappusē raksta par Austras Balkas radio raidījumiem Latvju mūzika. Šie raidījumi dzirdami arī 10 citās pilsētās. Uzņēmumā no kr.: Kalamazū latviešu biedrības priekšn. V. Miķelsons, raidījumu kārtotāja A. Balka, Pēteris Lielzuika un radiostacijas WMVK direktors Džerards Maklods.

Pa labi Inga Grīnberga spēlē kokli Apspiesto tautu neatkarības ceremonijā Bostonā, pa kreisi dažādu tautību demonstranti, kuŗu dzimtenes kritušas komūnistu verdzībā. **Foto O. Akmentiņš.**

Tā tur dzīvo

ALBERTA EGLĪŠA

PIEZĪMES PAR DZĪVI OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

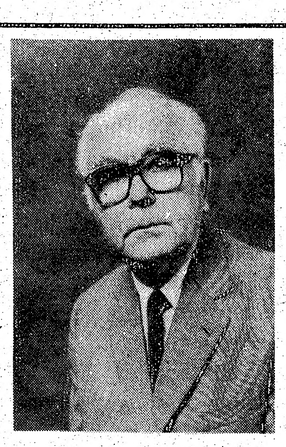

Latvijas KP CK pirmais sekretārs Augusts Voss, kuŗa centībai okupācijas nelaimes stiprināšanā nav galā, Maskavā pag. g. decembŗa beigās apsveikdams sociālistisko republiku savienības nodibināšanu pirms 60 gadiem, izteicies: Tagadējās Latvijas saimnieciskais potenciālis līdzinoties 47 buržuaziskajām Latvijām. Dubultojusies gaļas, pusotras reizes paplašinājusies piena un vairāk nekā četras reizes olu pārdošana valstij (okupantei — Padomju savienībai). Tāpat gūti milzu panākumi darba ļaužu materiālās labklājības celšanā. Vispārīgi, latviešu tautā savos sasniegumos esot ar brālīgo komūnistu palīdzību aizsteigusies uz priekšu par veselu gadu simteni.

Te gan tūliņ jāpiezīmē: Toboļskas guberņā dzimušais, Krievijā izaugušais lattišs briesmīgi blēj, jo dzīves reālitāte tur pavisam citāda, nospiedīga un patiesība drūma. Un kāda tā ir, to var pamanīt arī Rīgā dzirdētajā jokā: Brežņevs ellē nejauši satiek caru Nikolaju II. ,,Nu, kā šodien iet?'' ..Lieliski, lieliski'' ,,Vai matuška tikpat liela kā manā laikā?'' ,,Tikpat, tikpat!'' ..Vai armija tikpat stipra?'' ,,Tikpat, tikpat'' ,,Vai policija tikpat dūšīga?'' ,,Tikpat, tikpat!'' ,,Vai uz Sibiriju tāpat sūta?'' ,,Tāpat, tāpat!'' ,,Vai cietumi tikpat pilni?'' ,,Tikpat, tikpat!'' ,,Vai vodka vēl aizvien 38 proc.?'' ,,Nē, vodka šodien ir 40 proc.! ,,Un šo 2 procentu dēļ tad vajadzēja taisīt tik briesmīgu revolūciju!?''...

Kāda ikdiena mūsu tuviniekiem, to var piedzīvot un redzēt uz katra soļa. Piemēram, Rīgā, lai dabūtu maizi, jāstājas jau pulksten sešos rindā. Ja aizies vēlāk, neviens negalvo, vai dabūsi. Saldskābā maize vienkāršiem cilvēkiem dabūjama tikai pa melno. Tāds pats stāvoklis ar visu pārējo, kā ēdamo, tā apģērbiem. Lai iegādātos gultas veļu, rīdzinieki iemanījušies aiziet uz dzimtsarakstu nodaļu un piesakās laulāties. Saņem tekstīliju kuponus, un kaut ko tad arī veikalos dabū, bet pēc tam uz laulībām vairs neparādās. Brīvības ielā gaidot saldējumu, rindas gals jau sākas pie stacijas. Tāpat tirgū var dabūt vajadzīgo, bet vienīgi par spekulācijas cenām, jo galdi, pie kuŗiem normāli varētu iepirkties, ir tukši.

Venēriskās slimības vairojas. Ļeņina pieminekli no tā laika, kad viņam puikas bija izstieptajā rokā pakāruši nabaga tarbu, apsargā divi milici dienu un nakti. Stacijā nav jāprasa, kur ir mazā mājiņa, to var atrast pēc smakas. Jelgavas šoseja izbraukta bedraina. Ielas neiedomājamā stāvoklī.

Arkādijas dārzam gaŗām vēl Ulmaņa gados liktās ielu dzelzceļa sliedes, pa kuŗām brauc tikpat ātri kā kājnieks iet soļiem. Rīgas pils iekšiene nekopta, propagandas saukļiem, plakātiem un sarkaniem karogiem pieblīvēta. Bijušajā pareizticīgo katedrālē observātorija, un — var dzert vodku, var arī dejot.

Medņu pagastā vecās zemnieku sētas vairumā sabrūk, bet jaunais sovjetu varas muižas centrs vēl neizbūvēts. Daudziem jāmitinoties ārkārtīgi bēdīgās pajumtēs. Bijušās Ungurmuižas slimnīcas logos augot nezāles, un Silabebŗu ezers pārpurvojies. Sāvienas ezeram apkārt zaļojot biezu kārklu krūmi. Krustpilī jaunajās mājās krievi un vietējie varasvīri. Skumjas ainas, nekoptus, pamestus laukus varot arī vērot kādreiz labklājībā bijušos Elkšņu, Saukas (kāds būtībā vairs neeksistējot, jo esot sadalīts starp Lones un Klauces ciemu saimniecībām), Viesītes pagastos. Daudzas pārnovados tālu pazīstamas šo pagastu ģimenes, pēc Otrā pasaules kaŗa okupācijas gadiem turpinoties, esot pazudušas, izputējušas bez pēdām. Viņu koptajās mājvietās tagad apmetušies svešinieki nīkuļojot, un naktīs neesot ieteicams atrasties ceļā.

Iecava tāpat nav tā, kas bija un kādu viņu atceras vecie iecavnieki, jo pēdējos desmit gados ir kļuvusi garnizona pilsēta. Tirgus laukums vēl tas pats vecais, tikai lietus laikā nav apmeklējams bez gumijas zābakiem. Reizi nedēļā notiek tirdziņš, pārdevēji ir čaklie piemāju dārziņu kopēji, bet pircēji sarkanarmijas virsnieku sievas. Zālītes stacija vairs neatrodas vecajā vietā, un kalpo ne vairs civīlistiem, bet vienīgi municijas noliktavām un raķešu bazes apgādei, kuŗa atrodas no Iecavas uz Olaines pusi un Rumales silā. Slimnīca darbojas. Dimdāna dzirnavas nopostītas. Otras, ko viņš nopirka netālu no Zālītes pagasta mājas, vēl strādā ar tām pašām toreizējām mašīnām. Spirta brūzis tikko spēj visu veikt. Degvīna patēriņš liels. Aiz brūža uz Iecavas pamatskolas pusi sabūvēti laidari, kuŗos baŗo ar brāgu gaļas lopus. Pienotava pārvērsta sierotavā, un ir pazīstama ar diviem sieriem: Jāņu, un — Iecavas sieru, abiem zema kvalitāte. Iecavas apkārtnē daudzi pašnāvības un izvarošanas gadījumu.

Neviens, kam bijušas mājas, sākumā nav saņēmis nekādu atbalstu, arī pašreiz šo veco ļaužu stāvoklis nav apskaužams. Laimīgi tie, kuŗiem rietumos kādi draugi, radi. Brīvības cīnītāji Iecavas apkārtnē darbojušies līdz 1958. gadam. Kāds sevišķi nežēlīgs milicis vēl 1981. gada rudenī telefoniski izsaukts satikties un pazudis, tikai 1982. g. pavasarī atrasts Iecavas upē.

Visi cerē un gaida, ka reiz šis baigais murgs tomēr beigsies. Tautas smago likteni raksturo arī kāds jaunietis no Augšzemes, kas iesaukts armijā un nosūtīts uz Taškentu. Mobilizētos latviešu zēnus izkaisa krievos visā impērijas plašumā, un tāpat kā igauņi, arī lietuvieši netiek atstāti dienēt okupētajās Baltijas valstīs, kaut gan tās ir pieblīvētas ar garnizoniem, sarkanarmijas vienībām. Tālajā svešumā aizrautais augšzemnieks jūtas nospiests, vientuļš. Vietējo tautību zaldāti, kas dzīvo vienā istabā ar mūsu Jāni, sākuši tam prasīt sagādāt džīnas. Taču kā to izdarīt, ja vecāki nabadzīgi, un pašam tādu bikšu nemaz nav. Nespēdams sist pretī, sevišķi vakaros bieži tiek piekauts. Sūdzēties instruktoriem vai virsniekiem nav uzdrošinājies, jo no tiem baidījies vairāk nekā no savas istabas kaušļiem. Terrors nerimies, kamēr ievietots slimnīcā, kuŗā beidzot vēl konstatēts kakla vēzis. Vecāku lūgšanās dēļu atlaist mājās palikusi bez atbildes. Vēstules arī vairs nepienākot.

Sākoties lauku darbiem, režīma funkcionāriem šogad jāskatās, lai tīrumos neviens neslinkotu, lai visas mašīnas darbotos, jālīgst sacensību līgumi, jāorganizē talkas. Kādos apmēros katrs ,,paradīzes'' pilsonis tiek izdzīts, to rietumos grūti saprast, un tomēr no nabadzības, palēcības netiek prom, izņemot valdošo šķiru.

Vispirms jāpiedalās saimnieciskās sacensībās ar pārējām republikām, tad starp pašu saimniecībām, rūpnīcām, pilsētām. Kolchozniekiem, sovchozniekiem, fabriku strādniekiem, biroju, skolu, veikalu darbiniekiem, tāpat skolniekiem, studentiem nedēļas nogalēs nav sev laika, no kā daudzos gadījumos cieš pat skolas un studiju sekmes. Bet nauda, kas tiek nopelnīta t.s. sestdienu talkās, visiem brīvprātīgi jāziedo valstij. Piemēram, 1982. gada 17. aprīļa sestdienas talkā talcinieki kopā nopelnījuši 1,8 miljoni rubļu.

Lai gan nepārtraukti no visiem stūŗiem skandina čaklāk strādāt, neslaistīties apkārt, Bikstu, Lielauces kolchozos gausums darbos esot zīmīga pazīme, un mīņāšanās uz vietas lielāka nekā padarītais procentos. Laiks vēss, lietains. Par agru iestādītie kartupeļi slapjajā zemē sapūstot.

Krustpils Gravānos atkal gatavojoties Ļeņina dzimšanas dienai. Komjaunieši rūpējoties, lai visi piedalītos plānu un sociālistisko saistību izpildīšanā. Izvairīšanās, pretī runāšana šiem no imperijas iecelojušajiem partijas saules sludinātājiem neesot ieteicama...

Jēkabpils rajonam neveicas ar piena nodošanu valstij. Līdz 1. martam pārdotas tikai 4427 tonnas piena, kas ir 59 proc. no noteiktās ceturkšņa normas. Un nu, lai rajons tomēr izpildītu uzlikto daudzumu, kolchozniekiem, cik vien iespējams, jāsamazinot savs iekšējais piena patēriņš.

Pēc Rīgas izpildkomitejas rīkojuma šogad no 19. marta līdz 16. aprīlim rīdziniekiem bijis jāpiedalās pagrabu, bēniņu, pagalmu, kā arī ielu un parku aptīrīšanā. Pēc saņemtās informācijas talciniekiem trūcis sajūsmas, rezultāti vāji, līdzīgs rīkojums būšot arī citās pilsētās, ciemos.

Sarkano spīdekļu melnos plankumus interesanti vērot arī Rēzeknes rajona sovchozā ,,Dricēni'', kuŗā nesen trieciena tempā uzcēla kūti 1000 sivēniem. Tagad dīvainākais, ka paredzēto sivēnu nav, kūts paliek tukša, un pat pats sovchoza direktors Antons Butkāns pēkšņi vairs nevar pateikt, kad tos būs kaut kur iespējams iegādāties.

Pagājušā gadā, šķūņos vedot sienu, Zebrenes sovchoza braucēji trešdaļu no vezumiem nevīžības dēļ izkaisījuši ceļā, kas palicis nesavākts vai vienkārši pazudis sovchozniekuprivātās pajumtēs. Bet Iecavā atkal izkultie rudzi, kvieši tūlīt kulšanas laikā tikuši vaļējās (neapsegtās) smagajās automašīnās nogādāti Bauskas elevātorā. Bauskas šosejagandrīz veselu nedēļu vietām bijusi klāta ar divi, trīs centimetri biezu izbirušo graudu kārtu, jo šoferiem jāstrādā akords, ne uz ko neskatās, brauc ātri un cenšas sev vairāk nopelnīt.

,,Paradīzē'' pa šiem smagajiem bezjēdzības gadiem, lai kollektīvs izpildītu normas vismaz uz papīra, praktizē vēl arī tā: Viens kolchozs pārdod savus normai paredzētos lopus otram (pieļauts darījums), tas atkal savukārt nopirktos pārdod tālāk valstij, un no vienas cūkas grāmatvedībā nu ir divas.

Jauniešu izvade Minsterē

Minsteres Latviešu ģimnazijas aulā smaržo meijas, pīpeņu vijas un jasmīni. Ir 18.jūnija saulaina agra pēcpusdiena. Jauš tuvojamies Saulgriežus... Visu domas pie šīsdienas varoņiem — 24 skolas beidzējiem.

Ieskanas korālis, visi uztveŗ Dieva pagodinājumu. Mācītājs T.Kristbergs aicina jaunos ''pieaugušos'' nesaraut saites ar Radītāju, uzticēt Viņam savus priekus un bēdas.

MLĢ direktors mācītājs Arturs J.Liepkalns uzrunā sevi zināmā mērā nosauc arī par abitūrientu, jo ar šī mācību gada beigām atstāj MLĢ. Liepkalns domā, ka MLĢ nozīme vēl nav pilnīgi un pareizi izprasta, jo bērni tiek atturēti latviskai izglītībai un pašdarbībai. Viņš uzsvēra: ,,Ja mēs tiešām gribētu būt tie, kas esam pēc Dieva un, manis dēļ, arī Laimes nolikuma, tad MLĢ skolēnu netrūktu ne no Vācijas, ne arī citām mūŗu zemēm''. Par ļoti nozīmīgu uzskatīja jaunās direktrises Gravas vārdus, ko viņa teikusi intervijā — ''Ģimnazijai jāpastāv un jāveidojas tālāk!''

Abitūrientu sveicēji reizē atvadījās no direktora A.Liepkalna un izteica pateicību par viņa pašaizliedzīgo darbu MLĢ labā. LCP un LCK vārdā abitūrientus sveica LCK priekšsēdis A.Cipulis un Izglītības nozares vad. Dr.A.Kadeģis. Reizē pieminēja arī internāta vadītāja Imanta Baloža nopelnus un lielo darbu kopējā skolas darbā, jo viņš sakarā ar pārkārtojumu nepaliek internāta darbā. — Kā gaidīts apsveicējs bija MLĢ bijušo skolēnu un draugu biedrības priekšnieks Pēteris Purmalis, arī šoreiz skolai nododot čeku DM 3000, — apmērā. —

Bija arī daudz telegrafisku un rakstveida sveicienu.

MLĢ pilna kursa abitūrija liecības ieguva 10 audzēkņi, bet 13. klases kursu ar visiem pārbaudījumiem beidza 14 jaunieši. Visi jaunieši saņēma bagātīgas veltes — dāvinātāji: MLĢ LCK, Latviešu fonds, DV org., MLĢ bijušo skolēnu un draugu biedrība, prof. J. Auškāpa piemiņas fonds, A. Ruciņš, māc. H.M.Grīvāns un V.Gobiņš.

Fraternitas Lataviensis balvu par labāko caurmēra atzīmi un nacionālo stāju saņēma Jāna Kadeģe, ko ar uzrunu un novēlējumu pasniedza mag.iur. Ā. Šilde. — Skolotāju balvu par patīkamāko sadarbību 1982./83. mācībgadā saņēma Māris Gobiņš.— Latviešu sporta padomes balvas par sportisko stāju saņēma Edvīns Pūris un Anda Badūna.

Abitūrientu klases vecāku vārdā runāja MLĢ 3. izlaiduma absolvente Anita Erenpreisa-Laeva. Abitūrientu atvadvārdus teica Andrea Pauzere. Klases audzinātājs M.Zandbergs atvadvārdos aicināja neaizklīst no savas tautas un dziesmu gara.

Priekšnesumu daļā MLĢ abitūrienti un jaunākās klases, kā arī koklētāju un stabulētāju ansamblis atskaņoja 5 brāļu Aldiņu aranžētas tautasdziesmas/Dieva dotu cirvi cirtu, Kad es gāju danci vesti, Meitiņ sēdēj aiz ūdeņa, Ganiņu līgošana un Suntāžu līgotne.

Akts beidzās ar Dievs, svētī Latviju.

xy

Meklēju personu, **kas augustā vai vēlāk līdz oktobrim ar auto brauktu uz Britu Kolumbiju.** Zvanīt **699-5678.**

KANADAS ZIŅAS

VANKUVERA

● Turpinot labo tradiciju, DV Britu Kolumbijas nodaļas vanadzes 17. jūlijā rīkoja savu gadskārtējo draudzības pēcpusdienu vecākās paaudzes tautiešiem. Šoreiz jau otru reizi draudzības pēcpusdienas ciemiņus uzņēma Lonija un Jāzeps Skujenieki savās mājās Krācēs pie Čilivakas upes.

Ciemiņu vidū bija arī virspulkvedis A. Silgailis ar dzīvesbiedri no Ošavas, Ontario provincē. Ciemiņus apsveica vanadžu kopas vadītāja Lūcija Kajaka un nodaļas valdes priekšsēdis N. Drikītis.

Namamāte rakstniece Lonija Skujeniece-Ozolkalna nolasīja savu apcerējumu Domu ciemos, kurā viņa smalki izvadāja klausītājus pa viņas iemīļotās Zemgales laukiem un sētām.

Vanadžu kopas saimniece Gundega Slavika ar palīdzēm bija sarūpējušas mājās gatavotu latvisko gardumu azaidu.

Pēc launaga virspulkvedis A. Silgailis ļoti interesantā stāstījumā iepazīstināja viesus ar apstākļiem dzimtenē no 1940. līdz 1943. gadam. Kā latviešu pašpārvaldes loceklim un vēlāk Latviešu leģiona stāba priekšniekam viņam bija pieejama informācija par politiskiem un militāriem notikumiem šajā laikā.

J. Ruško.

MONTREALA

● Montrealas Latviešu nama ārkārtas pilnsapulcē 13. jūlijā nolēma pārdot līdzšinējo namu un visus līdzekļus pārskaitīt Sabiedriskā centra organizācijā. Nolēma arī, ka Latviešu nama organizāciju pēc visu saistību nokārtošanas likvidēs.

Sapulcē piedalījās 77 proc. no balstiesīgiem dalības zīmju īpašniekiem (nepieciešams bija 51 proc.). Par nama pārdošanu nobalsoja 89 proc. pret 11 proc. Nedaudzi domāja, ka nams būtu pārdodams tikai pēc pilnīgas jaunā nama iegādes (līdz šim samaksāts 75 proc.). Valde aprādīja, ka īpašumu pārdodot un naudu noguldot bankā, peļņa būtu lielāka nekā namu paturot. Nepārdošanas gadījumā lielākus līdzekļus prasītu arī apkures pārkārtošana no eļļas uz gāzes sistēmu.

Sapulce ritēja lietišķīgi un raiti, to vadīja A. Spūrmanis, protokolēja Pēteris Agrums. Sapulcei sekoja sabiedrisks vakars ar cienastu.

● 17. jūlijā darbu uzsāka Tērvetes bērnu nometne (pusceļā starp Montrealu un Otavu). To iesāka ar brīvdabas dievkalpojumu prāv. A. Voitkus vadībā. Par mūziku gādāja J. Mateus ar ģitaru, bet vadītāji lasīja bībeles vēstījumus.

Dievs, svētī Latviju skaņām atskanot, mastos uzvijās Latvijas, Kanadas un Kvebekas karogi. Īsu uzrunu teica J. Mateus, un nometne „Tērvete 83" bija iesākta.

Vecāku sanāksme uzklausīja ziņojumu par nometnes nodomiem, kur galvenā vadlīnija ir bērnu prieks, nodarbības un dabas iepazīšana. Šogad būs arī plostošana pa Tērvetes upes mierīgiem ūdeņiem un krācēm (katrā gadījumā ar vecāku piekrišanu). Bez dažādiem šķēršļu gājieniem apkārtnes kalnos, lejās un mežos, būs arī citi pārsteigumi un nodarbības. Sestdienas vakaros būs ugunskurs ar priekšnesumiem visiem.

Jau pirmajā dienā jaunie nometņotāji audzinātāju vadībā nelielās grupās iepazinās ar Tērveti, apciemojot vairākas sētas un katrā redzot ko īpatnēju un daudziem bērniem jaunu. Visiem patīk peldēšanās tīrā upes ūdenī un pārmaiņa uzturā no mātes galda. Pirmā vakarā aizmigšana nebija viegla, sevišķi tiem, kas pirmo reizi bija prom no tēva mājām.

Nometni vada Jānis Mateus ar palīgiem: Kristīnu Bilinski, Zintu Briedi (Toronto), Ēriku, Kristīni un Ritu Jerumaniem, Robertu Kalniņu un Robertu Kulberu (pirmā palīdzība). Nometnes ārste ir Dr. A. Tiltiņa, bet māsa Alda Steprāne.

Virtuvē saimnieko Lonija Strenge (Otava) ar palīgiem G. Hūnu, Larisu Gūtmani un Guntu Vītiņu.

Bērnu skaits 31, maksimālais, ko Tērvete var uzņemt, un tie nāk no Otavas, Montrealas, ASV un citām vietām. Pārsvarā meitenes.

Agrumu Pēteris.

HAMILTONA

● DV Hamiltonas nodaļa patiesā lepnumā sveic tautas deju kopas Vainadziņš dejotājus par labajiem panākumiem 7. Latviešu dziesmu svētkos Milvokos, ASV, kur iegūta pirmā vieta 4 pāru deju sacensībās. Vislielākā pateicība deju kopas vadītājai Baibai Šmitai-Kalējai, kuŗa neatlaidīgā, grūtā darbā pierādīja: „Ja mēs gribam, mēs varam". Mīļš paldies it visiem.

J. G.

Humphrey Funeral Home

A. W. Miles Chapel

1403 Bayview Avenue, Toronto
(at Davisville)

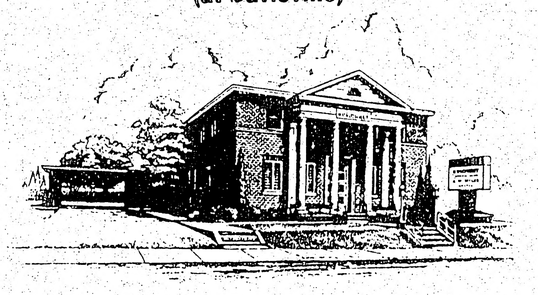

Toronto centrā vislabāk situētais bēŗu nams — tuvu Sv. Jāņa, Sv. Andreja un Sv. Barnabas baznīcām. Smalkjutīgi pakalpojumi latviešu ģimenēm katrā laikā. Bēŗu namu vada Humphrey ģimene jau trešā un ceturtā paaudzē.

487-4523

Negaidīti mūžībā aizsaukta mūsu mīļā

Velta Vītols, dzimusi Krastiņš

dzimusi 1920. gada 1. martā
mirusi 1983. gada 20. jūlijā.

Vakarzvaigzne margo klusi —
Sirds ir mieru ieguvusi.
(Arn. Lūsis)

Mīlestībā piemin
vīrs, dēls un svaine Toronto,
piederīgie dzimtenē.

Mūsu mīļā draudzene

Velta Vītols, dzimusi Krastiņš

aizgājusi mūžībā 1983. gada 20. jūlijā.

Lai Tev dzimtās zemes vēji
Klusu miera dziesmu dzied.

Mīlestībā
Iraida un Alfreds Vanagi.

Acapulko 1 nedēļu no $499 (apartment), no personas $429.

Cancun Visās cenās iesk. lidojums, viesnīca un vietējie braucieni.

Austrālija

Visi, kas vēlas braukt organizētā veidā uz Latviešu jaunatnes vispasaules kongresu Austrālijā, lūgti pieteikties jau laikus, lai varētu izkārtot lētāku un izdevīgāku lidojumu.

Vasaras cenas

Londona.....no	$639
Frankfurte..... "	$739
Parīze..... "	$749
Losandželosa... "	$299

Kanadas $ plus takse.

Cenas mainīgas, atkarībā no braukšanas datuma un personu skaita. Zvanīt Inesei Grodnis uz Avenue Rd. biroju.

HELLO WORLD TRAVEL LTD.

RICHMOND HILL	AVENUE RD. N.	UNION STATION
884-2122	789-5304	368-7451
10520 Yonge St. N.	1843 Avenue Rd.	65 Front St. West
Richmond Heights Plaza	(6 blks. North of Lawrence)	Arrivals Concourse

Aizsaules pulkiem pievienojies mūsu biedrības biedrs
Latvijas armijas bruņotā divīziona inženieris

kapteinis Oskars Dzērvītis

dzimis 1901. gada 6. aprīlī Rīgā,
miris 1983. gada 20. jūlijā Toronto.

Par Tēvzemi un tautu
atdevi, ko spēji,
Pār Tavu kapu nu
vēsmos atmiņu vēji...

Latviešu strēlnieku — kaŗa veterānu biedrība Kanadā.

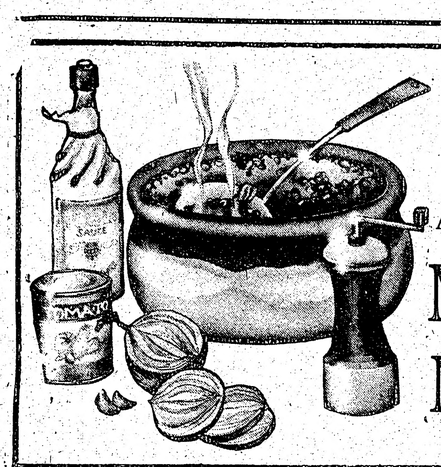

Anna Strauta

MĀJAS MĀTEI

Cepts šķiņķis ar glazūru

1 liels šķiņķis, apm. 12—14 m., cepts, 1 mārc. skārdene ananāsu gabaliņu, ar visu sulu, 1/2 tases brūnā cukura, 1 ēdamk. sauso sinepju, 1/2 tases ananāsu sulas (no skārdenes).

Cepamā traukā novieto šķiņķi ar tauku kārtiņu uz virsu un lēnā siltumā cep 2 st. Izņem no krāsns un tauku kārtiņu iegriež krustām šķērsām apm. 1/4 collu dziļumā. Katra kvadrāta vidū iesprauž krustnagliņu.— Sajauc ananāsa gabaliņus, brūno cukuru, sausās sinepes un ananāsu sulu, tad pārlej šķiņķim. Cep 325°F vēl vienu stundu vai kamēr gaļas termometrs rāda 130°. Pa cepšanas laiku notecējušo glazūru šad tad uzliek šķiņķim. Grezno ar ananāsa šķēlēm, piestiprinātām ar krustnagliņām.

Pasniedz galdā ar saldiem kartupeļiem un zaļām saknēm.

Paniņu kafijas kūka

Viegli pagatavojama maiga kūka.

2 1/4 tases miltu, 1 tējk. sāls, 1/2 tējk. kanēļa, 1 tase brūnā cukura, stingri saspiests, 3/4 tases cukura, 3/4 tases augu tauku, 1/2 tases valriekstu, rupji sakapāti, 1 tējk. soda, 1 tējk. cepamā pulvera, 1 tējk. kanēļa (piedevām), 1 ola, viegli sakulta, 1 tase paniņu vai skāba krējuma.

Lielā bļodā sasijā kopā miltus ar sāli un 1/2 tējk. kanēļa. Pieliek abēja veida cukuru, augu taukus un ar elektrisko mašīnu labi sajauc. Atliek nost 3/4 tases no maisījuma *virsai*, pieliekot riekstus un 1 tējk. kanēļa. Sajauc un noliek sānis.— Pārējam maisījumam pieliek soda, cepamo pulveri, olu un paniņas; maisa, kamēr viegls. Mīklu iepilda ieziestā formā, uzkaisa virsū maisījumu un viegli piespiež. Cep 350°F karstumā apm. 30 min. vai kamēr sausa. Sadala četrstūrainos gabaliņos un pasniedz siltu vai aukstu. Kūka būs mitra, maiga, brīnišķīga, pat ja tā vidū nedaudz iekritusi, kā notiek, pirmo reizi cepot.

AMBER PRINTERS &
PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466—1514 465—7902

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto, Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

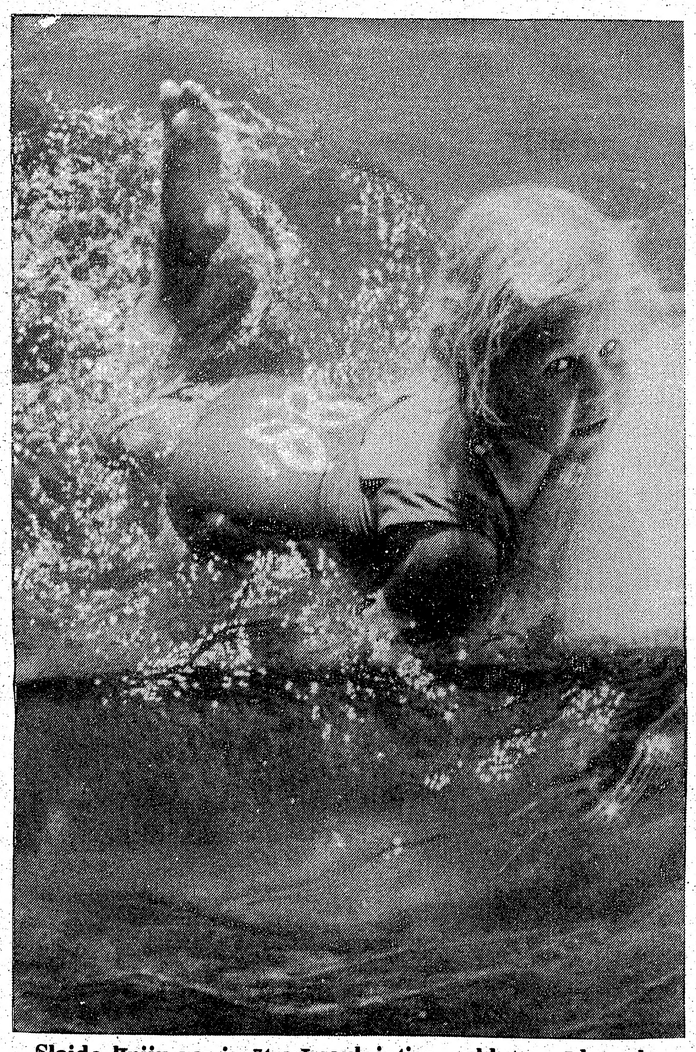

Slaido līniju var iegūt arī saulojoties, peldot un ēdot saldējumu piecas reizes dienā.

Ko saka Marks Tullijs Cicerons par vecumu?

Es rakstu septīto grāmatu par senatni ,,Origines,'' es vācu dokumentus par seniem laikiem, es rediģēju nēc savām spējām savas runas, ko esmu teicis kā aizstāvis tiesās, pētu dažādu tiesību sistēmas un interesējos par grieķu literatūru. Es, tāpat kā pitagorieši, veicinu savu atmiņu, atcerēdamies visu, kas dienā teikts, dzirdēts vai darīts.

Tā es vingrinu savu intellektu, savu prātu, un to daru, nepārpūlējot savus fiziskos spēkus. Es palīdzu saviem draugiem, bieži eju uz senātu un nododu tur labi pārdomātus priekšlikumus, es aizstāvu tos ar savas dvēseles un miesas spēkiem. Ja as to nespētu darīt, tad tomēr es turpinātu visu pārdomāt. Bet tas man šobrīd nav vajadzīgs, jo es visu ar prieku spēju veikt. Ja jūs visi tā darītu, kā to šeit teicu,tad jums vecums neuzbruks, bet tikai pamazām, nejūtot to, pieņemsies.

Tagad runāsim par tā saucamo trešo vecuma nelaimi. Saka, ka vecums nespējot baudīt. Kāda lieliska dabas dāvana, ka atņemts tas, kas visvairāk izposta jaunos. Klausaities,mani jaunie draugi, ko saka Architas no Tarentas — daba esot cilvēkam devusi rokās bīstamu pātagu — ķermeniskās baudas, ar kuru viņš pats sevi dzen postā un neziņā. Viņš nododot tēvzemi un valsti, vedot slepenas sarunas ar ienaidniekiem, un neesot vispār nozieguma un ļaunuma, ko cilvēks — baudkārē nespējot izdarīt. Ja daba vai Dievs ir devis cilvēkam saprātu kā labāko, kas viņam ir, tad baudkāre ir ļaunākais. Jo tad, kad tā ir pārņēmusi cilvēku, viņš nespēj nekā saprātīga apzināties, zūd visas cilvēka labās īpašības.

Ja nu dažam tomēr vajaga sava ,,prieciņa'' un viņš nevar apslāpēt savu kārdinājumu, tad tomēr vecie, kā Platons saks, ,,nekļūst par ļauno garu ēsmu,'' bet priecājas par mēreniem svētkiem bez pārspīlētas dzeršanas. Kā bērns redzēju Kaju, Markus dēlu, kas sakāva huņņus jūras kaujā. Viņš bija kļuvis vecs un, pārnākot mājās no viesībām, aizdedzināja vaska sveces un priecājās par flautas skaņām.

Kāpēc runāt tikai par citiem? Dažus vārdus par mani pašu. Vispirms man arvien ir bijuši draugi un darba biedri, esam svētījuši kopīgus svētkus, bet to darījuši mēreni, un mērenums pieaudzis ar vecumu. Svētkus es vērtēju pēc mūsu pārrunām un sadzīvi ar draugiem, bet ne ar miesas izpriecām. Mūsu senči sauca svētkus par satikšanās vai sadzīves (convivium) svētkiem, un tas ir daudz pareizāk nekā grieķu nosaukums: kopdzeršanas resp. kopēšanas svētki. Jā, es dažkārt atzīstu arī ilgstošus svētkus, bet tad baudu dod sarunas, un ne tikai ar mana vecuma ļaudīm: viņu jau arī nav vairs tik daudz pie dzīvības, bet arī ar jaunajiem. Es patiesi priecājos par sarunām. bet ne ēšanu un dzeršanu. Ja daži nevar bez tā iztikt, tad vecumā darīs visu ar mēru.

Teic, ka bauda nedodot to pašu pilnību vecumā kā agrāk. Pareizi, bet vecam nav arī vēlēšanās pēc kā vairāk, un ja nav vēlēšanās, tad nerodas neapmierinātība. Sofokls savos vecuma gados deva lielisku atbildi uz jautājumu, vai viņam esot patika uz sievietēm: ,,Pasargi manī! Es bēgu no viņām kā no dusmīga un nekrietna mājas ļaunuma.''

Varbūt ka tie, kas alkst pēc baudāmā jutīsies garlaikoti,bet tas, kas vairs nejūt alkas, jutīsies patīkami. Tāpēc jaunībai jābauda ar robežu, bet vecais var iztikt gandrīz bez tā. Tāpat kā teātri labāk var redzēt, sēžot pirmā rindā, bet priecāties var arī tie, kas sēž pēdējā.

Un cik labi,ka dvēsele beidzot pieder sev pašam,kur dažkārt agrāk tā kalpojusi alkām,godkārei, strīdiem, naidam un citām kaislībām. Tagad var dzīvot pats sevī, kā to dažkārt mēdz teikt. Ja kāds grib nodoties studijām un zinātniskām nodarbībām, tad nekas nav patīkamāk kā to darīt no darba brīvajā vecumā. Mēs zinām, ka daudzi vecie nomirst savā darba dienā, tā Gallus nomira, kad mēroja debesis un zemi. Un cik bieži viņam neatausa rīta gaisma, kad darbu bija sācis vakarā, un nakts satumsa, ja darbu bija sācis agri no rīta. Kā viņš varēja priecāties, kad atrada, kā noteikt saules un mēness aptumsumu un pastāstīt to citiem, kam par to nebija nekādas jēgas. Esmu redzējis tik daudz vecu vīru sekmīgi darbojamies, viņi deg savās studijās. Kas ir bauda svētkos ar ielas meitām, salīdzinot ar šo veco ļaužu prieku? Tā ir dziņa zināt, kuŗa aug gudriem un izglītotiem līdz ar vecumu. Tā Solons ir teicis; ,,Es novecojos, jo mācos ik dienas. Neviena cita bauda nevar dvēselei būt.

J.A.

Demonstrē pret Dr. Morgentālera klīnikām

Vairākās Kanadas provincēs pretrunas radījis Montrealas ārsta Dr. Morgentālera mēģinājums atvērt privātas abortu klīnikas.

Ontario valdība šādas klīnikas ierīkošanai Toronto nav devusi atļauju, un prokurors ievadījis prāvu pret Dr. Morgentāleru par nelegālas klīnikas operācijām.

Zināmas aprindas skaļi atbalsta Dr. Morgentāleru, bet citi morālu iemeslu dēļ nosoda dzīvības iznīcināšanas klīnikas.

Lai apliecinātu atbalstu Ontario valdībai tās nostājā pret Dr. Morgentāleru, organizācija — Pilsoņi pret abortu klīnikām — 7. augustā pl. 15 rīko demonstrāciju pie valdības nama Queens Parkā.

Tuvāka informācija saņemama, zvanot 461-2160 vai 656-3324.

Sidrabenes vasaras nometnē arī šogad notiek peldēšanas kursi pēc Kanadas Sarkanā krusta programmas. Kursus vada Daina Vāgnere. Attēlā četri šo kursu dalībnieki: no kr. — Māris Apse, Kārlis Bergmanis, Edgars Apse un Pēteris Eglītis. Foto J. Liģers.

Austrālijas Latviešu Teātŗu festivāls

Rakstot par abiem festivāliem Pertā, jāatceras, ka festivāli ir notikuši jau vairāk nekā divas dekadas.

Pertas festivālu 9.jūnijā oficiāli atklāja LAAJ viceprieksšēdis Pertā J.Grīnvalds, izrādes ievadīja mājinieki PLDK ar L.Fedora lugu Gatavības apliecība A.Zīles režijā. Sekoja adelaidieši ar N. Simona Apartments Plaza viesnīcā M. Bumbieŗa režijā, melburnieši ar E.Albija Amerikāņu sapnis G.Kūlnieces režijā un beidza sidnejieši ar M.Zīverta Lielā Grēcinieku iela. K.Gūlberga režijā.

Pēc izrādēm DV klubā (atrodas Centrā) notika populārās t.s. apkūlības, kuŗās viesi un vietējie sapazinās kopīgās vakariņās.

Pēc pēdējās izrādes svētdien, 11.jūnija vakarā, un žūrijas komisijas lēmuma paziņošanas par festivālā piešķirtiem "Oskariem" resp. "Paijām" labākām aktrisēm, aktieŗiem, režisoram un inscinējumam un Induļa Nīča piemiņas balvas pasniegšanas sekmīgākai jaunās paaudzes aktrisei vai aktierim, jaunākam par 25 gadiem, Centra zālē kuplā skaitā bija pulcējušies festivāla ciemiņi, mājinieki un rīkotāji kopīgām atvadu vakariņām. Tur netrūka humora un asprātību.

Lai rīkotājiem PLDK atzinība par pūlēm un uzņēmību, šo festivālu pirmo reiz Pertā organizējot. Tāpat Pertas tautiešiem par festivāla izrāžu apmeklēšanu kuplā skaitā (ap (700.)

Laiks un gadi rit pārāk ātri. Kopš pirmā Pertā rīkotā teātŗu festivāla ir jau pagājuši 5 gadi. PLDK aizvadījusi jau savas darbības 30 gadu atceri un 1983. gadā ir atkal Pertā rīkotā latviešu teātŗu festivāla "saimnieki". Atkal tie sagaidīja Pertas lidostā savus viesus, Adelaides, Melburnas, Sidnejas teātŗu dalībniekus, kas piedalījās Austrālijas latviešu 23. teātŗu festivālā no 10. līdz 12. jūnijam.

Kad atkājās, ka viesu ansambļa dalībnieku vairākums festivāla izrādēs Pertā piedalās pirmo reizi, sagaidītāji un ciemiņi vispirms devās iepazīties ar Pertas Latviešu Centru, kuŗā paredzētas festivāla izrādes.

Pertas tautiešiem atkal bija dota izdevība trīs dienās redzēt Austrālijas latviešu 4 teātŗu, 4 lugu uzvedumus, tos salīdzināt un novērtēt.

10. jūnija vakarā Pertas tautieši kuplā skaitā bija ieradušies Centrā, lai skatītu teātŗa festivāla pirmo izrādi. Kā pirmie "uguns krustībās" devās mājinieki, PLDK ar P.Šēfera lugas Piecu pirkstu vingrinājums izrādi A.Lanskes režijā.

Nākamā dienā, 11. jūnijā, Centrā notika divas festivāla izrādes. Dienā Sidnejas teātŗa T.Kempinska Duets vienai personai, moderna, īpatnēja luga I. Ŝveiļa režijā.

Vakara izrādē Melburnas teātris sniedza Anšļava Eglīša trimdā daudzkart skatīto Pēc kaut kā cēla, nezināma lugu V.Ŝtāla režijā.

Svētdienas priekšpusdienā Centrā bija notikusi Austrālijas latviešu teātŗa apvienības delegātu sanāksme, pārrunājot turpmāko teātŗu festivālu Austrālijā rīkošanu un ansambļu savstarpējo sadarbošanos.

Pieņēma lēmumu, ka netiks atjaunota Austrālijas teātŗu festivālu "Oskaru" t.s. "Paiju" piešķiršana un Induļa Nīča piemiņas balva, bet turpmāk tikai lokāli tiks piešķirta katru gadu godalga Sidnejas latviešu teātŗa labākajam jaunietim aktierim. 12. jūnijā pēc pēdējās Adelaides teāatŗa M. Zīverta arī bieži izrādītās lugas Zaļā krūze izrādes M. Bumbieŗa režijā, festivāla uzvedumi bija beigušies.

Lugas izvēloties uzvedumiem abos teātŗu festivālos Pertā, jāpiezīmē, ka 1978.g. bija izrādītas 3 sveštautiešu un 1 latviešu autora luga, 1983.g. vienlīdzīgi 2 sveštautiešu un 2 latviešu autoru lugas. Ja būtu jāievēro it kā nerakstītais likums, proti, kā mājiniekiem pienākums izrādīt latviešu autora lugas, tad saprotams, PLDK kā mājinieki pret šādu "likumu" ir apgrēkojušies, to ignorējot, abos festivālos izrādot sveštautu autoru lugas.

Jāmin joprojām pastāvošā kontroversija par lugu izvēlēm latviešu teātŗu izrādēm trimdā.

Daļa mūsu latviešu teātŗu lietpratēji un kritiķi vēlētos, ka izrādītu tikai latviešu autoru lugas, pirmkārt, mūsu klasiķu Allunāna, Blaumaņa, Kaudzīšu, Aspāzijas, Raiņa, Brigaderes, Damberga, Zīverta, Eglīša u.c. Tomēr objektīvi apsveŗot, nedrīkstētu arī ignorēt ieskatus, ka minētās lugas pārāk bieži jau izrādītas, sižeti, notikumi neatbilst 20.g.s. prasībām un nespēj vairs "pievilkt" skatītājus. Bez tam vecākās un vidējās paaudzes latviešu teātŗu apmeklētāji joprojām atceroties šo lugu izrādes dzimtenē ar profesionāliem režisoriem un aktieŗiem, ko nevar salīdzināt ar tagadējiem uzvedumiem trimdas apstākļos. Jautājums joprojām paliek atklāts, kur taisnība?

Varbūt latviešu teātŗiem trimdā, izvēloties lugas, būtu vēlams uzmanīgāk apsvērt, novērtēt savu ansambļu spējas, vietējos apstākļus, skatuvju un techniskās iekārtas, bet neaizmirst pašu svarīgāko un izšķirīgo, savu skatītāju prasības un gaumi.

V.Ešmanis

Šajā neparasti karstajā vasarā mazā Laima Hamiltonā kopj savu... botānisko dārziņu.

Foto J. Liģers.

Pagrieziens...

(Turpinājums no 1. lp.)

Rēgena Centrālamerikas stingrās nostājas aizkulisēs stāv padomdevējs valsts drošības jautājumos Klārks un sūtne Apvienotās Nācijās Džina Kirkpatrika. Kad Kastro pēkšņi bija mainījis toni, Kirkpatrika preses pārstāvjiem izteicās: ,,Prezidenta nostāja ir vienīgā pareizā. Jūs redzat, ka Kastro šo valodu saprot. Panākumi būs daudz ātrāk nekā mēs to pieņēmām.

Komūnisma ekspansijas apturēšana Centrālamerikā izšķirīgi atbalsosies arī starptautiskās politikas skatuvē. Pagrieziens Centrālamerikā nozīmētu sāpīgu triecienu Kremļa ekspansijas plāniem par dominēšanu globālā mērogā.

*

Nobeidzot veltīsim dažas rindas Pasaules Baznīcu Padomes kongresam, kas patlaban notiek Klusā okeana piekrastē skaistā Vankuveras pilsētā Britu Kolumbijā. Kongresa pirmajā nedēļā delegāti vairāk runāja par laicīgām lietām nekā par kristīgo baznīcu sadarbību.

Ļoti zīmīgi bija Pad. savienības pareizticīgo baznīcas delegāta Vitālija Borovoja komentāri: ,,Tāpat kā daudzas citas baznīcas, arī mēs atbalstām mūsu valdības ārpolitiku. Tikai atomieroču tūlītēja iesaldēšana, ko prasa mūsu valdība un partijas ģenerālsekretārs Jurijs Andropovs, var cilvēcei nodrošināt mieru.

Mūsu pirmais uzdevums ir slavēt Dievu... Protams, ja mēs iestājamies par savas valdības ārpolitiku, tad mēs to nedarām valdības dēļ, bet gan tādēļ, ka šī polītika ir pareiza." Par to, kāds gars valdīja Vankuverā, liecina arī amerikāņu presbiteriāņu mācītāja Oskara Makloda telegramma prezidentam Rēgenam: ,,Tā kā mēs ticam Jēzum Kristum, tad mēs prasām, lai ASV atsauc visus spēkus un pārtrauc mēģinājumu gāzt likumīgo Nikaragas valdību." Ar interesi gaidīsim, vai Vankuverā atskanēs arī balsis par ticīgo vajāšanām Pad. savienībā un citās komūnistu zemēs.

Aleksandrs Ķegumnieks.

Izcils novēlējums Latvijas Brīvības Fondam

Kalifornijā 1982. gada 18. jūnijā aizgāja mūžībā tautietis Harijs R. Belavs, atraitnis, kam tuvākie radinieki jau bija miruši. Savā 1977. gadā sastādītā un parakstītā testamentā Belavs bija norādījis izpildītājam, ka visa viņa atstātā manta pāriet Latvijas Brīvības Fonda īpašumā, ja viņa tuvākie radinieki būtu miruši. Nelaiķis vēl pirms miršanas saviem draugiem bija izteicis vēlēšanos, lai viņa mūža darbs un uzkrātie līdzekļi tiktu izlietoti latviešu nacionāliem mērķiem. To viņš ar savu novēlējumu testamentā ir izpildījis.

Harijs Belavs pēc ierašanās ASV strādājis būvdarbos Ņujorkā, vēlāk pārcēlies uz dzīvi Santa Barbarā, Kalifornijā, kur ieguvis nekustamu īpašumu un uzkrājis līdzekļus, kas kopvērtībā sniedzas pāris simts tūkstoš dolaros. Tagad to iegūst Latvijas Brīvības Fonds, kā nelaiķis bija vēlējies.

Ar šo savu novēlējumu Harijs Belavs ir kļuvis par izcilu paraugu daudziem tautiešiem. Viņa rīcība ir pelnījusi pateicību un atzinību, ko LBF pārvalde savam mūžībā aizgājušajam dalībniekam vairs nevar personiski nodot. Harijs Belavs tiek pieminēts un vērtēts kā izcils piemērs latviešu nacionālo centienu sekmēšanā un darbā par brīvības, pašnoteikšanās un neatkarības atgūšanu latviešu tautai.

Bruno Albats,
LBF administrātors.

Jauns panākums

Baltiešu delegācijas pieņemšana Baltajā namā un Baltijas brīvības dienas rezolūcijas parakstīšana šī gada 13. jūnijā bija nozīmīgs panākums latviešu, lietuviešu un igauņu polītiskajās rosmēs. Par vēl nozīmīgāku notikumu tomēr nākotnē var izrādīties pieņemšana pie ASV Drošības padomes (National Security Council) Eiropas un Padomju savienības lietu direktora Dr. J. Lenčovski (Lenczowski). Šinī pieņemšanā, kas arī notika 13. jūnijā un kuŗā piedalījās tikai kādi astoņi baltiešu pārstāvji, Dr. J. Lenčovskim nodeva ASV prezidentam adresētu iesniegumu, ko bija parakstījis Baltiešu amerikāņu brīvības līgas priekšsēdis V. Pavlovskis.

Viena no iesnieguma prasībām bija uzdot ASV pārstāvim ik gadus oficiāli informēt Apvienoto Nāciju delegātus, ka ASV neatzīst Baltijas valstu piespiesto un nelegālo pievienošanu Padomju savienībai. Trešdien, 20. jūlijā, Baltiešu amerikāņu brīvības līgas priekšsēdim V. Pavlovskim un līgas direktrisei D. Kezīsai (Kezys) tiekoties Ņujorkā ar ASV oficiālās Apvienoto Nāciju pārstāves Dž. Kirkpatrikas speciālo asistentu Kārli Kiršmani (Carl Kirschman), pēdējais paziņojis, ka 28. jūlijā Dž. Kirkpatrika izsūtīs vēstules Apvienoto Nāciju delegātiem, norādot, ka ASV neatzīst Baltijas valstu nelegālo okupāciju. Jāpiezīmē, ka pirms 61 gada 28. jūlijā ASV atzina visas trīs Baltijas valstis de jure.

Izmantojot izdevību, V. Pavlovskis ir atgādinājis K. Kiršmanim arī par BATUN darbību un šinī organizācijā pieejamo informāciju. **K. K.**

Informācijai par abonementa maksas kārtošanu un ievietojamiem sludinājumiem lūgums zvanīt:

466-1514

Sludinājumus laikraksta nākošajam numuram pieņem līdz pirmdienas pēcpusdienai.